

Cyfarfod

PWYLLGOR PENSIYNAU

Dyddiad ac Amser

2.00 y.h., DYDD LLUN, 26AIN MEHEFIN, 2023

Lleoliad

Cyfarfod Rhithiol / Virtual Meeting

NODER

*I gael mynediad cyhoeddus i'r cyfarfod, cysylltwch â ni

Pwynt Cyswllt

Lowri Haf Evans

01286 679878

lowrihafevans@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd Dydd Gwener, 16 Mehefin 2023)

PWYLLGOR PENSIYNAU

AELODAETH (9)

Plaid Cymru (4)

Y Cynghorwyr

Iwan Huws
Ioan Thomas

R Medwyn Hughes

Elin Hywel

Annibynnol (2)

Y Cynghorwyr

John Pughe Roberts

John Brynmor Hughes

Llafur / Rhyddfrydol (1)

Y Cynghorydd Stephen Churchman

Aelodau Cyfetholedig (2)

Cynghorydd Robin Wyn Williams
Cynghorudd Goronwy Owen Edwards

Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Conwy

Aelodau Ex-officio

Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Cyngor

R H A G L E N

1. ETHOL CADEIRYDD

I ethol Cadeirydd ar gyfer 2023 / 2024

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

I ethol Is-gadeirydd ar gyfer 2023 / 2024

3. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol

5. MATERION BRYN

Nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

6. COFNODION

5 - 9

Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid llofnodi cofnodion cyfarfod o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd 27 Mawrth 2023 fel rhai cywir

7. CYFRIFON DRAFFT CRONFA BENSIWN GWYNEDD AM Y 10 - 54 FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2023

I dderbyn a nodi Datganiad Cyfrifon y Gronfa Bensiwn (yn amodol ar archwiliad) ar gyfer 2022/23.

8. CYNLLUN ARCHWILIO CRONFA BENSIWN GWYNEDD 2023

55 - 65

I ystyried a derbyn y Cynllun

9. CYNLLUN BUSNES PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU

66 - 82

I ystyried a chymeradwyo'r Cynllun Busnes

10. DIWEDDARIAD PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU

83 - 109

I ystyried a nodi'r wybodaeth

11. FFACTORAU COST STRAEN YMDDEOLIAD CYNNAR Y GRONFA 110 - 127 BENSIWN

I ystyried a chymeradwyo'r costau straen a gynigir gan Hymans Robertson, fydd i'w defnyddio ar gyfer cyfrifo costau straen wrth symud ymlaen.

12. GWEINYDDIAETH PENSIYNAU

128 - 137

I ystyried a derbyn yr adroddiad

PWYLLGOR PENSIYNAU 27-03-23

Presenoldeb:

Cynghorwyr:

Stephen Churchman (Cadeirydd), Goronwy Edwards (Cyngor Sir Bwrdeistrefol Conwy), John Brynmor Hughes, Richard Medwyn Hughes, Iwan Huws, Elin Hywel, John Pughe Roberts, Ioan Thomas a Robin Williams (Cyngor Sir Ynys Môn)

Swyddogion:

Dafydd Edwards (Cyfarwyddwr y Gronfa), Dewi Morgan (Pennaeth Cyllid), Delyth Jones-Thomas (Rheolwr Buddsoddi), Meirion Jones (Rheolwr Pensiynau) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth)

Eraill a wahoddwyd:

Osian Richards (Bwrdd Pensiwn – arsylwi)
Yvonne Thomas (Archwilio Cymru)

1. YMDDIHEURIADAU

Dim i'w nodi

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Dim i'w nodi

3. MATERION BRYG

Dim i'w nodi

4. COFNODION

Bu i'r Cadeirydd dderbyn cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 18 Ionawr 2023 fel rhai cywir.

5. DATGANIAD STRATEGAETH BUDDSODDI

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn ceisio cymeradwyaeth ffurfiol y Pwyllgor i fabwysiadu'r Strategaeth Buddsoddi. Amlygwyd ei bod yn ofynnol i'r Gronfa gyhoeddi'r Datganiad Strategaeth a bod bwriad gwneud hynny ynghyd a gosod dyraniad asedau strategol newydd yn dilyn y prisiad teirblynyddod.

Ategwyd bod Kenny Taylor o Hymans Robertson eisoes wedi cyflwyno'r strategaeth i'r Pwyllgor mewn manylder mewn cyfarfod o'r Panel Buddsoddi diweddar gan amlinellu bod y strategaeth yn tanlinellu'r cydbwysedd rhwng risg a dychweliadau y mae'r gronfa ei hangen. Cyfeiriwyd at wybodaeth am Bartneriaeth Pensiwn Cymru, Buddsoddi Cyfrifol, hawliau pleidleisio ac ymgysylltu - elfennau pwysig yng ngweithrediad y Gronfa.

Diolchwyd am yr adroddiad

PENDERFYNWYD

Derbyn a mabwysiadu'r Datganiad Strategaeth Buddsoddi

6. DATGANIAD STRATEGAETH CYLLIDO

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn egluro'r gofyn sydd ar y Gronfa i adolygu'r Datganiad Strategaeth Cyllido pob tair blynedd, a hynny ar ôl y prisiad teirblynyddol. Y bwriad yw cyhoeddi'r Datganiad Strategaeth Cyllido erbyn 31 Mawrth 2023. Amlygwyd mai prif bwrpas y datganiad yw adlewyrchu ffactorau'r prisiad gan bwysu a mesur fforddiadwyedd i'r cyflogwyr gydag amcanion hylifedd hirdymor y Gronfa.

Nodwyd bod y Datganiad yn ddogfen faith a thechnegol, ac wedi ei pharatoi mewn ymgynghoriad manwl gyda Hymans a swyddogion y Gronfa. Cyfeiriwyd at y datganiad ynghyd â nifer o bolisiâu ategol. Eglurwyd bod y polisiâu ategol, yn flaenorol wedi eu hymgorffori yn y ddogfen, ond erbyn hyn, y Strategaeth yn cyfeirio at y polisiâu fel atodiadau. Bydd hyn yn eu gwneud yn haws i'w canfod / addasu, pryd bydd angen cyrraedd at wybodaeth neu ddiweddarau'r polisiâu, heb orfod addasu'r Strategaeth i gyd.

Eglurwyd, fel rhan o'r adolygiad, bod rhaid i'r awdurdod gweinyddol ymgynghori gyda phob cyflogwr sydd yn rhan o'r cynllun, gydag actiwari, ymgynghorwyr y gronfa ac unrhyw bersonau eraill y maent yn eu hystyried yn addas. Yn unol â'r gofyn, cyflwynwyd y Datganiad (drafft) i'r Bwrdd Pensiwn ac i holl gyflogwyr y Gronfa. Adroddwyd y bu ymatebion positif gan y Bwrdd a gan sawl cyflogwr, gydag ambell un yn gwerthfawrogi fod Cronfa Pensiwn Gwynedd yn cymryd golwg hir dymor ar fuddsoddi er mwyn sicrhau cyfraniadau sefydlog ac yn cefnogi'r strategaeth. Yn dilyn un awgrym gan y Bwrdd, cadarnhawyd fod buddsoddi cyfrifol bellach wedi'i amlygu o fewn y strategaethau. Nodwyd nad oedd addasiadau pellach i'r hyn a gyflwynwyd i'r Pwyllgor yng nghyfarfod 18ain o Ionawr 2023.

Diolchwyd am yr adroddiad.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol nodwyd y sylwadau canlynol gan Aelodau

- Bod sylwadau'r Bwrdd i'w croesawu
- Bod mynychu cyrsiau gwybodaeth a sgiliau sylfaenol am weinyddu pensiynau yn hanfodol fel bod aelodau yn deall pwysigrwydd y gwahanol strategaethau i gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol.
- Bod y ddogfen yn un gwerthfawr
- Croesawu ymateb gan rai o gyflogwyr mwyaf y Gronfa - GwE, Heddlu Gogledd Cymru, Parc Cenedlaethol Eryri a Chyngor Sir Ynys Môn

PENDERFYNWYD

Derbyn a mabwysiadu'r Datganiad Strategaeth Cyllido

7. COFRESTR RISG

Cyflwynwyd cofrestr risg i'r Pwyllgor gan amlygu, er bod y gofrestr wedi ei chraffu yn fanwl gan y Bwrdd Pensiwn, prif berchennog y gofrestr, mai cyfrifoldeb y Pwyllgor oedd gweithredu ar rai o'r camau yn y gofrestr, gan ddeall y risgiau perthnasol sydd i'r Gronfa Bensiwn. Adroddwyd, yn dilyn nifer o newidiadau diweddar ym myd pensiynau, bod y gofrestr wedi cael ei hadolygu'n fanwl yn ddiweddar lle addaswyd rhai sgoriau, cyflwyno risgiau newydd ac archifo rhai risgiau hanesyddol / amherthnasol. Ategwyd bod y gofrestr yn ddogfen weithredol ac er bod rhai materion tu hwnt i allu'r Gronfa bod modd rheoli materion eraill drwy'r camau gweithredu sydd wedi eu hadnabod.

Diolchwyd am yr adroddiad a chrosawyd adolygiad manwl o'r gofrestr

PENDERFYNWYD:

Derbyn a nodi'r wybodaeth

8. ADRODDIAD PRISIAD Y GRONFA BENSIWN

Cyflwynwyd er gwybodaeth, adroddiad prisiad (drafft). Comisiynwyd Hymans Robertson i gynnal prisiad o Gronfa Bensiwn Gwynedd ar 31 Mawrth 2022. Eglurwyd mai pwrpas y prisiad, sydd yn cael ei gynnal bob tair blynedd, yw sicrhau bod gan y Gronfa gynllun cyfrannu a strategaeth fuddsoddi a fydd yn cyflawni amcanion y Datganiad Strategaeth Gyllido.

Amlygwyd bodlonwydd bod y Gronfa yn cymryd golwg hir dymor ar fuddsoddi gan leihau lefel cyfraniadau ond dim yn peryglu lefelau i'r dyfodol. Cyfeiriwyd at lefelau cyfraddau pob cyflogwr sydd yn amrywio fesul cyflogwr - y gyfradd gyfrannu yn adlewyrchu aelodaeth a phrofiadau cyflogwyr.

Nododd Cyfarwyddwr y Gronfa bod yr adroddiadau yn cadarnhau bod y sefyllfa yn un gadarn a chalonogol, ac yn gosod sylfaen dda i'r tair blynedd nesaf.

Diolchwyd am yr adroddiad

Yn ystod y drafodaeth ddilynol nodwyd y sylwadau canlynol gan Aelodau

- Llawer o waith wedi ei gwblhau mewn cyfnod heriol
- Gwaith craidd wedi bod yn sail i adroddiad manwl a chlr
- Yr adroddiad wedi ei gyflwyno yn dda
- Bod penderfyniadau doeth wedi cael effaith gadarnhaol ar y sefyllfa
- Ategu diolch i actiwari y Gronfa, Hymans Robertson am eu cyfraniad

PENDERFYNWYD

- **Diolch i swyddogion am gyflwyno gwybodaeth mewn cyfnod heriol.**
- **Diolch i Hymans Robertson am eu cyngor a'u cefnogaeth**
- **Derbyn a nodi'r wybodaeth**

9. DATGANIAD STRATEGAETH RHEOLAETH TRYSORLYS AR GYFER 2023/24

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn nodi yn unol â Chyfarwyddyd Statudol Llywodraeth Cynulliad Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol, mae'n ofynnol i'r Cyngor, fel rhan o'i swyddogaeth wrth reoli'r trysorlys, baratoi Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol. Fel ymarfer da, ystyriwyd y dylai Cronfa Bensiwn Gwynedd (y "Gronfa") fabwysiadu Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys (DSRhT) Cyngor Gwynedd am 2023/24, fel ei addaswyd i bwrpas y Gronfa Bensiwn. Cafodd DSRhT Cyngor Gwynedd am 2023/24 ei gymeradwyo gan y Cyngor llawn ar 2 Mawrth 2023.

Eglurwyd, ar hyn o bryd, bod yr holl arian sydd dros ben yn y Gronfa yn cael ei gronni gyda balansau ariannol Cyngor Gwynedd ac yn cael ei fuddsoddi gyda gwrthbartion yn unol â Strategaeth Rheolaeth Trysorlys Cyngor Gwynedd. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, bydd Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn ar sail balansau dyddiol y Gronfa dros y flwyddyn. Nodwyd, yn unol â chyngor cyfreithiol, mai buddiol yw cymeradwyo'r ymarfer yn flynyddol gan geisio dychweliadau o fewn ffiniau diogel a lleihau risgiau wrth uno'r arian gyda chronfeydd y Cyngor.

Diolchwyd am yr adroddiad.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol nodwyd y sylwadau canlynol gan Aelodau

- Bod yr adroddiad bellach yn eitem gyson ar raglen waith y Pwyllgor
- Bod y trefniant eisoes wedi ei gymeradwyo gan y Cyngor Llawn
- Mai annoeth fyddai cadw arian ar wahân - gwneud synnwyr cadw at y trefniant

PENDERFYNWYD:

- **Derbyn a nodi'r wybodaeth**
- **Mabwysiadu'r Datganiad Strategaeth Rheolaeth Trysorlys am 2023/24, fel ei addaswyd i bwrpas y Gronfa Bensiwn**
- **Gwneud cais i'r Cyngor i ganiatáu i arian dros ben y Gronfa Bensiwn barhau i gael ei gronni gyda llif-arian cyffredinol y Cyngor o 1 Ebrill 2023 ymlaen.**

10. ADRODDIAD RHAGAMCANION MODELU LLIF ARIAN

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi mewn ymateb i'r angen i ragamcanu llif arian disgwylidig y Gronfa dros gyfnod hirdymor, fel bod modd deall sensitifrwydd sefyllfa llif arian net y Gronfa mewn nifer o senarios chwyddiant.

Tynnwyd sylw at y mathau o incwm a'r gwariant rheolaidd sydd yn digwydd o fewn y Gronfa, ynghyd a sefyllfa llif arian y blynnyddoedd diweddar oedd yn amlygu sefyllfa bositif.

Cyfeiriwyd at adroddiad a ddarparwyd gan Hymans Robertson yn asesu'r sefyllfa ynghyd a *scenario analysis* yr oeddynt wedi ei wneud i ganfod pryd byddai'r Gronfa'n debygol o fod mewn sefyllfa llif arian negyddol. Ystyriwyd tair sefyllfa wahanol, a daethpwyd i'r canlyniad mai'r flwyddyn gyntaf y gall y Gronfa wynebu sefyllfa negyddol yw 2029 a hynny pe byddai chwyddiant yn parhau ar lefel uchel iawn. Nodwyd bod hyn yn well sefyllfa na mwyafrif o gronfeydd eraill CPLIL ac yn newyddion da i'r Gronfa, er yn llwyr ymwybodol bod rhaid bod yn wylidwrus o'r risgiau (megis monitro newid mewn aelodaeth, ystyried chwyddiant a chadw'r llif arian mewn cof wrth ystyried y strategaeth fuddsoddi).

Diolchwyd am yr adroddiad a gwerthfawrogwyd yr ymarferiad gan Hymans Robertson.

PENDERFYNWYD

Derbyn a nodi'r wybodaeth

11. POLISI ADRODD AR DOR-CYFRAITH

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Pensiynau yn mynegi, fel rhan o'r prosiect Llywodraethu Da, ei bod yn ofynnol i'r Gronfa gynhyrchu polisi mewn perthynas â Chofnodi Torri'r Gyfraith (ym maes pensiynau yn unig). Nodwyd bod y polisi wedi'i ddrafftio gan Hymans Robertson ar y cyd gyda swyddogion y Gronfa, a bu ymgynghoriad gyda Swyddog Monitro Cyngor Gwynedd. Ategwyd bod y Bwrdd Pensiwn hefyd wedi craffu cynnwys y polisi ac wedi cynnig mân sylwadau.

Amlygwyd bod yr adroddiad yn cynnwys gwybodaeth am y polisi a'r gweithdrefnau ar gyfer darganfod, monitro a, lle bo'n briodol, adrodd am achosion o dorri'r gyfraith fel sy'n ofynnol yn Neddf Pensiynau 2004 ac y manylir arnynt yng Nghod Ymarfer Rhif 14 y Rheoleiddiwr Pensiynau - Llywodraethu a gweinyddu cynlluniau pensiwn gwasanaethau cyhoeddus. Er nad oedd achos o bryder, nodwyd bod y polisi yn rhan o'r gwaith paratoi i sicrhau trefn a sicrwydd mewn unrhyw sefyllfa o dor-cyfraith pensiynau.

Diolchwyd am yr adroddiad

Yn ystod y drafodaeth ddilynol nodwyd y sylwadau canlynol gan Aelodau

- Bod y polisi yn amlygu'r priif swyddogaethau a'r cyfrifoldebau yn glir
- Bod swyddogaethau Cynghorwyr hefyd wedi cael ei nodi
- Bod y ddogfen yn amlinellu cyfrifoldebau mewn modd deallus
- Croesawu bod y Swyddog Monitro a'r Bwrdd Pensiwn yn cymeradwyo'r polisi

PENDERFYNWYD

Derbyn a chymeradwyo'r Polisi Adrodd ar Dor-Cyfraith

12. CYNLLUN HYFFORDDIANT

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn rhoi crynodeb o'r hyfforddiant a gyflwynwyd i'r Aelodau yn ystod 2022/23 ynghyd a chais i gymeradwyo Cynllun Hyfforddiant 2023/24 ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Ystyriwyd bod Cynllun Hyfforddiant 2022/23 wedi bod yn llwyddiannus a diolchwyd i'r Aelodau am fynychu'r amryw gynadleddau a sesiynau hyfforddi Partneriaeth Pensiwn Cymru (PPC) - ystyriwyd bod yr holl sesiynau wedi bod yn ddefnyddiol ac amserol iawn. Ategwyd bod Cynllun Hyfforddiant 2023/24 yn dilyn yr un drefn a'r flwyddyn flaenorol ac y bydd pob ymgais yn cael ei wneud i adnabod anghenion hyfforddi perthnasol a phriodol - gwahoddiadau i'w hanfon allan i Aelodau yn fuan.

Diolchwyd am yr adroddiad a nododd y Cadeirydd bod sesiynau PPC wedi bod yn dda iawn ac yn agored i unrhyw Aelod - yn werth cymryd rhan ynddynt.

PENDERFYNWYD

Derbyn diweddariad am lwyddiant Rhaglen Hyfforddiant 2022 /23 a chymeradwyo Cynllun Hyfforddiant 2023/24

Dechreuodd y cyfarfod am 14:00 a daeth i ben 14:50

Eitem 7

CYFARFOD	PWYLLGOR PENSIYNAU
DYDDIAD	26 MEHEFIN 2023
TEITL	CYFRIFON DRAFFT CRONFA BENSIWN GWYNEDD AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2023
PWRPAS	Cyflwyno a nodi – <ul style="list-style-type: none"> Datganiad o'r Cyfrifon Drafft
ARGYMHELLIAD	Derbyn y wybodaeth
AWDUR	DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI

---

1. CYFLWYNIAD

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno'r Datganiad Cyfrifon statudol ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23, sy'n darparu manylion gweithgareddau ariannol y Gronfa Bensiwn yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023.

Y ddogfen yn Atodiad A yw'r Datganiadau Cyfrifon drafft yn y fformat statudol.

2. ARCHWILIAD GAN ARCHWILIO CYMRU

Bydd cyfrifon drafft yma yn destun archwiliad gan Archwilio Cymru. Mae'n bosibl y bydd angen rhai newidiadau cyn cyflwyno fersiwn derfynol i'w chymeradwyo.

3. ARGYMHELLIAD

Gofynnir i'r Pwyllgor Pensiynau dderbyn a nodi Datganiad Cyfrifon y Gronfa Bensiwn (yn amodol ar archwiliad) ar gyfer 2022/23.

Cronfa Bensiwn Gwynedd

DATGANIAD O'R CYFRIFON 2022/23

ADRODDIAD NARATIF

Rhagarweiniad

Mae cyfrifon a nodiadau Cronfa Bensiwn Gwynedd am 2022/23 wedi'u cyflwyno yma ar dudalennau 5 i 43.

Mae'r cyfrifon yn cynnwys Cyfrif a Datganiad Asedau Net Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Cefnogir y cyfrifon hyn gan yr Adroddiad Naratif yma, y Polisiâu Cyfrifo ac amrywiol nodiadau i'r cyfrifon.

Mae cyfrifon y Gronfa Bensiwn a'r nodiadau ynghlwm yn crynhoi trafodion ariannol ac asedau net ar gyfer darparu pensiynau a buddiannau taladwy eraill ar gyfer cyn-weithwyr holl gyflogwyr y Gronfa, gan gynnwys Cyngorau Ynys Môn, Conwy a Gwynedd, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, Cartrefi Conwy, Adra, amryw o gyngorau tref a chymuned, cyrff ar yr atodlen a chyrrff a ganiateir.

Mae Datganiad o'r Cyfrifon a gwybodaeth pellach ar gael ar wefan Cronfa Bensiwn Gwynedd sef www.cronfabensiwngwynedd.cymru.

Mae gan y Gronfa ddau ddatganiad pwysig sydd yn gosod allan strategaethau er mwyn sicrhau bod y pensiynau wedi cael eu cyllido nawr ac yn y dyfodol fel a ganlyn:

- Datganiad Strategaeth Gyllido – mae'r datganiad yn gosod allan strategaeth penodol i'r gronfa sydd yn adnabod sut bydd ymrwymadau pensiwn cyflogwyr yn cael eu cwrdd orau wrth symud ymlaen. Caiff ei adolygu bob tair mlynedd yn dilyn y prisiad actiwaraidd ac mae'n cynnwys cyfraddau unigol i bob cyflogwr ar gyfer y cyfnod dilynol.
- Datganiad Strategaeth Buddsoddi – mae'r datganiad yn gosod y math o fuddsoddiadau a therfynau llydan ar gyfer bob math o buddsoddiad.

Mae'r ddau ddatganiad yma ar gael ar safle we y Gronfa o dan yr adran buddsoddiadau.

Mae'n ofynnol i gael Prisiad Actiwaraidd bob tair mlynedd er mwyn sefydlu'r lefel asedau ar gael er mwyn talu pensiynau nawr ac yn y dyfodol. Y prisiad diweddaraf yw fel ar 31 Mawrth 2022 a gwneir unrhyw newidiadau i gyfraniadau y cyflogwyr o 1 Ebrill 2023 ymlaen.

Ceir gwybodaeth bellach am y cyfrifon gan:

Delyth Jones-Thomas
Rheolwr Buddsoddi
01286 679128

Adran Cyllid
Cyngor Gwynedd
Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH

Mae yn rhan o bolisi'r Gronfa i ddarparu gwybodaeth lawn am weithgareddau'r Gronfa. Yn ychwanegol, mae gan aelodau'r cyhoedd sydd yn dymuno hawl statudol i arolygu'r cyfrifon cyn cwblheir yr archwiliad. Hysbysir argaeledd y cyfrifon i'w harolygu ar wefan y Gronfa Bensiwn ar yr adeg briodol.

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU AM Y DATGANIAD O'R CYFRIFON

CYFRIFOLDEB Y GRONFA BENSIWN

Mae'n ofynnol ar Gyngor Gwynedd fel awdurdod gweinyddu (yn effeithiol yr ymddiriedolwr) ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd i wneud trefniadau ar gyfer iawn weinyddiad o'i faterion ariannol ac i sicrhau y rhoddir cyfrifoldeb am weinyddu'r materion hynny i un o'i swyddogion. Yng Nghyngor Gwynedd, y Pennaeth Cyllid yw'r "Swyddog Adran 151" hwnnw. Cyfrifoldeb yr Awdurdod Gweinyddu hefyd yw rheoli ei weithgareddau er mwyn sicrhau defnydd effeithiol, effeithlon ac economaidd o'i adnoddau, gwarchod ei asedau, a chymeradwyo'r Datganiad o'r Cyfrifon.

26 Mehefin 2023

Y Cyngorydd Stephen Churchman

Cadeirydd Pwyllgor Pensiynau

CYFRIFOLDEB Y PENNAETH CYLLID

Y Pennaeth Cyllid sy'n gyfrifol am baratoi Datganiad Cyfrifon y Gronfa Bensiwn yn unol â'r ymarfer priodol fel a osodir allan yn y *Côd Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig* (y "Côd").

Wrth baratoi'r datganiad o'r cyfrifon, mae'r Pennaeth Cyllid wedi dewis polisiau cyfrifo priodol gan eu defnyddio'n gyson; wedi ffurfio barnau a gwneud amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus; ac yn cydymffurfio â'r Côd.

Hefyd, mae'r Pennaeth Cyllid wedi cadw cofnodion cyfrifo priodol a chyfamserol, ac wedi cymryd camau rhesymol i ddarganfod a gwarchod rhag twyll ac unrhyw anghysondebau eraill.

TYSTYSGRIF Y SWYDDOG CYLLIDOL CYFRIFOL

Tystiaf fod y Datganiad o'r Cyfrifon wedi ei baratoi yn unol â'r trefniadau uchod. Mae'r Datganiad yn cyflwyno darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd ar 31 Mawrth 2023, ac incwm a gwariant y Gronfa Bensiwn am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.

Dewi Morgan CPFA
Pennaeth Cyllid, Cyngor Gwynedd

16 Mehefin 2023

CYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD

CYFRIF Y GRONFA

31 Mawrth 2022 £'000	Nodiadau	31 Mawrth 2023 £'000
Delio gydag aelodau, cyflogwyr ac eraill sydd â chysylltiad uniongyrchol â'r Gronfa		
82,971	Cyfraniadau 7	89,762
4	Incwm arall 8	4
2,664	Trosglwyddiadau i mewn o gronfeydd pensiwn eraill 9	6,773
85,639		96,539
(66,979)	Buddion 10	(72,108)
(3,683)	Taliadau i ac oherwydd ymadawyr 11	(3,121)
(70,662)		(75,229)
14,977	Ychwanegiadau/ (alldyniadau) net yn sgil ymwneud ag aelodau	21,310
(16,525)	Costau Rheoli 12	(12,729)
(1,548)	Ychwanegiadau/ (alldyniadau) net gan gynnwys costau rheoli'r gronfa	8,581
Enillion ar fuddsoddiadau		
26,170	Incwm Buddsoddi 13	30,940
223,010	Elw a cholledion wrth waredu buddsoddiadau a newidiadau yng ngwerth buddsoddiadau ar y farchnad 14	(53,153)
249,180	Enillion net ar fuddsoddiadau	(22,213)
247,632	Cynnydd/ (Lleihad) yn yr asedau net ar gael ar gyfer buddion yn ystod y flwyddyn	(13,632)
2,528,129	Asedau net agoriadol y gronfa	2,775,761
2,775,761	Asedau net terfynol y gronfa	2,762,129

Mae'r nodiadau ar tudalennau 7 i 43 yn rhan o'r Datganiadau Cyllidol

DATGANIAD ASED AU NET

31 Mawrth 2022 £'000		Nodiadau	31 Mawrth 2023 £'000
2,761,271	Asedau buddsoddi	14	2,742,933
303	Adneuon arian parod	14	963
(285)	Ymrwymadau buddsoddi	14	(960)
2,761,289	Cyfanswm buddsoddiadau net		2,742,936
17,828	Asedau cyfredol	20	22,454
(3,356)	Ymrwymadau cyfredol	21	(3,261)
2,775,761	Asedau net y gronfa ar gael i ariannu buddion ar ddiwedd y cyfnod adrodd		2,762,129

Nid yw'r Datganiadau Cyllidol yn cynnwys ymrwymadau'r Gronfa i dalu pensiynau a budd-daliadau eraill i holl gyfranwyr presennol y Gronfa ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, ond yn hytrach mae'n crynhoi trafodion ac asedau net y Gronfa. Ystyrir ymrwymadau'r Gronfa ym mhriadau cyfnodol yr actiwari o'r Gronfa (y mwyaf diweddar ar 31 Mawrth 2022) ac fe'u hadlewyrchir yn lefelau cyfraniadau'r cyflogwyr a bennir gan y prisiad hwn, fel bydd y Gronfa yn gallu cwrdd ag ymrwymadau'r dyfodol. Dangosir gwerth presennol actiwariaidd ar gyfer buddiannau a addawyd yn Nodyn 19.

NODIADAU AR GYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD

NODYN I – DISGRIFIAD O'R GRONFA

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa") yn rhan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) ac fe'i gweinyddir gan Gyngor Gwynedd.

a) Cyffredinol

Deddf Pensiynau Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 sy'n llywodraethu'r Gronfa. Gweinyddir y Gronfa yn unol â'r deddfau eilaidd a ganlyn:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Darpariaethau Trosiannol, Arbedion a Gwelliant) 2014 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016.

Mae'n gynllun pensiwn budd-dal diffiniedig cyfrannol a weinyddir gan Gyngor Gwynedd i roi pensiynau a buddion eraill i weithwyr pensiynadwy Cyngor Gwynedd, dau awdurdod lleol arall a chyrrff ar yr atodlen, cyrrff a benderfynir a chyrrff eraill a ganiateir sydd o fewn cyn ardal Cyngor Sir Gwynedd. Nid yw athrawon, swyddogion yr heddlu a gweithwyr y gwasanaeth tân wedi'u cynnwys gan eu bod yn rhan o gynlluniau pensiwn cenedlaethol eraill. Mae'r Gronfa'n cael ei goruchwylio gan y Pwyllgor Pensiynau, sef un o bwyllgorau Cyngor Gwynedd.

b) Aelodaeth

Mae bod yn aelod o'r CPLIL yn rhywbeth gwirfoddol ac mae gweithwyr yn rhydd i ddewis p'un a ydynt am ymuno â'r cynllun, parhau'n aelod o'r cynllun neu wneud eu trefniadau personol y tu allan i'r cynllun. Ymysg y sefydliadau sy'n cymryd rhan yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd mae:

- Cyrff ar yr atodlen, sy'n awdurdodau lleol a chyrrff tebyg ble mae gan eu staff hawl awtomatig i fod yn aelodau o'r Gronfa.
- Cyrff a benderfynir, sy'n gyngor dinas, tref neu gymuned. Mae ganddynt yr hawl i benderfynu os caiff eu gweithwyr ymuno â'r CPLIL ac i fabwysiadu'r penderfyniad yn unol â hynny.
- Cyrff a ganiateir, sy'n sefydliadau eraill sy'n cymryd rhan yn y Gronfa dan gyntdeb mynediad rhwng y Gronfa a'r sefydliad perthnasol. Mae'r cyrrff a ganiateir yn cynnwys cyrrff gwirfoddol, elusennol a thebyg neu gontractwyr preifat sy'n ymgymryd â swyddogaeth awdurdod lleol wedi i'r swyddogaeth gael ei allanoli i'r sector preifat.

NODYN I – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

Mae'r cyrff canlynol yn gyflogwyr gweithredol yn y Gronfa Bensiwn:

Cyrff ar yr Atodlen	
Cyngor Gwynedd	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	Ysgol Bryn Elan
Cyngor Sir Ynys Môn	Ysgol Emrys ap Iwan
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	Ysgol Pen y Bryn
Grŵp Llandrillo – Menai	Ysgol Uwchradd Eirias
GwE	Asiant Cefnfyrdde Gogledd a Chanolbarth Cymru
Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru	
Cyrff a Benderfynir	
Cyngor Cymuned Llanllyfni	Cyngor Tref Ffestiniog
Cyngor Dinas Bangor	Cyngor Tref Llandudno
Cyngor Tref Abergele	Cyngor Tref Llangefni
Cyngor Tref Bae Colwyn	Cyngor Tref Porthaethwy
Cyngor Tref Biwmares	Cyngor Tref Towyn a Bae Cinnel
Cyngor Tref Caergybi	Cyngor Tref Tywyn
Cyngor Tref Caernarfon	Cyngor Tref Conwy
Cyngor Tref Llanfairfechan	Cyngor Tref Llanrwst (ymuno 26/09/2022)
Cyrff a Ganiateir	
Addysg Oedolion Cymru	Cymdeithas y Deillion Gogledd Cymru
Adferiad Recovery	Cefnogaeth Gymunedol a Gwirfoddol Conwy
Cydbwyllgor Claddu Caergybi	Gyrfaoedd Cymru Gogledd Orllewin
Cwmni'r Frân Wen	Mantell Gwynedd
Menter Môn	Medrwn Môn
Ynysmaengwyn	
Cyrff Cymunedol a Ganiateir	
Cartrefi Conwy	Adra
Byw'n Iach	
Cyrff Trosglwyddai a Ganiateir	
ABM Catering	A E & A T Lewis
Kingdom Services Group	Chartwells

NODYN I – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

Nodir manylion aelodaeth isod:

	31 Mawrth 2022	31 Mawrth 2023
Nifer y cyflogwyr	46	47
Nifer y gweithwyr yn y cynllun		
Cyngor Sir	14,691	15,246
Cyflogwyr eraill	3,966	4,058
Cyfanswm	18,657	19,304
Nifer y pensiynwyr		
Cyngor Sir	9,281	9,647
Cyflogwyr eraill	2,017	2,133
Cyfanswm	11,298	11,780
Pensiynwyr gohiriedig		
Cyngor Sir	10,512	11,019
Cyflogwyr eraill	2,028	2,141
Cyfanswm	12,540	13,160
Buddion heb eu hawlio		
Cyngor Sir	2,142	2,595
Cyflogwyr eraill	283	378
Cyfanswm	2,425	2,973
Ymadawyr heb benderfynu		
Cyngor Sir	5,455	4,480
Cyflogwyr eraill	737	513
Cyfanswm	6,192	4,993
Cyfanswm yr aelodau yn y cynllun pensiwn	51,112	52,210

c) Cyllid

Mae'r buddion yn cael eu cyllido gan gyfraniadau ac enillion ar fuddsoddiadau. Mae aelodau gweithredol y Gronfa'n talu cyfraniadau yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ac roeddent yn amrywio o 2.75% i 12.5% o dâl pensiynadwy ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023. Gosodir cyfraniadau cyflogwyr yn seiliedig ar brisiadau actiwaraid a gynhelir pob tair blynedd. Roedd y prisiad perthnasol ar gyfer y flwyddyn yma ar 31 Mawrth 2019. Mae cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn amrywio o 7.7% i 36.1% o dâl pensiynadwy.

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

d) Buddion

Mae buddion pensiwn dan y CPLIL cyn 1 Ebrill 2014, yn seiliedig ar y tâl pensiynadwy terfynol a hyd y gwasanaeth pensiynadwy; gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth cyn 1 Ebrill 2008	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2008
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/80 x cyflog pensiynadwy terfynol.	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/60 x cyflog pensiynadwy terfynol.
Lwmp swm	Lwmp swm awtomatig o 3 x cyflog. Yn ogystal, gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

O 1 Ebrill 2014, daeth y Gronfa yn gynllun cyfartaledd cyflog gyrfa. Gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2014
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/49 x cyfartaledd cyflog gyrfa wedi'i adbriso (CARE)
Lwmp Swm	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

Caiff pensiwn cronedig ei gynyddu'n flynyddol yn unol â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr.

Darperir amrediad o fuddion eraill dan y cynllun yn cynnwys ymddeoliad cynnar, pensiynauanabledd a buddion marwolaeth. Am fwy o fanylion, cyfeiriwch at lawlyfr cynllun Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd ar gael gan Adain Pensiynau Cyngor Gwynedd.

NODYN 2 – SAIL PARATOI

Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23 a'i sefyllfa diwedd blwyddyn ar 31 Mawrth 2023. Mae'r cyfrifon wedi'u paratoi yn unol â'r Còd Ymarfer ar Gyfrifyddu mewn Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2022/23 sy'n seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh), fel y'u diwygiwyd ar gyfer sector cyhoeddus y DU. Paratowyd y cyfrifon ar sail busnes gweithredol.

Mae paragraff 3.3.1.2 o'r Cod yn gofyn i unrhyw safonau cyfrifyddu sydd wedi'u cyhoeddi ond heb eu mabwysiadau eto gael ei ddatgan. Nid oes safonau cyfrifyddu o'r fath wedi'u nodi ar gyfer 2022/23.

Mae'r cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ac yn adrodd ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion pensiwn. Nid yw'r cyfrifon yn rhoi ystyriaeth i rwymedigaethau i dalu pensiynau a buddion sy'n ddyledus ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, na gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol. Gweler gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo, ble bo'u gwerth wedi'i gyfrifo'n seiliedig ar Safon Cyfrifo Genedlaethol (SCC) 19, yn Nodyn 19 y cyfrifon hyn.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIŌAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL

Cyfrif y Gronfa – cydnabyddiaeth refeniw

a) Incwm o Gyfraniadau

Cyfrifir cyfraniadau arferol ar sail groniadol fel a ganlyn:

- Mae cyfraddau cyfraniadau gweithwyr yn cael eu gosod yn unol â rheoliadau CPLIL, gan ddefnyddio cyfraddau canrannol cyffredin ar gyfer pob cynllun sy'n codi yn ôl tâl pensiynadwy.
- Mae cyfraniadau cyflogwyr yn cael eu gosod ar y gyfradd ganrannol a argymhellir gan actiwari'r gronfa yn y cyfnod y maent yn perthyn iddo.

Mae cyfraniadau cyflogwyr i ddiffygion cronfeydd yn cael eu cyfrif ar y dyddiadau y maent yn daladwy dan atodlen cyfraniadau a gosodwyd gan actwari y Gronfa, neu wrth eu derbyn os yw hynny'n digwydd cyn y dyddiad maent yn ddyledus.

Cyfrifir am gyfraniadau ychwanegol cyflogwyr a chyfraniadau straen pensiwn yn y cyfnod ble mae'r ymrwymadau dan sylw yn codi. Ystyrir bod unrhyw swm sy'n ddyledus yn ystod y flwyddyn, ond nad ydyw wedi'i dalu, yn ased ariannol cyfredol. Ystyrir bod unrhyw swm nad ydyw'n ddyledus nes flynyddoedd yn y dyfodol yn ased ariannol tymor hir.

b) Trosglwyddiadau o gynlluniau eraill ac i gynlluniau eraill

Mae trosglwyddiadau i mewn ac allan yn ymwneud ag aelodau sydd wedi ymuno neu adael y gronfa.

Mae trosglwyddiadau unigol i mewn/ allan yn cael eu cyfrifo pan gânt eu derbyn neu eu talu. Cyfrifir am drosglwyddiadau i mewn gan aelodau sy'n dymuno defnyddio'r enillion o'u cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (gweler isod) i brynu buddion ar sail derbynion ac maent wedi'u cynnwys dan Drosglwyddiadau i Mewn (gweler Nodyn 9).

Cyfrifir am drosglwyddiadau swmp (grŵp) yn seiliedig ar groniadau yn unol â thelerau'r cytundeb trosglwyddo.

c) Incwm buddsoddi

i) Incwm llog

Cydnabyddir incwm llog yng nghyfrif y Gronfa wrth iddo gronni, gan ddefnyddio cyfradd llog effeithiol yr offeryn ariannol ar dyddiad caffael neu fan cychwyn.

ii) Incwm difidend

Cydnabyddir incwm difidend ar y dyddiad pan fo'r cyfranddaliadau'n cael eu dyfynnu fel rhai cyn-ddifidend. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

iii) Dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno yn cynnwys eiddo

Cydnabyddir dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno ar y dyddiad pan maent yn cael eu cyflwyno. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

iv) Newid yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farchnad

Cydnabyddir newidiadau yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farnach fel incwm ac maent yn cynnwys yr holl elw/colledion a wireddwyd ac na wireddwyd yn ystod y flwyddyn.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIÄU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

Cyfrif y Gronfa – eitemau sy'n creu costau

d) Buddion sy'n daladwy

Mae'r buddion pensiwn a lwmp swm sy'n daladwy'n cynnwys yr holl symiau a wyddys eu bod yn daladwy ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Cyfeirir at unrhyw swm sy'n ddyledus ond nad ydyw wedi'i dalu yn y datganiad asedau net fel ymrwymadau cyfredol, ar yr amod bod y taliad wedi'i gymeradwyo.

e) Costau rheoli

Mae'r gronfa'n datgelu ei chost reoli yn unol â chanllawiau CIPFA, *Accounting for Local Government Pension Scheme Management Expenses (2016)*, fel y dangosir isod. Codir pob eitem o wariant ar y gronfa ar sail gronol fel a ganlyn:

Costau gweinyddol

Mae holl gostau staff y tîm gweinyddu pensiwnau'n cael eu codi'n uniongyrchol ar y Gronfa. Mae ad-daliadau'r Cyngor am gostau rheoli, llety a gorbenion eraill hefyd yn cael eu cyfrif fel costau gweinyddol y gronfa.

Costau arolygu a llywodraethu

Mae'r holl gostau sy'n gysylltiedig â goruchwyllo a llywodraethu yn cael eu nodi ar wahân, eu dosrannu i'r gweithgaredd hwn a'u codi fel costau i'r gronfa.

Costau rheoli buddsoddiadau

Codir ffioedd buddsoddi yn uniongyrchol ar y gronfa fel rhan o gostau rheoli ac ni chânt eu cynnwys yn yr enillion a adroddwyd ar fuddsoddiadau, na'u netio oddi wrthynt. Pan fydd ffioedd yn cael eu netio oddi ar enillion gan reolwyr buddsoddi, mae'r costau hyn yn cael eu grosio i fyny i gynyddu'r newid yng ngwerth buddsoddiadau.

Mae ffioedd y rheolwyr buddsoddi a'r gwarcheidwad allanol wedi'u nodi yn y mandadau perthnasol sy'n llywodraethu eu penodiadau. Yn fras, mae'r rhain yn seiliedig ar werth marchnad y buddsoddiadau sydd o dan eu rheolaeth ac felly'n cynyddu neu'n lleihau wrth i werth y buddsoddiadau hyn newid.

Mae costau trafodion yn ymwneud a prynu a gwerthu asedau'r cronfeydd ac yn cael eu egluro yn y nodiadau i'r cyfrifon.

f) Treth

Mae'r Gronfa'n gynllun gwasanaeth cyhoeddus cofrestredig dan adran 1(1) Atodlen 36 Deddf Cyllid 2004 ac o ganlyniad mae'r llog a dderbynnir yn eithriedig rhag treth incwm y DU a rhag treth ar enillion cyfalaf ar yr enillion a geir o'r buddsoddiadau a werthir. Mae treth atal yn daladwy ar incwm a geir o fuddsoddiadau tramor yn y wlad ble maent yn tarddu, oni bai bod eithriad wedi'i ganiatáu. Cyfrifir am dreth anadferadwy fel cost i'r Gronfa fel mae'n codi.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

Datganiad asedau net

g) Asedau ariannol

Mae'r holl asedau buddsoddi wedi'u cynnwys yn y datganiad asedau net yn seiliedig ar eu gwerth teg ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir ased ariannol yn y datganiad asedau net ar y dyddiad y caiff y Gronfa gytundeb ei fod yn cael yr ased. Cydnabyddir unrhyw enillion neu gollodion ar werthiannau buddsoddi sy'n deillio o newidiadau yng ngwerth teg yr ased yng nghyfrif y gronfa.

Mae gwerth y buddsoddiadau fel sy'n ymddangos yn y datganiad asedau net wedi'u pennu ar werth teg yn unol â gofyniad y Cod ac SAARh 13 (gweler nodyn 14). Ar gyfer ddibenion datgelu lefelau hierarchaeth gwerth teg, mae'r gronfa wedi mabwysiadu'r canllawiau dosbarthu a argymhellir yn y Canllawiau Ymarferol ar Ddatgeliadau Buddsoddi (PRAG/ Investment Association, 2016).

h) Trafodion arian tramor

Mae difidendau, llog a phryniannau a gwerthiannau buddsoddiadau mewn arian tramor wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar y cyfraddau cyfredol ar y farchnad ar ddyddiad y trafodion. Defnyddir cyfraddau cyfnewid cyfredol ar y farchnad ar ddiwedd y flwyddyn i gyfrifo gwerth balansau arian parod a ddelir mewn cyfrifon banc arian tramor, gwerth buddsoddiadau tramor ar y farchnad a gwerthiannau sy'n aros ar ddiwedd y cyfnod adrodd.

i) Arian a chywerthoedd arian

Mae arian parod yn cynnwys arian parod sydd ar gael ac adneuon ar alw ac mae'n cynnwys symiau a ddelir gan reolwyr allanol y gronfa. Mae'r holl falansau arian parod yn fuddsoddiadau byrdymor, hylifol iawn y gallir eu trosglwyddo'n arian parod yn rhwydd, ac nad oes llawer o risg y bydd eu gwerth yn newid.

j) Ymrwymadau ariannol

Cydnabyddir ymrwymiad ariannol yn y datganiad ased net ar y dyddiad y daw'r gronfa yn gyfreithiol gyfrifol am yr ymrwymiad hwnnw. Mae'r gronfa'n cydnabod ymrwymadau ariannol sy'n ymwneud â masnachu buddsoddiadau ar werth teg ac mae unrhyw enillion a cholledion sy'n deillio o newidiadau yng ngwerth teg yr ymrwymiad rhwng dyddiad y contract, dyddiad diwedd y flwyddyn a'r dyddiad setliad yny pen draw yn cael eu cydnabod yng nghyfrif y gronfa fel rhan o'r newid yng ngwerth buddsoddiadau.

Mae ymrwymadau ariannol eraill sy'n cael eu dosbarthu fel cost wedi'i amorteiddio yn cael eu cario yn y datganiad asedau net ar werth y brifswm sy'n ddyledus ar 31 Mawrth bob flwyddyn. Mae unrhyw log sy'n ddyledus ond heb ei dalu eto yn cael ei gyfrif ar sail cronadau ac mae'n cael ei gynnwys mewn costau gweinyddol.

k) Gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo

Asesir gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo teirblynyddol gan actiwari'r Gronfa yn unol â gofynion SCCI9 a'r safonau actiwaraidd perthnasol.

Fel y caniateir o dan y Cod, mae'r Gronfa wedi dewis datgelu gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo drwy gynnwys hysbysiad yn y datganiad asedau net (Nodyn 19).

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISIAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

l) Cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn darparu cynllun cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (AVC) ar gyfer ei aelodau ac mae asedau'r cynllun hwnnw'n cael eu buddsoddi ar wahân i asedau'r Gronfa Bensiwn. Mae tair cronfa AVC. Delir y cronfeydd hyn gyda Clerical Medical, Utmost Life a Standard Life. Mae'r darparwyr AVC yn diogelu buddion ychwanegol ar sail prynu arian ar gyfer yr aelodau hynny sy'n dewis talu cyfraniadau ychwanegol gwirfoddol. Mae pob aelod sy'n cymryd rhan yn y trefniadau hyn yn derbyn datganiad blynyddol hyd at 31 Mawrth yn cadarnhau'r symiau a ddelir yn eu cyfrif a'r newidiadau yn ystod y flwyddyn.

Nid yw AVCs yn cael eu cynnwys yn y cyfrifon, yn unol ag Adran 4(1)(b) o Reoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016 ond fe'u datgelir er gwybodaeth yn unig yn Nodyn 22.

m) Asedau dibynnol ac ymrwymadau dibynnol

Mae ased dibynnol yn codi pan fydd digwyddiad wedi digwydd gan arwain at ased posibl y bydd ei fodolaeth yn cael ei gadarnhau neu fel arall gan ddigwyddiadau yn y dyfodol. Mae ymrwymiad dibynnol yncodi pan fydd digwyddiad cyn diwedd y flwyddyn wedi creu rhwymedigaeth ariannol bosibl y bydd ei fodolaeth yn cael ei gadarnhau neu fel arall gan ddigwyddiadau yn y dyfodol. Gall ymrwymadau dibynnol godi hefyd pan nad yw'n bosib ar y Fantolen fesur gwerth y rhwymedigaeth ariannol yn ddibynadwy.

Ni chydabyddir asedau ac ymrwymadau dibynnol yn y datganiad asedau net ond fe'u datgelir trwy naratif yn y nodiadau.

NODYN 4 – DYFARNIADAU ALLWEDDOL WRTH WEITHREDU POLISIAU CYFRIFO

Buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd heb eu dyfynnu

Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn seiliedig yn bennaf ar amcangyfrifon a dyfarniadau sy'n edrych tua'r dyfodol sy'n cynnwys sawl ffactor. Mae rheolwyr buddsoddi'n pennu gwerth buddsoddiadau ecwiti heb eu dyfynnu ac isadeiledd gan ddefnyddio canllawiau sydd wedi'u gosod gan safon cyfrifo SAARh. Roedd gwerth y gwarantiau preifat heb eu dyfynnu ar 31 Mawrth 2023 yn £234.2 miliwn (£226.1 miliwn ar 31 Mawrth 2022).

Ymrwymadau'r gronfa pensiwn

Cyfrifir ymrwymadau'r gronfa pensiwn pob tair blynedd gan yr actiwari sydd wedi'i benodi, a darperir diweddariadau blynyddol yn ystod y blynyddoedd rhwng pob prisiad. Mae'r fethodoleg a ddefnyddir yn unol â chanllawiau cymeradwy ac yn unol ag SCCI9. Mae'r rhagdybiaethau sy'n tanategu'r prisiadau yn cael eu cytuno gyda'r actiwari a cheir crynodeb ohonynt yn Nodyn 18. Mae'r amcangyfrif hwn yn destun amrywiaethau arwyddocaol yn seiliedig ar newidiadau i'r rhagdybiaethau gwaelodol.

NODYN 5 – RHAGDYBIAETHAU A WNEIR AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU PWYSIG ERAILL SY’N RHOI ANSICRWYDD WRTH AMCANGYFRIFO

Wrth baratoi datganiadau ariannol, mae gofyn i’r rheolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau sy’n effeithio ar y symiau yr adroddir arnynt. Amcangyfrifir a rhagdybiaethir drwy roi ystyriaeth i brofiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a disgwyliadau yn y dyfodol. Fodd bynnag, gan na ellir pennu balansau gyda sicrwydd, gallai’r gwir ganlyniadau fod yn bur wahanol i’r rhagdybiaethau a’r amcangyfrifon.

Mae’r eitemau yn y datganiad asedau net ble mae risg arwyddocaol o amrywiaethau materol yn y flwyddyn ariannol i ddod, fel a ganlyn:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os yw’r gwir ganlyniadau’n wahanol i’r rhagdybiaethau
Gwerth cyfredol actiwaraid y buddion ymddeol a sydd wedi’u haddo (Nodyn 19)	Mae amcangyfrif yr ymrwymiad net i dalu pensiynau’n dibynnu ar nifer o ddyfarniadau cymhleth sy’n ymwneud â’r gyfradd ddisgownt a ddefnyddir, codiadau cyflog, newidiadau mewn oedrannau ymddeol, cyfraddau marwolaeth ac enillion ar asedau’r gronfa. Cyflogir Hymans Robertson i roi cyngor arbenigol i’r gronfa am y rhagdybiaethau i’w defnyddio.	Gellir mesur effeithiau newidiadau mewn rhagdybiaethau unigol ar ymrwymadau pensiynau net. Fodd bynnag, mae’r rhagdybiaethau’n rhyngweithio mewn ffyrdd cymhleth.
Ecwiti preifat ac isadeiledd	Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn cael ei bennu’n unol âg arweiniad y <i>British Venture Capital Association</i> (Rhagfyr 2018). Nid yw’r buddsoddiadau hyn yn cael eu rhestru’n gyhoeddus ac fel y cyfryw, mae elfen o amcangyfrif yn gysylltiedig â’r prisiad.	Mae cyfanswm y buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn y datganiadau ariannol yn £234.2 miliwn. Mae risg bod y buddsoddiad wedi’i nodi’n rhy isel neu’n rhy uchel yn y cyfrifon.

NODYN 6 – DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD ADRODD

Nid oes unrhyw ddigwyddiadau arwyddocaol ar ôl diwedd y flwyddyn i’w adrodd.

NODYN 7 – CYFRANIADAU DERBYNIADWY

Yn ôl categori

2021/22		2022/23
£'000		£'000
19,703	Cyfraniadau gweithwyr	21,519
	Cyfraniadau cyflogwyr :	
63,233	• Cyfraniadau arferol	68,243
35	• Cyfraniadau adfer diffyg	0
63,268	Cyfanswm cyfraniadau cyflogwyr	68,243
82,971	Cyfanswm cyfraniadau derbyniadwy	89,762

Yn ôl math o gyflogwr

2021/22		2022/23
£'000		£'000
27,650	Cyngor Gwynedd	29,489
50,205	Cyrff eraill ar yr atodlen	54,733
1,716	Cyrff a ganiateir	1,901
2,892	Cyrff cymunedol a ganiateir	3,087
161	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	154
313	Cyrff a benderfynir	398
34	Cronfeydd gaeedig*	0
82,971		89,762

*Cronfeydd gaeedig - Dyma'r cyfraniadau a dderbyniwyd gan Ganolfan Cyngori Ynys Môn a Chanolfan Cyngori Conwy yn ystod y flwyddyn a oedd yn arfer bod yn gyrff a ganiateir ond bellach sydd yn gronfeydd gaeedig.

NODYN 8 – INCWM ARALL

2021/22		2022/23
£'000		£'000
2	Llog ar gyfraniadau gohiriedig	2
2	Incwm ar gyfrifo ysgariad	2
4		4

NODYN 9 – TROSGLWYDDIADAU I MEWN O GRONFEYDD PENSIWN ERAILL

2021/22		2022/23
£'000		£'000
2,664	Trosglwyddiadau unigol	6,773
2,664		6,773

NODYN 10 – BUDDION A DALWYD

Yn ôl categori

2021/22		2022/23
£'000		£'000
52,087	Pensiynau	56,010
13,123	Cymudiad a buddion ymddeol lwmp swm	13,789
1,769	Buddion marwolaeth – lwmp swm	2,309
66,979		72,108

Yn ôl math o gyflogwr

2021/22		2022/23
£'000		£'000
20,183	Cyngor Gwynedd	21,934
31,868	Cyrff eraill ar yr atodlen	34,788
1,651	Cyrff a ganiateir	1,384
1,217	Cyrff cymunedol a ganiateir	1,365
104	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	59
109	Cyrff a benderfynir	273
11,847	Cronfeydd gaeedig	12,305
66,979		72,108

NODYN 11 – TALIADAU I RAI SY’N YMADAEL

2021/22		2022/23
£'000		£'000
138	Ad-daliadau i aelodau sy’n ymadael â’r gwasanaeth	172
3,545	Trosglwyddiadau unigol	2,949
3,683		3,121

NODYN 12 – COSTAU RHEOLI

2021/22		2022/23
£'000		£'000
14,788	Costau rheoli buddsoddiadau	10,593
1,373	Costau gweinyddol	1,588
364	Costau arolygaeth a llywodraethu	548
16,525		12,729

NODYN 12a- COSTAU RHEOLI BUDDSODDIADAU

2022/23	Ffioedd rheolwyr £'000	Costau trafodion £'000	Cyfanswm £'000
Cronfeydd cyfun			
Incwm sefydlog	332	0	332
Ecwiti	2,001	551	2,552
Buddsoddiadau eraill			
Buddsoddiadau eiddo cyfun	1,974	0	1,974
Ecwiti preifat	2,062	0	2,062
Isadeiledd	3,401	0	3,401
	9,770	551	10,321
Ffioedd gwarchodaeth			272
Cyfanswm			10,593

2021/22	Ffioedd rheolwyr £'000	Costau trafodion £'000	Cyfanswm £'000
Cronfeydd cyfun			
Incwm sefydlog	297	0	297
Ecwiti	2,420	693	3,113
Buddsoddiadau eraill			
Buddsoddiadau eiddo cyfun	1,744	0	1,744
Ecwiti preifat	6,445	0	6,445
Isadeiledd	2,937	0	2,937
	13,843	693	14,536
Ffioedd gwarchodaeth			252
Cyfanswm			14,788

Mae'r ffioedd rheoli uchod yn cynnwys yr holl ffioedd rheoli buddsoddiad a grëwyd yn uniongyrchol gan y Gronfa, yn cynnwys y ffioedd a godwyd ar gronfeydd buddsoddi wedi'u cyfuno. Ni thalwyd unrhyw ffioedd sy'n gysylltiedig â pherfformiad i'r rheolwyr buddsoddi. Yn ogystal â'r costau hyn, rhaid talu costau anuniongyrchol a ddaw yn sgil y gwasgariad bid-cynnig ar werthu a phrynu buddsoddiadau. Caiff y rhain eu hadlewyrchu yng nghostau prynu buddsoddiadau ac yn yr enillion a geir wrth werthu buddsoddiadau yn Nodyn 14a.

Mae cronfeydd PPC Global Opportunities, Multi Asset Credit, Absolute Return Bond a Emerging Markets yn fuddsoddiadau a benodir drwy ddull rheolwr o reolwyr sydd â'u ffioedd sylfaenol eu hunain. Mae'r adenillion ar gyfer y mandad hwn yn net o'r ffioedd rheolwr sylfaenol a adlewyrchir yn Nodyn 14a o fewn y 'Newid mewn Gwerth Marchnad'. Er mwyn tryloywder, y ffioedd yn 2022/23 oedd £2,366,210 (£1,881,000 yn 2021/22).

NODYN 12b- COSTAU GWEINYDDOL

2021/22		2022/23
£'000		£'000
652	Costau staff uniongyrchol	686
344	Costau uniongyrchol eraill	449
377	Gwasanaethau cefnogol, yn cynnwys TG	453
1,373		1,588

Mae'r costau gweinyddol yn cynnwys y symiau a godir ar y Gronfa Bensiwn gan Gyngor Gwynedd am gostau staff, gwasanaethau cefnogol a llety.

NODYN 12c- COSTAU AROLYGU A LLYWODRAETHU

2021/22		2022/23
£'000		£'000
117	Ffioedd actiwari	234
49	Ffioedd ymgynghorwyr buddsoddi	72
9	Gwasanaeth monitro perfformiad	11
36	Ffioedd archwilwyr allanol	40
18	Pwyllgor Pensiwnau a Bwrdd Pensiwn Lleol	33
135	Partneriaeth Pensiwn Cymru	158
364		548

NODYN 12ch- PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU

Mae'r Costau Rheoli Buddsoddiadau yn Nodyn 12a yn cynnwys ffioedd sy'n daladwy i Link Fund Solutions (gweithredwr y PPC) ac maent yn cynnwys ffioedd rheolwyr buddsoddi (sydd hefyd yn cynnwys ffi'r gweithredwr a chostau cysylltiedig eraill), costau trafodion a ffioedd gwarchodaeth. Mae'r costau hyn yn seiliedig ar gyfran ganrannol pob cronfa o asedau cyfun PPC ac fe'u didynnir o'r NAV.

Y costau goruchwyllo a llywodraethu yn Nodyn 12c yw costau rhedeg blynyddol y pŵl sy'n cynnwys costau'r awdurdod lletya a chostau ymgynghorwyr allanol eraill. Caiff y costau hyn eu hariannu'n gyfartal gan bob un o'r wyth Cronfa Bensiwn awdurdod lleol yng Nghymru.

Mae'r ffioedd canlynol wedi'u cynnwys yn Nodyn 12 mewn perthynas â Phartneriaeth Pensiwn Cymru a ceir rhagor o wybodaeth am y PPC ar gael yn yr Adroddiad Blynyddol.

	2021/22	2022/23
	£'000	£'000
Costau rheoli buddsoddiadau		
Ffioedd rheolwyr	2,286	2,268
Costau trafodion	693	551
Costau gwarchodaeth	227	247
	3,206	3,066
Costau arolygu a llywodraethu		
Costau rhedeg	135	158
Cyfanswm	3,341	3,224

NODYN 13 – INCWM BUDDSODDI

2021/22		2022/23
£'000		£'000
4,430	Incwm sefydlog	6,581
12,141	Ecwiti	13,109
2,090	Ecwiti preifat	3,182
280	Isadeiledd	0
7,213	Buddsoddiadau eiddo cyfun	7,817
16	Llog ar adneuron arian parod	251
26,170	Cyfanswm cyn trethi	30,940

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd ddau gyfrif banc sy'n cael eu dal fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian dros ben sy'n cael ei ddal yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi yn ddyddiol. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, sy'n seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa yn ystod y flwyddyn.

Mae gan y Gronfa Bensiwn gyfrif Ewro i ymdrin â derbyniadau a thaliadau mewn Ewros ac i leihau'r trafodion cyfnewid a chostau perthnasol.

NODYN 14 – BUDDSODDIADAU

31 Mawrth 2022 £'000		31 Mawrth 2023
Asedau buddsoddi Cronfeydd cyfun		
551,777	Incwm sefydlog	586,703
1,730,845	Ecwiti	1,700,745
Buddsoddiadau eraill		
252,521	Buddsoddiadau eiddo cyfun	221,297
158,711	Ecwiti preifat	166,622
67,417	Isadeiledd	67,566
2,761,271		2,742,933
303	Adneuron arian parod	963
2,761,574	Cyfanswm asedau buddsoddi	2,743,896
Ymrwymadau buddsoddi		
(285)	Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(960)
(285)	Cyfanswm ymrwymadau buddsoddi	(960)
2,761,289	Asedau buddsoddi net	2,742,936

NODYN 14a – CYSONI SYMUDIADAU MEWN BUDDSODDIADAU A DEILLIADAU

2022/23	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2022 £'000	Pryniannau yn ystod y flwyddyn £'000	Gwerthia- nnau yn ystod y flwyddyn £'000	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn £'000	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2023 £'000
Buddsoddiadau cyfun	2,282,622	59,691	(25,000)	(29,865)	2,287,448
Buddsoddiadau eiddo cyfun	252,521	18,715	0	(49,939)	221,297
Ecwiti preifat / Isadeiledd	226,128	25,540	(35,240)	17,760	234,188
	<u>2,761,271</u>	<u>103,946</u>	<u>(60,240)</u>	<u>(62,044)</u>	<u>2,742,933</u>
Adneuon arian parod	303				963
Symiau taladwy ar gyfer pryniant Buddsoddiadau	(285)				(960)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				8,891	
Asedau buddsoddi net	2,761,289			(53,153)	2,742,936

2021/22	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2021 £'000	Pryniannau yn ystod y flwyddyn £'000	Gwerthia- nnau yn ystod y flwyddyn £'000	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn £'000	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2022 £'000
Buddsoddiadau cyfun	2,108,945	151,612	(116,647)	138,712	2,282,622
Buddsoddiadau eiddo cyfun	194,581	19,038	0	38,902	252,521
Ecwiti preifat / Isadeiledd	211,643	38,945	(56,756)	32,296	226,128
	<u>2,515,169</u>	<u>209,595</u>	<u>(173,403)</u>	<u>209,910</u>	<u>2,761,271</u>
Adneuon arian parod	146				303
Symiau taladwy ar gyfer pryniant Buddsoddiadau	(126)				(285)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				13,100	
Asedau buddsoddi net	2,515,189			223,010	2,761,289

NODYN I4b – DADANSODDIAD O FUDDSODDIADAU

Buddsoddiadau fesul rheolwr buddsoddi

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2022			Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2023		
£'000	%		£'000	%	
1,496,425	54.2	Partneriaeth Pensiwn Cymru	1,501,286	54.8	
851,675	30.9	BlackRock	842,157	30.7	
226,128	8.2	Grŵp Partners	234,188	8.5	
75,739	2.7	UBS	74,865	2.7	
72,139	2.6	Lothbury	57,297	2.1	
39,450	1.4	Threadneedle	34,103	1.2	
18	0.0	Veritas	0	0.0	
2,761,574	100.0		2,743,896	100.0	

Mae'r buddsoddiadau a ganlyn yn cynrychioli mwy na 5% o asedau net y Gronfa:

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2022			Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2023		
£'000	%		£'000	%	
454,098	16.4	Global Opportunities Fund PPC	430,059	15.6	
430,749	15.5	Global Growth Fund PPC	426,908	15.5	
353,857	12.7	Absolute Return Bond PPC	386,103	14.0	
346,072	12.5	Black Rock ACS World Low Carbon Fund	331,802	12.0	
239,314	8.6	Black Rock Aquila Life UK Equity Index Fund	246,433	8.9	
200,811	7.2	Black Rock Aquila Life Gl. Dev Fundamental Fund	207,927	7.5	
197,920	7.1	Multi Asset Credit Fund PCC	200,600	7.3	

NODYN I4c – BENTHYCA STOC

Mae strategaeth fuddsoddi'r Gronfa yn nodi y caniateir benthyca stoc yn amodol ar ganiatâd penodol. Yr incwm a enillodd y Gronfa trwy fenthyca stoc oedd £109,916 (£126,800 yn 2021/22). Ar hyn o bryd, mae gan y Gronfa gyfanswm ecwiti a ddyfynnwyd o £40.6m ar fenthyg. Mae'r ecwiti hyn yn parhau i gael ei gydnabod yn natganiadau ariannol y Gronfa. Nid oes unrhyw rwymedigaethau'n gysylltiedig â'r asedau a fenthycwyd.

NODYN 15 – GWERTH TEG - SAIL GWERTHUSO

Mae'r holl asedau wedi'u prasio gan ddefnyddio technegau gwerthoedd teg yn seiliedig ar nodweddion pob offeryn, gan ddefnyddio gwybodaeth sy'n seiliedig ar y farchnad lle bo hynny'n bosibl. Ni fu unrhyw newid yn y technegau prasio a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn.

Mae asedau ac ymrwymadau wedi'u dosbarthu i dair lefel, yn unol ag ansawdd a dibynadwyedd y wybodaeth a ddefnyddiwyd i bennu gwerthoedd teg.

Lefel 1 - ble mae gwerthoedd teg wedi eu pennu drwy ddefnyddio prisiau wedi'u dyfynnu a heb eu haddasu ar farchnadoedd gweithredol am asedau neu rwymedigaethau cyfwerth, sy'n cynnwys ecwiti wedi'u dyfynnu, bondiau wedi'u dyfynnu ac ymddiriedolaethau uned.

Lefel 2 - ble nad oes prisiau'r farchnad wedi'u dyfynnu ar gael, neu pan ddefnyddir technegau prasio i bennu gwerth teg yn seiliedig ar ddata gweladwy.

Lefel 3 - ble nad yw o leiaf un mewnbwn a allai gael effaith sylweddol ar brisiad yr offeryn yn seiliedig ar ddata gweladwy'r farchnad.

NODYN 15 – GWERTH TEG - SAIL GWERTHUSO (parhad)

Disgrifiad o'r Ased	Hierarchaeth brisio	Sail y prisiad	Mewnbynnau arsylladwy ac na ellir eu harsylwi	Materion o sensitifrwydd allweddol sy'n effeithio ar y Prisiadau a ddarperir
Arian a chyferthoedd arian	Lefel 1	Bernir bod gwerth i'w gario yn werth teg oherwydd natur tymor byr yr offerynnau ariannol hyn	Diangen	Diangen
Buddsoddiadau cyfun- cronfeydd ecwiti	Lefel 2	Cyfrifir y 'NAV' (net asset value) ar sail gwerth yr asedau sylfaenol ar y farchnad	Porthiant prisiau wedi'i werthuso	Diangen
Buddsoddiadau cyfun- incwm sefydlog	Lefel 2	Cyfrifir y 'NAV' ar sail gwerth marchnadol y gwarantau incwm sefydlog sylfaenol	Porthiant prisiau wedi'i werthuso	Diangen
Buddsoddiadau eiddo cyfun	Lefel 2	Pris cynnig cau pan gyhoeddir prisiau cynnig; pris sengl cau lle cyhoeddir pris sengl	Wedi'i seilio ar 'NAV' wedi'i osod ar sail blaen-brisio	Diangen
Ecwiti preifat	Lefel 3	Prisiad cymaradwy cwmnïau tebyg yn unol ag <i>International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines 2018</i> ac <i>IPEV Board's Special Valuation Guidance (Mawrth 2020)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Lluosrif EBITDA Lluosrif refeniw Gostyngiad am ddiffyg marchnadwyedd Rheoli premiwm 	Gallai newidiadau i lifoedd arian disgwylidig neu wahaniaethau rhwng cyfrifon archwiledig a chyfrifon nas archwiliwyd effeithio ar brisiadau
Isadeiledd	Lefel 3	Wedi'i brisio gan ddefnyddio technegau llif arian disgowntiedig i gynhyrchu gwerth presennol net	Cyfradd ddisgownt a llif arian a ddefnyddir yn y modelau	Cyfradd chwyddiant, llog, treth a chyfnewid tramor

Sensitifrwydd asedau a werthir ar lefel 3

Mae'r gwerthoedd a adroddir yn y prisiadau Lefel 3 yn cynrychioli'r amcan gyfrif mwyaf cywir gwerthoedd y portffolio ar 31 Mawrth 2023. Mae unrhyw oddrychedd sy'n gysylltiedig â'r gwerth buddsoddi wedi'i ymgorffori yn y prisiad a gellir gweld y dadansoddiad sensitifrwydd yn Nodyn 17.

Trosglwyddiadau rhwng lefelau 1 a 2

Ni chafwyd unrhyw drosglwyddiadau rhwng buddsoddiadau lefelau 1 a 2 yn ystod 2022/23.

NODYN 15a – HIERARCHAETH GWERTH TEG

Mae gwerth y buddsoddiad mewn ecwiti preifat yn seiliedig ar brisiadau a ddarparwyd gan bartneriaid cyffredinol y cronfeydd ecwiti preifat y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi buddsoddi ynddynt. Paratoir y prisiadau hyn yn unol â'r *International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines*, sy'n dilyn egwyddorion prisiu'r SAARh ac US GAAP.

Mae'r tabl isod yn crynhoi gwerth cario'r asedau ariannol a'r ymrwymïadau ariannol fesul lefel o 1 i 3, yn seiliedig ar y lefel â'u gwerth teg.

Gwerth ar 31 Mawrth 2023	Pris y	Gan ddefnyddio	Heb fewnbwn	Cyfanswm
	farchnad a		gweladwy	
	ddyfynnwyd	mewnbwn gweladwy	sylweddol	
	Lefel 1	Lefel 2	Lefel 3	
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Incwm sefydlog	0	586,703	0	586,703
Ecwiti	0	1,700,745	0	1,700,745
Buddsoddiadau eiddo cyfun	0	221,297	0	221,297
Ecwiti preifat	0	0	166,622	166,622
Isadeiledd	0	0	67,566	67,566
Adneuon arian parod	963	0	0	963
	963	2,508,745	234,188	2,743,896
Ymrwymïadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(960)	0	0	(960)
Cyfanswm	3	2,508,745	234,188	2,742,936

NODYN 15a – HIERARCHAETH GWERTH TEG (parhad)

Gwerth ar 31 Mawrth 2022	Pris y	Gan ddefnyddio mewnbn gweladwy	Heb fewnbwn	Cyfanswm
	farchnad a		gweladwy	
	ddyfynnwyd		sylweddol	
	Lefel 1	Lefel 2	Lefel 3	
	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Incwm sefydlog	0	551,777	0	551,777
Ecwiti	0	1,730,845	0	1,730,845
Buddsoddiadau eiddo cyfun	0	252,521	0	252,521
Ecwiti preifat	0	0	158,711	158,711
Isadeiledd	0	0	67,417	67,417
Adneuron arian parod	303	0	0	303
	303	2,535,143	226,128	2,761,574
Ymrwymadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(285)	0	0	(285)
Cyfanswm	18	2,535,143	226,128	2,761,289

NODYN 15b – CYSONIAD MESURIADAU GWERTH TEG O FEWN LEFEL 3

	Gwerth y Farchnad 1 Ebrill 2022 £'000	Trosglwyddiadau o Lefel 3 £'000	Pryniannau yn ystod y flwyddyn £'000	Gwerthiannau yn ystod y flwyddyn £'000	Enillion/ (colledion) na wireddwyd £'000	(Enillion)/ colledion a wireddwyd £'000	Gwerth y Farchnad 31 Mawrth 2023 £'000
Ecwiti preifat	158,711	0	14,620	(4,852)	6,675	(8,532)	166,622
Isadeiledd	67,417	0	10,920	(12,481)	11,085	(9,375)	67,566
Cyfanswm Lefel 3	226,128	0	25,540	(17,333)	17,760	(17,907)	234,188

	Gwerth y Farchnad 1 Ebrill 2021 £'000	Trosglwyddiadau o Lefel 3 £'000	Pryniannau yn ystod y flwyddyn £'000	Gwerthiannau yn ystod y flwyddyn £'000	Enillion/ (colledion) na wireddwyd £'000	(Enillion)/ colledion a wireddwyd £'000	Gwerth y Farchnad 31 Mawrth 2022 £'000
Ecwiti preifat	165,423	0	23,050	(22,550)	23,275	(30,487)	158,711
Isadeiledd	46,220	0	15,895	(3,488)	9,021	(231)	67,417
Cyfanswm Lefel 3	211,643	0	38,945	(26,038)	32,296	(30,718)	226,128

NODYN 16 – DOSBARTHIAD OFFERYNNAU ARIANNOL

Mae polisiau cyfrifo'n disgrifio sut mae gwahanol ddsbarthiadau o asedau offerynnau ariannol yn cael eu mesur a sut mae incwm a chostau, yn cynnwys enillion a cholledion gwerth teg, yn cael eu cydnabod. Mae'r tabl a ganlyn yn dadansoddi'r symiau cario o asedau ag ymrwymadau ariannol fesul categori a phennawd datganiad asedau net. Ni ail-ddosbarthwyd unrhyw asedau ariannol yn ystod y cyfnod cyfrifo.

Fel ar 31 Mawrth 2022			Fel ar 31 Mawrth 2023		
Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	Asedau ar gost wedi'i amorteiddio	Cost ymrwymadau ariannol	Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	Asedau ar gost wedi'i amorteiddio	Cost ymrwymadau ariannol
£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
			Asedau ariannol		
2,282,622			2,287,448		
252,521			221,297		
158,711			166,622		
67,417			67,566		
	14,481			19,255	
	3,650			4,163	
2,761,271	18,131	0	2,742,933	23,418	0
		(3,641) Credydwy'r			(4,222)
0	0	(3,641)	0	0	(4,222)
2,761,271	18,131	(3,641)	2,742,933	23,418	(4,222)

NODYN 16a – ENILLION A CHOLLEDION NET AR OFFERYNNAU ARIANNOL

31 Mawrth 2022		31 Mawrth 2023
Gwerth teg		Gwerth teg
£'000		£'000
Asedau ariannol		
209,909	Gwerth teg drwy elw a cholled	(62,044)
0	Benthyciadau a derbyniadau	0
209,909	Cyfanswm yr asedau ariannol	(62,044)
Ymrwymadau ariannol		
0	Gwerth teg drwy elw a cholled	0
0	Cost ymrwymadau ariannol	0
0	Cyfanswm yr ymrwymadau ariannol	0
209,909	Asedau ariannol net	(62,044)

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL

Risg a rheoli risg

Prif risg hirdymor y Gronfa yw y bydd asedau'r Gronfa'n annigonol i ymdrin â'i hymrwymiaidau (h.y. y buddion a gafodd eu haddo i aelodau sy'n daladwy). Felly, nod rheoli risg buddsoddi yw lleihau'r risg o weld gostyngiad cyffredinol yng ngwerth y Gronfa a gwneud y mwyaf o'r cyfle i wneud enillion ar draws portffolio'r Gronfa yn ei gyfanrwydd. Mae'r Gronfa'n cyflawni hyn drwy amrywio'i asedau i leihau risg y farchnad (risg pris, risg arian tramor a risg cyfradd llog) a risg credyd y mae'n agored iddo ar lefel dderbyniol. Yn ogystal, mae'r Gronfa'n rheoli ei risg o hylifedd i sicrhau bod digon o hylifedd ar gael i fodloni llif arian rhagweladwy'r Gronfa. Mae'r Cyngor yn rheoli'r risgiau buddsoddi hyn fel rhan o'i raglen gyffredinol i reoli risg y Gronfa Bensiwn.

Y Pwyllgor Pensiynau sy'n gyfrifol am strategaeth rheoli risg y Gronfa. Sefydlir polisiau rheoli risg i nodi a dadansoddi'r risgiau sy'n wynebu gweithrediadau'r Gronfa Bensiwn, yna eu hadolygu'n rheolaidd i adlewyrchu newidiadau mewn gweithgaredd ac amodau'r farchnad.

a) Risg y farchnad

Risg y farchnad yw'r risg o golledion yn sgil amrywiad ym mhrisiau ecwiti a nwyddau, llog, cyfraddau cyfnewid arian tramor a gwasgariad credyd. Mae'r Gronfa'n agored i risg y farchnad yn sgil ei weithgareddau buddsoddi, yn enwedig drwy'r ecwiti mae'n eu dal. Mae lefel y risg yn dibynnu ar amgylchiadau'r farchnad, disgwyliadau o ran prisiau yn y dyfodol, newidiadau mewn enillion a'r gymysgedd o asedau.

Nod strategaeth rheoli risg y Gronfa yw adnabod a rheoli risgiau'r farchnad i'r Gronfa o fewn paramedrau derbyniol, gan sicrhau'r enillion buddsoddiad gorau posibl.

Yn gyffredinol, rheolir anweddolrwydd gormodol yn risg y farchnad drwy amrywio'r portffolio yn ddaearyddol ac o ran sectorau diwydiant a gwarantau unigol. I leihau risg y farchnad, mae'r Gronfa a'i ymgynghorwyr buddsoddi'n monitro cyflwr y farchnad a dadansoddiadau meincnod yn briodol.

Mae'r Gronfa'n rheoli'r risgiau hyn mewn dwy ffordd:

- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risg y farchnad yn cael ei fonitro drwy ddadansoddi ffactorau risg i sicrhau bod y risg yn parhau o fewn lefelau goddefol;
- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risgiau penodol yn cael ei gyfyngu drwy bennu risgiau penodol goddefol ar gyfer buddsoddiadau unigol.

Risg prisiau eraill

Mae risg prisiau eraill yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth offeryn ariannol yn amrywio o ganlyniad i newid ym mhris y farchnad (ac eithrio'r risgiau sy'n codi o risg cyfradd llog neu risg cyfradd cyfnewid arian tramor), boed y newidiadau'n cael eu hachosi gan ffactorau sy'n benodol i'r offeryn unigol neu'rsawl a'i cyflwynodd neu ffactorau sy'n effeithio ar bob offeryn o'r fath yn y farchnad.

Mae'r Gronfa'n agored i risg prisiau cyfranddaliadau. Mae rheolwyr buddsoddi'r Gronfa'n lliniaru'r perygl pris hwn trwy amrywio a dewis gwarantau ac offerynnau ariannol eraill sy'n cael eu monitro gan y Cyngor i sicrhau ei fod o fewn y cyfyngiadau a nodir yn strategaeth buddsoddi'r Gronfa.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Risg prisiau eraill – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol a'r enillion ar fuddsoddiadau a ddisgwylir yn ystod y flwyddyn ariannol, mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa, mae'r Cyngor wedi pennu bod y newidiadau a ganlyn mewn risg pris y farchnad yn rhesymol bosib ar gyfer cyfnod adrodd 2021/22 a 2022/23.

Math o ased	Symudiad posib y farchnad (+/-)	
	31 Mawrth 2022	31 Mawrth 2023
	%	%
Ecwiti DU	19.9	18.2
Ecwiti Byd-Eang	20.1	19.0
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	27.0	24.4
Ecwiti Preifat	31.2	31.2
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	2.8	2.7
Isadeiledd	14.6	16.0
Eiddo	15.0	15.5
Credyd Amrywiol	7.4	7.8
Arian	0.3	0.3
Cronfa Gyfan	14.3	13.3

Mae'r newid posibl a ddatgelir uchod yn gyson a un symudiad gwyriad safonol yn y newid yng ngwerth yr asedau dros y tair blynedd ddiweddaraf. Mae cyfanswm newid posibl y gronfa yn ystyried y berthynas disgwyliedig rhwng y gwahanol ddosbarthiadau o asedau a ddangosir, yn seiliedig ar gyfnewidioldeb sylfaenol a chydberthynas yr asedau, yn unol a theori portffolio amrywiant cymedrig.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Pe byddai pris buddsoddiadau'r Gronfa ar y farchnad wedi cynyddu/gostwng yn unol â'r uchod, byddai'r newid ym mhreis y farchnad yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion wedi bod fel a ganlyn:

Math o ased	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2023 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Ecwiti DU	246,433	18.2	291,284	201,583
Ecwiti Byd-eang	1,396,696	19.0	1,662,068	1,131,324
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	57,616	24.4	71,674	43,557
Ecwiti Preifat*	166,622	31.2	218,608	114,636
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	386,103	2.7	396,528	375,679
Isadeiledd*	67,566	16.0	78,377	56,756
Eiddo	221,297	15.5	255,598	186,996
Credyd Amrywiol	200,600	7.8	216,246	184,953
Arian	19,255	0.3	19,313	19,197
Dyledwyr a Chredydwyr	(59)	0.0	(59)	(59)
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	2,762,129		3,209,637	2,314,622
*Agedau lefel 3	234,188		296,985	171,392

Math o ased	Gwerth fel ar 31 Mawrth 2022 £'000	Canran newid %	Gwerth ar ôl cynnydd £'000	Gwerth ar ôl gostyngiad £'000
Ecwiti DU	239,314	19.9	286,937	191,690
Ecwiti Byd-eang	1,431,729	20.1	1,719,508	1,143,952
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	59,802	27.0	75,948	43,655
Ecwiti Preifat*	158,711	31.2	208,228	109,193
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	353,857	2.8	363,765	343,949
Isadeiledd*	67,417	14.6	77,260	57,574
Eiddo	252,521	15.0	290,399	214,643
Credyd Amrywiol	197,920	7.4	212,566	183,274
Arian	14,481	0.3	14,525	14,438
Dyledwyr a Chredydwyr	9	0.0	9	9
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	2,775,761		3,249,145	2,302,377
*Agedau lefel 3	226,128		285,488	166,767

Risg cyfraddau llog

Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn asedau ariannol yn bennaf er mwyn cael enillion ar fuddsoddiadau. Mae'r buddsoddiadau hyn yn agored i risgiau cyfraddau llog, sy'n cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau llog y farchnad.

Mae cyfradd llog y Gronfa'n cael ei monitro'n gyson, yn unol â strategaeth rheoli risg y Gronfa, yn cynnwys monitro pa mor agored ydyw i'r cyfraddau llog ac asesiad o'r gwir gyfraddau llog yn erbyn y meincnodau perthnasol.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Gweler pa mor agored yn uniongyrchol yw'r Gronfa i newidiadau mewn cyfraddau llog fel ar 31 Mawrth 2022 a 31 Mawrth 2023 isod. Mae'r ffigyrau isod yn cyflwyno'r gyfradd llog yn seiliedig ar werth teg yr asedau ariannol gwaelodol:

Math o ased	Fel ar 31 Mawrth 2022	Fel ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Arian a chyfwerthoedd arian	14,178	18,292
Balansau arian parod	303	963
Cronfa Incwm Sefydlog	551,777	586,703
Cyfanswm	566,258	605,958

Dadansoddiad sensitifrwydd risg cyfraddau llog

Mae'r Gronfa yn cydnabod y gall cyfraddau llog amrywio ac effeithio ar incwm i'r Gronfa a gwerth yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion. Mae newid 1% mewn cyfraddau llog yn gyson â lefel y sensitifrwydd a ddefnyddiwyd fel rhan o strategaeth rheoli risg y Gronfa. Mae'r dadansoddiad isod yn rhagdybio bod pob newid yn arall, yn enwedig cyfraddau cyfnewid, yn parhau'n gyson, ac mae'n dangos yr effaith yn ystod y flwyddyn ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion o newid o +/- 1% mewn cyfraddau llog:

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2023	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		+1%	-1%
	£'000	£'000	£'000
Arian a chyfwerthoedd arian	18,292	183	(183)
Balansau arian parod	963	10	(10)
Cronfa Incwm Sefydlog *	586,703	5,867	(5,867)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	605,958	6,060	(6,060)

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2022	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		+1%	-1%
	£'000	£'000	£'000
Arian a chyfwerthoedd arian	14,178	142	(142)
Balansau arian parod	303	3	(3)
Cronfa Incwm Sefydlog *	551,777	5,518	(5,518)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	566,258	5,663	(5,663)

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Mae'r effaith y byddai newid o 1% mewn cyfraddau llog yn cael ar y llog a dderbyniwyd yn fach iawn gan mai 2.04% oedd cyfartaledd y gyfradd llog a dderbyniwyd ar arian yn ystod y flwyddyn, gan roi cyfanswm llog o £210,338 am y flwyddyn.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Nid yw cynnydd 1% mewn cyfraddau llog yn effeithio'r llog a dderbynnir ar asedau llog sefydlog ond byddai'n lleihau'r gwerth teg, fel y dangosir yn y tablau uchod. Nid yw newidiadau mewn cyfraddau llog yn effeithio y gwerth arian / arian a'u cyffelyb ond byddai'n effeithio'r llog a dderbynnir ar y balansau. Mae newidiadau i werth teg yr asedau ac incwm a dderbynnir o fuddsoddiadau yn cael effaith ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion ond fel y nodir uchod nid yw'n cael effaith sylweddol ar y Gronfa.

Risg arian tramor

Mae risg arian tramor yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau cyfnewid arian tramor. Mae'r Gronfa'n agored i risg arian ar offerynnau ariannol sy'n cael eu cynrychioli mewn unrhyw arian ac eithrio arian swyddogaethol y Gronfa (£DU). Mae'r Gronfa'n dal asedau sy'n cael eu cynrychioli mewn arian ac eithrio £DU.

Mae gan y Gronfa ymrwymadau ecwiti preifat ac isadeiledd mewn arian tramor (€393.2 miliwn a \$88.6 miliwn). Mae'r ymrwymadau hyn yn cael eu tynnu i lawr ar gais y rheolwr buddsoddi dros nifer o flynyddoedd. Gweler yr ymrwymadau cyfredol sy'n aros yn Nodyn 24. Y risg dan sylw yw y bydd y bunt yn wan o'i chymharu â'r ddoler a'r ewro pan fydd yr ymrwymadau'n cael eu tynnu i lawr ac y bydd yn cryfhau pan fo'r Gronfa wedi'i chyllido'n llawn. Mae'r Gronfa wedi bod yn ariannu'r ymrwymadau ers 2005 felly mae'r ymrwymadau wedi'i gydbwyso dros gyfnod maith o amser.

Mae cyfradd cyfnewid arian y Gronfa'n cael ei gyfrifo ar sail anweddolrwydd yr arian tramor fyddai'n effeithio ar werth y buddsoddiadau ac unrhyw arian fyddai'n cael ei ddal yn yr arian tramor hynny.

Risg arian tramor – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa, mae'r anweddolrwydd sy'n gysylltiedig â newidiadau mewn cyfraddau cyfnewid arian tramor wedi cael eu cyfrifo wrth ddefnyddio anweddolrwydd hanesyddol yr arian tramor a'r symiau cymharol ym muddsoddiadau'r Gronfa.

Y gwyrriad safonol disgwylidig l blwyddyn ar gyfer un arian tramor unigol ar 31 Mawrth 2023 yw 9.9%. Y gyfradd gyfatebol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2022 oedd 9.5%. Mae'r dadansoddiad hwn yn tybio bod yr holl amrywiadau eraill, yn enwedig cyfraddau llog, yn aros yn gyson.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r tablau isod yn dangos dadansoddiad o ddatguddiad y Gronfa at arian tramor unigol fel ar 31 Mawrth 2023 ac ar ddiwedd y flwyddyn ariannol cynt:

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2023 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		Gwerth ar gynnydd £'000	Gwerth ar leihad £'000
Ecwiti Byd-eang	1,396,696	1,534,969	1,258,423
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	57,616	63,320	51,912
Ecwiti Preifat	166,622	183,118	150,127
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	386,103	424,328	347,879
Isadeiledd	67,566	74,255	60,877
Credyd Amrywiol	200,600	220,459	180,740
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	2,275,203	2,500,449	2,049,958

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2022 £'000	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		Gwerth ar gynnydd £'000	Gwerth ar leihad £'000
Ecwiti Byd-eang	1,431,729	1,567,744	1,295,716
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	59,802	65,483	54,120
Ecwiti Preifat	158,711	173,788	143,633
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	353,857	387,473	320,240
Isadeiledd	67,417	73,822	61,013
Credyd Amrywiol	197,920	216,722	179,118
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	2,269,436	2,485,032	2,053,840

b) Risg credyd

Mae risg credyd yn cynrychioli'r risg y bydd gwrth barti i drafodion neu offeryn ariannol yn methu â gwireddu goblygiad ac yn creu colled ariannol i'r Gronfa o ganlyniad i hynny. Yn gyffredinol, mae gwerth buddsoddiadau ar y farchnad yn adlewyrchu asesiad o gredyd wrth eu prisio ac felly darperir ar gyfer y risg o golled yng ngwerth cario asedau ariannol ag ymrwymadau'r Gronfa.

Yn ei hanfod, mae portffolio buddsoddi cyfan y Gronfa'n agored i ryw fath o risg credyd. Fodd bynnag, mae dewis gwrth bartion, broceriaid a sefydliadau ariannol o ansawdd uchel yn isafu'r risg credyd a allai godi yn sgil methiant i setlo trafodion yn brydlon.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Gweler isod meincnod ar gyfer y canran o'r cronfeydd a ddelir gan y rheolwyr buddsoddi:

Rheolwr Buddsoddi	Canran o'r Portffolio
BlackRock	29.5%
Emerging Markets Partneriaeth Pensiwn Cymru	2.5%
Global Growth Partneriaeth Pensiwn Cymru	14.0%
Global Opportunities Partneriaeth Pensiwn Cymru	14.0%
Multi Asset Credit Partneriaeth Pensiwn Cymru	7.5%
Absolute Return Bond Partneriaeth Pensiwn Cymru	15.0%
Eiddo (UBS, Threadneedle, Lothbury, BlackRock)	10.0%
Partners Group	7.5%

Mae'r holl fuddsoddiadau a ddelir gan reolwyr buddsoddi'n cael eu dal yn enw'r Gronfa Bensiwn felly, os yw'r rheolwr buddsoddi'n methu, nid yw buddsoddiadau'r Gronfa yn cael eu cyfrif yn rhan o'i asedau.

Cynrychiolir risg credyd contract gan y taliad net neu'r enillion sy'n aros. Mae'r risg weddilliol yn fân yn sgil bolisiau yswiriant amrywiol a ddelir i ymdrin â gwrth bartïon sy'n diffygdlu.

Er mwyn uchafu'r dychweliadau o fuddsoddiadau tymor byr ac adneuron arian parod, mae'r Cyngor yn buddsoddi unrhyw arian gwaged dros dro yn ei gyfrifon banc gydag unrhyw arian gwaged dros ben yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn. Telir rhaniad priodol o'r llog a enillir i'r Gronfa Bensiwn a rhennir unrhyw golledion wrth fuddsoddi ar sail yr un gyfran. Oherwydd natur y trefniadau banc, nid yw unrhyw arian gwaged yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn yn cael ei drosglwyddo i gyfrifon banc y Cyngor.

Ni adneuir arian mewn banciau a sefydliadau ariannol oni bai eu bod yn cael eu graddio o ran statws credyd yn annibynnol, a'u bod yn bodloni meini prawf credyd y Cyngor. Yn ogystal, mae'r Cyngor wedi gosod cyfyngiadau ar y ganran uchaf o adneuron y gellir eu gwneud mewn unrhyw ddsbarth o sefydliad ariannol penodol. Hefyd, mae'r Cyngor yn buddsoddi canran a gytunwyd o gronfeydd yn y marchnadoedd arian er mwyn cael buddsoddiadau amrywiol. Mae'r cronfeydd marchnad arian a ddewiswyd oll wedi derbyn statws credyd AAA gan asiantaeth statws credyd blaenllaw.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Nid yw cyflogwyr y Gronfa'n cael eu hasesu ar hyn o bryd ar gyfer eu statws credyd neu ar gyfer y cyfyngiadau credyd unigol sydd wedi'u gosod. Mae risg yn bodoli na ellir casglu cyfraniadau gan gyflogwyr ble nad oes ganddynt unrhyw aelodau sy'n cyfrannu (e.e. y risg sy'n gysylltiedig â chyflogwyr gyda nifer fechan o aelodau sy'n dewis peidio â chyfrannu), felly mae'r Awdurdod Gweinyddu'n monitro newidiadau mewn aelodaeth bob blwyddyn.

Bydd angen i gyflogwyr newydd sy'n dod yn rhan o'r Gronfa gytuno i ddarparu bond neu gael gwarant i leihau'r risg o golledion ariannol i'r Gronfa yn y dyfodol pe na fyddai'r cyflogwr dan sylw'n medru bodloni ei hymrwymiaid pensiwn pe byddai'n ymadael â'r Gronfa. Fel y dangosir yn Nodyn 25 mae dau gyflogwr wedi darparu bondiau. Bydd unrhyw ymrwymiaid eraill ar y Gronfa yn y dyfodol o ganlyniad i gyflogwr yn ymadael yn cael eu cario gan y Gronfa a'u rhannu dros yr holl gyflogwyr. Gwneir hyn i sicrhau bod y cyfnodau a'r symiau adfer actiwaraid yn cael eu cadw ar lefel y gall cyflogwyr llai ymdopi â hi.

Mae'r risg wedi cynyddu yn sgil dyfarniad cyfreithiol diweddar, fydd o bosib yn pennu na ellir codi cyfraniadau ar gyflogwyr nad oes ganddynt aelodau sy'n cyfrannu dan Reoliadau Gweinyddu'r CPLIL. Fodd bynnag, nid yw'r dyfarniad hwn yn effeithio ar allu'r Gronfa i gasglu cyfraniadau yn dilyn prisiad ymadael dan Reoliad 38(2). Gellir rhoi cyfarwyddyd i'r Actiwari ystyried adolygu'r cyfraddau a'r dystysgrif Addasiadau i gynyddu cyfraniadau cyflogwr dan Reoliad 38 o Reoliadau CPLIL (Gweinyddu) 2008 rhwng y prisiad a gynhelir teirblynyddol.

c) Risg hylifedd

Mae'r risg hylifedd yn cynrychioli'r risg na fydd modd i'r Gronfa fodloni ei oblygiadau ariannol wrth iddynt ddod yn ddyledus. Felly, mae'r Cyngor yn cymryd camau i sicrhau bod gan y Gronfa Bensiwn ddigon o adnoddau arian parod i fodloni ei hymrwymiaid i dalu pensiynwyr ac i fodloni ymrwymiaid buddsoddi.

Mae gan y Cyngor llif arian sy'n ceisio sicrhau bod arian parod ar gael pe bai ei angen. Yn ogystal, mae'r cyfraniadau cyfredol a dderbynnir gan gyflogwyr ac aelodau yn cyfrannu'n llawer mwy na'r hyn a delir allan mewn buddion. Buddsoddir yr arian parod dros ben ac ni ellir ei dalu'n ôl i gyflogwyr. Mae Actiwari'r Gronfa yn sefydlu'r cyfraniadau y dylid eu talu fel y gellir bodloni holl rwymedigaethau'r dyfodol.

Nid oes unrhyw gyfyngiad ar y swm y gall cyfrif banc y Gronfa Bensiwn ei ddal. Dylai'r symiau a ddelir yn y cyfrif hwn fodloni anghenion hylifedd arferol y Gronfa. Mae unrhyw arian dros ben dro yn cael ei fuddsoddi gan y Cyngor yn unol â'r Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys er mwyn darparu incwm ychwanegol i'r Gronfa Bensiwn. Buddsoddir arian parod dros ben yn unol â'r Datganiad Egwyddorion Buddsoddi.

Yn ogystal, mae gan y Gronfa fynediad at gyfleuster gorddrafft trwy drefniadau cyfrifon banc grŵp y Cyngor. Dim ond i fodloni gwahaniaethau amseru tymor byr ar daliadau pensiwn y defnyddir y cyfleusterhwn. Gan mai benthyciadau byrdymor eu natur fyddai'r rhain, ystyrir bod pa mor agored i risg credyd yw'r Gronfa yn hyn o beth yn ddibwys.

NODYN 17 – NATUR A GRADDDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r Gronfa'n diffinio asedau hylifol fel asedau y gellir eu trosglwyddo'n arian parod o fewn tri mis. Asedau anhylif yw'r asedau fydd yn cymryd cyfnod mwy na thri mis i'w trosglwyddo'n arian parod. Ar 31 Mawrth 2023, roedd gwerth yr asedau anhylif yn £455m, sy'n cynrychioli 16.4% o gyfanswm asedau'r Gronfa (31 Mawrth 2022: £479m, a oedd yn cynrychioli 17.2% o gyfanswm asedau'r Gronfa).

Mae rheolwyr yn paratoi rhagolygon llif arian cyfnodol er mwyn deall a rheoli amseriad llif arian y Gronfa. Mae lefel strategol briodol y balans arian parod i'w ddal yn ffurfio rhan o strategaeth fuddsoddi'r Gronfa.

Mae'r holl ymrwymadau ariannol ar 31 Mawrth 2023 yn ddyledus o fewn blwyddyn, yn yr un modd ag ar 31 Mawrth 2022.

Risg ail ariannu

Y risg allweddol yw y bydd y Gronfa wedi'i rwymo i ailgyflenwi cyfran sylweddol o'i hofferynnau ariannol pan fo cyfraddau llog yn anffafriol. Nid oes gan y Gronfa unrhyw offerynnau ariannol sydd â risg ail ariannu'n rhan o'i strategaethau rheoli trysorlys a buddsoddi.

NODYN 18 – TREFNIADAU CYLLIDO

Yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gweinyddu) 2013, mae actiwari'r Gronfa yn ymgymryd â phrasiad teirblynyddol er mwyn sefydlu'r gyfradd cyfraniadau i gyflogwyr ar gyfer y tair blynedd i ddod. Cynhaliwyd y prasiad diwethaf fel ar 31 Mawrth 2022.

Disgrifiad o'r Polisi Cyllido

Amlinellir y polisi cyllido yn Natganiad Strategaeth Cyllido yr Awdurdod Gweinyddu a gafodd ei adolygu fel rhan o brisiad 2022.

Mae elfennau allweddol y polisi cyllido fel a ganlyn:

- cymryd golwg hirdymor doedd i sicrhau'r gofyniad rheoliadol ar gyfer hylifedd hirdymor, gyda digon o arian i dalu buddion i aelodau a'u dibynyddion
- defnyddio strategaeth fuddsoddi gytbwys i leihau cyfraniadau arian parod hirdymor gan gyflogwyr a chwrrd â'r gofyniad rheoliadol ar gyfer effeithlonrwydd cost hirdymor
- lle bo'n briodol, sicrhau cyfraddau cyfraniadau sefydlog gan gyflogwyr
- adlewyrchu nodweddion gwahanol gyflogwyr i osod eu cyfraddau cyfrannu, gan ddefnyddio strategaeth gyllido dryloyw
- defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg y bydd cyflogwr yn methu â chyflawni ei ymrwymadau pensiwn.

Amlinella'r Datganiad Strategaeth Cyllido sut mae'r Awdurdod Gweinyddu yn ceisio cydbwysu'r nodau croestynnol o ddiogelu hydaledd y Gronfa a chadw cyfraniadau cyflogwyr yn sefydlog.

NODYN 18 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

O ran cyflogwyr oedd â chyfamod digon cryf yn ôl yr Awdurdod Gweinyddu, mae cyfraniadau wedi cael eu sefydlogi i fod yn debygol iawn o gyflawni'r targed cyllido dros 17 mlynedd. Defnyddiwyd dull modelu ymrwymadau asedau sy'n dangos os caiff y cyfraddau cyfrannu hyn eu talu a bod newidiadau cyfraniadau yn y dyfodol yn cael eu cyfyngu fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido, fod yna o leiaf siawns o 70% y bydd y Gronfa yn cyrraedd lefel ariannu'n llawn dros y 17 mlynedd.

Sefyllfa Gyllido ar adeg y Prisiad Cyllido Ffurfiol Diwethaf

Cynhaliwyd y prisiad actwaraidd mwyaf diweddar dan Reoliad 62 Rheoliadau (Gweinyddol) Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ar 31 Mawrth 2022. Datgelodd y prisiad hwn fod asedau'r Gronfa, oedd wedi'u priso'n £2,776 miliwn ar 31 Mawrth 2022, yn ddigon i dalu 120% o'r ymrwymadau (h.y. gwerth cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo) oedd wedi'u cronni hyd at y dyddiad hwnnw. O ganlyniad, y gwared ym mhriiad 2022 oedd £468 miliwn.

Gosodwyd allan cyfraniad pob cyflogwr yn y prisiad, gyda'r nod o gyflawni cyllido llawn o fewn gorwel amser a thebygolrwydd a fesurwyd yn unol â'r Datganiad Strategaeth Cyllido. Cafodd cyfraniadau cyflogwyr unigol am y cyfnod 1 Ebrill 2023 i 31 Mawrth 2026 eu pennu yn unol â pholisi cyllido'r Gronfa fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido.

Prif Rhagdybiaethau Actwaraidd a'r Dull a ddefnyddiwyd i Brisio'r Ymrwymadau

Disgrifir y manylion llawn am y dulliau a'r rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn yr adroddiad priso 2022.

Dull

Aseswyd yr ymrwymadau drwy ddefnyddio dull buddion cronodig sy'n ystyried aelodaeth bensiyndwy hyd at y dyddiad priso, ac yn ystyried cynnydd disgwylidig mewn cyflog yn y dyfodol, ymddeoliad neu ddyddiad disgwylidig cynharach o adael aelodaeth bensiyndwy.

Rhagdybiaethau

Dilynwyd dull sy'n gysylltiedig â'r farchnad i brisio'r ymrwymadau er mwyn sicrhau cysondeb gyda phrisiad o asedau'r Gronfa yn ôl eu gwerth ar y farchnad.

Roedd y rhagdybiaethau ariannol allweddol a fabwysiadwyd ar gyfer prisiad 2022 fel a ganlyn:

Rhagdybiaethau Ariannol	31 Mawrth 2022
Cyfradd disgownt	4.1%
Cynnydd mewn cyflog	3.2%
Cynnydd mewn pensiwn	2.7%

Y rhagdybiaeth demograffig allweddol oedd yr ystyriaeth a roddwyd i hirhoedledd. Mae'r rhagdybiaethau disgwylidig oes yn seiliedig ar *VitaCurves* y Gronfa gyda gwelliannau yn unol a model CMI 2021, gyda 0% o bwysau ar data 2021 (a 2020), llyfnhau safonol (Sk7), addasiad cychwynnol o 0.25% a cyfradd hirdymor o 1.5% y flwyddyn. Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau hyn, mae'r disgwylidig oes gyfartalog yn y dyfodol i oed 65 fel a ganlyn:

NODYN 18 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

Rhagdybiaethau marwolaeth	Gwryw Blynnyddoedd	Benyw Blynnyddoedd
Pensiynwyr cyfredol	21.1	24.0
Pensiynwyr y dyfodol (45 oed ym mhriiad 2022)	22.3	25.8

Mae copïau o adroddiad Prisiad 2022 a'r Datganiad Strategaeth Cyllido ar gael ar wefan y Gronfa Bensiwn www.cronfabensiwnngwynedd.cymru

Profiad yn ystod y Cyfnod ers 31 Mawrth 2022

Mae'r rhyfel parhaus yn yr Wcrain a phwysau chwyddiant yn parhau i amharu ar farchnadoedd, gan effeithio ar enillion buddsoddiadau a gyflawnwyd gan asedau'r Gronfa. Mae lefelau uchel o chwyddiant yn y DU (o gymharu a phrofiad diweddar) wedi arwain at gynnydd uwch na'r disgwyl mewn budd-daliadau CPLIL o 10.1% ym mis Ebrill 2023. Er gwaethaf hyn, mae lefel ariannu'r Gronfa yn debygol yn fod yn uwch na'r hyn a adroddwyd ym Mhriiad 31 Mawrth 2022 oherwydd cynnydd sylweddol mewn cyfraddau llog a leihaodd y gwerth a roddir ar ymrwymadau'r Gronfa.

Bydd y prisiad actiwaraidd nesaf yn cael ei gynnal ar 31 Mawrth 2025. Bydd y Datganiad Strategaeth Cyllido hefyd yn cael ei adolygu bryd hynny.

NODYN 19 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI'U HADDO

Yn ogystal â'r prisiad cyllido teirblynnyddol, mae'r actiwari hefyd yn cynnal prisiad o rwymedigaethau'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar SCC19 bob blwyddyn gan ddefnyddio'r un data sylfaenol â'r prisiad cyllido wedi'i dynnu ymlaen i'r flwyddyn ariannol gyfredol, gan ystyried y newidiadau yn niferoedd yr aelodau a diweddarau rhagdybiaethau ar gyfer y flwyddyn gyfredol. Nid yw'r gwerthusiad yn cael ei ymgymryd yn yr un modd a ddefnyddir ar gyfer gosod cyfraddau cyfrannu i'r Gronfa, ac nid yw cyfrifon y Gronfa yn ystyried rhwymedigaethau talu pensiynau na buddion eraill yn y dyfodol.

Er mwyn asesu gwerth y buddion yn seiliedig ar hyn, mae'r actiwari wedi diweddarau'r rhagdybiaethau actiwaraidd (gweler isod) o'r rhai a ddefnyddir er dibenion cyllido (gweler Nodyn 18) a hefyd mae wedi'u defnyddio i ddarparu'r adroddiadau SCC19 ac SAA102 ar gyfer cyflogwyr unigol yn y Gronfa. Yn ogystal, mae'r actiwari wedi prasio buddion salwch a marwolaeth yn unol â SCC19.

Roedd gwerth cyfredol actiwaraidd y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo ar 31 Mawrth 2021 ac 2022, fel a ganlyn:

Rhagdybiaethau	31 Mawrth 2022 £m	31 Mawrth 2023 £m
Aelodau Gweithredol	1,929	1,084
Aelodau Gohiriedig	583	387
Pensiynwyr	818	864
Cyfanswm	3,330	2,335

NODYN 19 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL

SYDD WEDI'U HADDO (parhad)

Fel y nodir uchod, mae'r ymrwymïadau uchod wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar SCC19 ac felly maent yn wahanol i ganlyniadau'r prisiad cyllido teirblynyddol a gynhaliwyd yn 2022 (gweler Nodyn 18) gan fod SCC19 yn nodi cyfradd ddisgownt yn hytrach na chyfradd sy'n adlewyrchu cyfraddau'r farchnad.

Y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Defnyddiwyd y tybiaethau ariannol sydd yn cael eu mabwysiadu ar gyfer adroddiad SCC19 yr Awdurdod Gweinyddol fel y ganlyn ac maent yn wahanol ar 31 Mawrth 2022 a 2023. Mae'r actiwari yn amcanu mai effaith y newid mewn tybiaethau i 31 Mawrth 2023 yw i leihau y gwerth presennol actiwaraidd o £1,422m. Amcanir mai effaith y newid mewn demograffiaeth a hirhoedledd ydi lleihau y gwerth presennol actiwaraidd o £55m.

Rhagdybiaeth	31 Mawrth 2022 %	31 Mawrth 2023 %
Cyfradd cynnydd mewn pensiwn	3.20	2.95
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	3.50	3.45
Cyfradd ddisgownt	2.70	4.75

Mae'r disgwyliad oes ar gyfer y dybiaeth hirhoedledd yn seiliedig ar VitaCurves y Gronfa gyda gwelliannau yn unol â model CMI 2021, gyda 10% o bwysau ar ddata 2021 (a 2020), llyfnhau safonol (Sk7), addasiad cychwynnol o 0.25% a chyfradd gwella tymor hir o 1.5% y flwyddyn. Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau hyn, mae'r disgwyliad oes gyfartalog yn y dyfodol i oed 65 wedi'u crynhoi isod:

	Gwryw Blynyddoedd	Benyw Blynyddoedd
Pensiynwyr cyfredol	20.9	23.9
Pensiynwyr y dyfodol (45 oed ym mhriiad 2019)	21.9	25.6

Mae'r rhagdybiaethau demograffig eraill wedi ei diweddarau ers flwyddyn diwethaf ac yn unol a prisiad diweddaraf y gronfa.

Mae'r sensitifrwydd ynghylch y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd i fesur rhwymedigaethau wedi'u nodi isod:

Sensitifrwydd i'r Rhagdybiaethau am y flwyddyn sy'n gorffen 31 Mawrth 2023	Amcan % y cynnydd mewn rhwymedigaethau	Amcan swm Ariannol £m
0.1% y.f. o gynnydd mewn chwyddiant pensiwn	2	41
0.1% y.f. o gynnydd mewn cyflog	0	7
0.1% y.f. o leihad yn y gyfradd ddisgownt	2	47
I mlynedd o gynnydd yn disgwyliad oes aelod	4	93

NODYN 20 – ASEDAU CYFREDOL

31 Mawrth 2022 £'000		31 Mawrth 2023 £'000
483	Cyfraniadau sy'n ddyledus – gweithwyr	495
1,597	Cyfraniadau sy'n ddyledus – cyflogwyr	1,617
1,570	Amrywiol ddyledwyr	2,050
3,650	Cyfanswm dyledwyr	4,162
14,178	Arian	18,292
17,828	Cyfanswm	22,454

NODYN 21 – YMRWYMIADAU CYFREDOL

31 Mawrth 2022 £'000		31 Mawrth 2023 £'000
1,697	Credydwyr amrywiol	2,078
1,659	Buddion sy'n daladwy	1,183
3,356	Cyfanswm	3,261

NODYN 22 – CYFRANIADAU GWIRFODDOL YCHWANEGOL (AVC)

Mae gwerth y cronfeydd ar y farchnad wedi'i nodi isod:

	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2022 £'000	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2023 £'000
Clerical Medical	4,670	4,576
Utmost Life	182	162
Standard Life	5	5
Cyfanswm	4,857	4,743

Talwyd cyfraniadau AVC yn uniongyrchol i'r rheolwr yma fel a ganlyn:

	2021/22 £'000	2022/23 £'000
Clerical Medical	645	797
Cyfanswm	645	797

NODYN 23 – TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Cyngor Gwynedd

Cyngor Gwynedd sy'n gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd. O ganlyniad, mae perthynas gryf rhwng y Cyngor a'r Gronfa Bensiwn.

Cafodd y Cyngor gostau o £1,474,104 (£1,318,514 yn 2021/22) mewn perthynas â gweinyddu'r Gronfa ac yn dilyn hynny, cafodd ad-daliad am y costau hyn gan y Gronfa. Yn ogystal, y Cyngor yw un o gyflogwyr mwyaf aelodau'r Gronfa a chyfrannodd £29.49m tuag at y Gronfa yn 2022/23 (£27.65m yn 2021/22). Ar ddiwedd y flwyddyn, £0.53m oedd dyled y Cyngor i'r Gronfa yn bennaf mewn perthynasâ llôg a dalwyd ar fuddsoddiadau'r Gronfa Bensiwn a chyfraniadau ar gyfer Mawrth 2023 a £1.47m oedd dyled y Gronfa i'r Cyngor yn bennaf mewn perthynas ag ad-daliadau i'r Cyngor am y costau gweinyddol.

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd ddau gyfrif banc a ddelir fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian parod dros ben a ddelir yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi bob dydd. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa dros y flwyddyn. Yn ystod 2022/23, derbyniodd y Gronfa log o £210,338 (£14,183 yn 2021/22) gan Gyngor Gwynedd.

Llywodraethu

Roedd un aelod o'r Pwyllgor Pensiynau yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2022/23 (yr aelod pwyllgor J.B. Hughes). Yn ogystal, mae aelodau'r pwyllgor S.W. Churchman, R.W. Williams, J.B. Hughes, I. Thomas, G. Edwards, J.P. Roberts a R.M. Hughes yn aelodau gweithredol o'r Gronfa Bensiwn.

Roedd dau aelod o'r Bwrdd Pensiwn yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2022/23 (yr aelodau bwrdd H. E. Jones a S.Warnes). Yn ogystal, mae aelodau Bwrdd B. Roberts, O. Richards, H. Trainor a S. E. Parry yn aelodau gweithredol o'r Gronfa Bensiwn.

Prif Bersonél Rheoli

Cyfarwyddwr y Gronfa a Pennaeth Cyllid (s151) yw prif bersonél rheoli'r gronfa.

Mae'r cyflog sy'n daladwy i brif bersonél rheoli y gellir ei phriodoli i'r gronfa wedi'i nodi isod:

31/03/2022 £'000		31/03/2023 £'000
7	Buddion tymor byr	38
1	Buddion ôl-gyflogaeth	7
<hr/>		<hr/>
8		45

NODYN 24 – YMRWYMIADAU DAN GONTRACTAU BUDDSODDI

Roedd yr ymrwymadau (buddsoddiadau) cyfalaf sy'n aros ar 31 Mawrth fel a ganlyn:

	Cyfanswm ymrwymadau €'000	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2022 €'000	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2023 €'000
P.G. Direct 2006	19,224	0	0
P.G. Global Value 2006	50,000	3,477	3,477
P.G. Secondary 2008	15,000	1,960	1,960
P.G. Global Value 2011	15,000	2,096	2,096
P.G. Global Infrastructure 2012	40,000	7,019	7,019
P.G. Direct 2012	12,000	1,181	1,181
P.G. Global Value 2014	12,000	1,531	1,531
P.G. Direct Equity 2016	50,000	2,826	2,826
P.G. Global Value 2017	42,000	17,870	11,570
P.G. Global Infrastructure 2018	28,000	14,379	8,131
P.G. Direct Equity 2019	48,000	18,432	8,352
P.G. Direct Infrastructure 2020	32,000	24,800	20,320
P.G. Direct Equity V	30,000	0	30,000
Cyfanswm Ewro	393,224	95,571	98,463
	\$'000	\$'000	\$'000
P.G. Emerging Markets 2011	7,000	1,082	1,082
P.G. Secondary 2015	38,000	15,740	15,220
P.G. Direct Infrastructure 2015	43,600	9,598	7,640
Cyfanswm Doleri	88,600	26,420	23,942

Mae 'PG' uchod yn cyfeirio at y Partners Group, y rheolwr buddsoddi sy'n buddsoddi mewn meysydd 'amgen' (ecwiti preifat ac isadeiledd) ar ran y Gronfa.

Mae'r ymrwymadau hyn yn ymwneud â thaliadau galw sy'n aros ar gronfeydd partneriaethau cyfyngedig heb eu dyfynnu a ddelir yn rhan ecwiti preifat y portffolio. Mae'r symiau a 'elwir' gan y cronfeydd hyn yn afreolaidd o ran eu maint a'u hamseriad dros nifer o flynyddoedd o ddyddiad yr ymrwymiad gwreiddiol.

NODYN 25 - ASED AU DIBYNNOL

Mae dau o gyflogwyr sy'n gyrff a ganiateir yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd yn dal bondiau yswiriant i'w diogelu yn erbyn y posibilrwydd o fethu â bodloni eu goblygiadau pensiwn. Llunnir y bondiau hyn o blaid y Gronfa ac ni wneir taliad ohonynt oni bai bod y cyflogwr yn methu talu.

NODYN 26 - YMRWYMIADAU DIBYNNOL

Ni nodwyd unrhyw ymrwymadau dibynnol.

NODYN 27 - COLLEDION YN SGIL AMHARIADAU

Nid oes unrhyw golledion yn sgil amhariadau.

CYFARFOD:	PWYLLGOR PENSIYNAU
DYDDIAD:	26 MEHEFIN 2023
TEITL:	CYNLLUN ARCHWILIO CRONFA BENSIWN GWYNEDD 2023
PWRPAS:	I dderbyn y Cynllun
ARGYMHELLIAD:	DERBYN Y CYNLLUN
AWDUR:	DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI

---

1. CYFLWYNIAD

Bydd archwiliad cyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer y flwyddyn 31 Mawrth 2023 yn cael ei gwblhau gan Archwilio Cymru. Gweler y Cynllun Archwilio yn Atodiad 1.

2. CYNLLUN ARCHWILIO

Mae'r cynllun yn nodi'r gwaith y mae'r archwilwyr yn ei wneud er mwyn cyflawni ei dyletswydd statudol gan amlygu'r prif risgiau.

3. ARGYMHELLIAD

Bod y Cynllun yn cael ei dderbyn.

Cronfa Bensiwn Gwynedd

Cynllun Archwilio Amlinellol 2023

Tud. 56

Blwyddyn archwilio:

2022–2023

Dyddiad cyhoeddi:

Mehafin 2023

Fersiwn ddrafft yw'r ddogfen hon wrth aros am drafodaethau ychwanegol gyda'r corff a archwilir ac a arolygir. Mae'n bosibl na fydd yr wybodaeth wedi'i dilysu'n llawn eto ac ni ddylid ei dosbarthu'n eang.

Paratowyd y ddogfen hon yn rhan o waith a berfformiwyd yn unol â swyddogaethau statudol. Ceir rhagor o wybodaeth yn ein [Datganiad o Gyfrifoldebau](#).

Archwilio Cymru yw'r enw cyfunol anstatudol ar gyfer Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru, sy'n endidau cyfreithiol ar wahân y mae gan bob un ohonynt eu swyddogaethau cyfreithiol eu hunain. Nid yw Archwilio Cymru yn endid cyfreithiol ac nid oes ganddi unrhyw swyddogaethau.

Ni dderbynnir unrhyw gyfrifoldeb gan yr Archwilydd Cyffredinol, staff Swyddfa Archwilio Cymru na, pan fo hynny'n gymwys, yr archwilydd penodedig mewn cysylltiad ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog neu weithiwr arall yn eu rhinwedd unigol nac i unrhyw drydydd parti.

Os gwneir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partïon perthnasol. Mewn cysylltiad â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru, Swyddfa Archwilio Cymru a, pan fo hynny'n berthnasol, yr archwilydd penodedig yn drydydd partïon perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu ailddefnyddio'r ddogfen hon i Swyddfa Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay.

This document is also available in English.

Ynglŷn ag Archwilio Cymru

Ein nodau:

Sicrhau

pobl Cymru bod
arian cyhoeddus yn
cael ei reoli'n dda

Egluro

sut mae arian
cyhoeddus yn cael
ei ddefnyddio i
ddiwallu

Ysbrydo

a grymuso'r sector
cyhoeddus yng
Nghymru i wella

Tud. 58

Ein huchelgeisiau:

Manteisio'n
llawn ar ein
persbectif
unigryw, ein
harbenigedd a

Cryfhau ein safle
fel llais
awdurdodol,
dibynadwy
ac annibynnol

Cynyddu ein
hamlygrwydd,
ein dylanwad
a'n perthnasedd

Bod yn sefydliad
enghreiffiol i'r
sector cyhoeddus
yng Nghymru a thu
hwnt

Cynnwys

Cyflwyniad	5
Ffioedd a'r tîm archwilio	6
Llinell amser archwilio	7
Tud. 59 Ansawdd archwilio	8
Atodiad 1—y newidiadau allweddol i ISA315 a'u heffaith	9

Cyflwyniad

Mae'r Cynllun Archwilio Amlinellol yn nodi fy nghyfrifoldebau statudol fel eich archwilydd allanol ac i gyflawni fy rhwymedigaethau o dan y Cod Ymarfer Archwilio. Mae hefyd yn nodi manylion fy nhîm archwilio a dyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni gweithgareddau ac allbynnau arfaethedig fy nhîm archwilio. Rwyf yn bwriadu rhannu Cynllun Archwilio Manwl yn ddiweddarach eleni ar ôl imi gwblhau fy ngwaith cynllunio. Bydd yn nodi fy ffi archwilio amcangyfrifedig a'r gwaith y mae fy nhîm yn bwriadu ei wneud.

Fy nghyfrifoldebau archwilio

Mae'n ofynnol imi ardystio a yw datganiadau ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd (y Cronfa Bensiwn) yn 'wir ac yn deg'. Mae'r gwaith archwilio yr wyf yn ei wneud i gyflawni fy nghyfrifoldebau yn ymateb i'm hasesiad o risgiau. Mae hyn yn caniatáu inni ddatblygu dull archwilio sy'n canolbwyntio ar fynd i'r afael â risgiau penodol wrth ddarparu sicrwydd ar gyfer datganiadau ariannol y Gronfa Bensiwn yn gyffredinol.

Mae gen i gyfrifoldeb hefyd i dderbyn cwestiynau a gwrthwynebiadau i'r datganiadau ariannol gan etholwyr lleol.

Nid wyf yn ceisio cael sicrwydd llwyr ynghylch gwirionedd a thegwch y datganiadau ariannol a'r nodiadau cysylltiedig ond rwy'n mabwysiadu cysyniad perthnasedd. Fy mwriad yw nodi camddatganiadau sylweddol, hynny yw, y rhai hynny a all gamarwain darlennydd y cyfrifon. Bydd y lefelau yr wyf i'n barnu bod y camddatganiadau yn berthnasol yn cael eu hadrodd ichi yn fy Nghynllun Archwilio Manwl.

Adrian Crompton
Archwilydd
Cyffredinol Cymru

Byddaf yn cyflwyno adroddiad drwy eithriad ar nifer o faterion a nodir yn fanylach yn ein [Datganiad o Gyfrifoldebau](#).

Ffioedd a'r tîm archwilio

Ym mis Ionawr 2023, cyhoeddais y [cynllun ffioedd](#) am y flwyddyn, a gymeradwywyd gan Bwyllgor Cyllid y Senedd. Mae'n nodi fy nghyfraddau ffioedd ac mae hefyd yn tynnu sylw at effaith safon archwilio ddiwygiedig Safon Ryngwladol ar Archwilio 315 ar fy null archwilio ariannol. Nodir rhagor o fanylion am y safon archwilio ddiwygiedig a'r hyn y mae'n ei olygu i'r archwiliad yr ymgymeraf ag ef yn **Atodiad 1**.

Byddaf yn rhoi amcangyfrif o'ch ffi yn fy Nghynllun Archwilio Manwl ar ôl imi gwblhau fy asesiad risg manwl.

Tud. 61

Eich tîm ymgysylltu:

Matthew Edwards	Cyfarwyddwr Ymgysylltu
Yvonne Thomas	Rheolwr Archwilio
Ben Hughes	Uwch Archwilydd

Mae'r unig fgygythiad i annibyniaeth y mae angen i mi ei ddwyn i'ch sylw yn ymwneud â'r Rheolwr Archwilio sydd gyda ffrindiau a pherthnasau sy'n cyfrannu i, neu yn derbyn pensiwn o'r Gronfa Bensiwn. O ganlyniad, bydd camau priodol yn cael eu rhoi ar waith i sicrhau bod unrhyw wrthdaro posibl yn cael ei reoli.

Llinell amser archwilio

Nodwn isod ddyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni ein gwaith archwilio a'n hallbynnau arfaethedig.

Allbwn arfaethedig	Gwaith a wnaed	Cwblhau'r adroddiad
Cynllun Archwilio Amlinellol 2023	Mehefin 2023	Mehefin 2023
Cynllun Archwilio Manwl 2023	Awst i Medi 2023	Medi 2023
Gwaith archwilio datganiadau ariannol: <ul style="list-style-type: none"> • Archwiliad o'r Adroddiad Datganiadau Ariannol • Barn ar y Datganiadau Ariannol	Hydref 2023	Tachwedd 2023

Tud. 62

Ansawdd archwilio

Mae fy ymrwymiad i ansawdd archwilio yn Archwilio Cymru yn absoliwt.

Credaf fod ansawdd archwilio yn ymwneud â gwneud pethau'n iawn y tro cyntaf.

Defnyddiwn fodel tair llinell sicrwydd i ddangos sut yr ydym yn cyflawni hyn.

Rydym wedi sefydlu Pwyllgor Ansawdd Archwilio i gydgyssylltu a goruchwyllo'r trefniadau hynny. Gwnawn ein gwaith yn ddarostyngedig i graffu annibynnol gan yr Adran Sicrhau Ansawdd¹ ac mae ein Cadeirydd yn gweithredu fel cyswllt ar ansawdd archwilio i'n Bwrdd. Am fwy o wybodaeth gweler ein [Hadroddiad Ansawdd Archwilio 2022](#).

Tud. 63

Ein Pobl

Ffurir y llinell sicrwydd gyntaf gan ein staff a'n rheolwyr sy'n gyfrifol yn unigol ac ar y cyd am gyflawni'r safonau o ansawdd archwilio yr ydym yn dyheu amdanynt.

- Dewis y tîm cywir
- Defnyddio arbenigwyr
- Goruchwyllo ac adolygu

Trefniadau ar gyfer sicrhau ansawdd archwilio

Ffurir yr ail linell sicrwydd gan y polisïau, yr offer, y ddysg a'r datblygiad, y canllawiau, a'r arweinyddiaeth a ddarparwn i'n staff i'w cefnogi i gyrraedd y safonau ansawdd archwilio hynny.

- Rhaglen archwilio
- Moeseg
- Canllawiau
- Diwylliant
- Dysgu a datblygu
- Arweinyddiaeth
- Cymorth technegol

Sicrwydd annibynnol

Ffurir y drydedd linell sicrwydd gan y gweithgareddau hynny sy'n rhoi sicrwydd annibynnol dros effeithiolrwydd y ddwy linell sicrwydd gyntaf.

- Adolygiadau Rheoli Ansawdd Ymgysylltu
- Adolygiadau â thema
- Adolygiadau oer
- Dadansoddi'r achos sylfaenol
- Adolygiad gan gymheiriaid
- Y Pwyllgor Ansawdd Archwilio
- Monitro allanol

¹ Yr Adran Sicrhau Ansawdd yw Adran Sicrhau Ansawdd Sefydliad Cyfrifwyr Siartredig Cymru a Lloegr.

Atodiad 1—y newidiadau allweddol i ISA315 a'r effaith bosibl ar eich sefydliad

Tud. 64

Newid allweddol	Effaith bosibl ar eich sefydliad
<p>Gweithdrefnau adnabod ac asesu risg manylach a mwy helaeth</p>	<p>Efallai y bydd eich tîm cyllid ac eraill yn eich sefydliad yn cael nifer fwy o ymholiadau gan ein timau archwilio yn ystod y broses o gynllunio'r archwiliad. Gallai ceisiadau am wybodaeth gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gwybodaeth am fodel busnes eich sefydliad a sut y mae'n integreiddio'r defnydd o dechnoleg gwybodaeth (TG); • gwybodaeth am broses asesu risgiau eich sefydliad a sut mae eich sefydliad yn monitro'r system rheoli mewnol; • gwybodaeth fanylach am sut y caiff trafodiadau eu dechrau, eu cofnodi, eu prosesu, a'u hadrodd. Gallai hyn gynnwys y gallu i gael gafaél ar ddogfennaeth ategol fel llawlyfrau polisïau a gweithdrefnau; • trafodaethau manylach â'ch sefydliad i gefnogi asesiad o risg cynhenid y tîm archwilio.
<p>Cael gwell dealltwriaeth o amgylchedd eich sefydliad, yn enwedig mewn cysylltiad â TG</p>	<p>Efallai y bydd eich sefydliad yn cael mwy o ymholiadau i gynorthwyo'r tîm archwilio i ddeall yr amgylchedd TG. Gallai hyn gynnwys gwybodaeth am:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apiâu TG sy'n berthnasol i adrodd ariannol; • y seilwaith TG ategol (ee y rhwydwaith, cronfeydd data); • Prosesau TG (ee rheoli newidiadau i raglenni, gweithrediadau TG); • y personél TG sy'n ymwneud â'r prosesau TG.

Newid allweddol	Effaith bosibl ar eich sefydliad
	<p>Efallai y bydd angen i dimau archwilio profi'r rheolaethau TG cyffredinol a gallai hyn ei gwneud yn ofynnol cael tystiolaeth archwilio fanylach ar weithredu rheolaethau TG yn eich sefydliad.</p> <p>Ar rai archwiliadau, gallai ein timau archwilio gynnwys arbenigwyr archwilio TG i'w cynorthwyo i wneud eu gwaith. Efallai y bydd angen i'n harchwilwyr TG ymgysylltu ag aelodau o'ch tîm TG nad ydynt wedi bod yn rhan o'r broses archwilio o'r blaen.</p>
<p>Gofynion uwch yn ymwneud ag arfer amheuaeth broffesiynol</p>	<p>Gallai ein timau archwilio wneud ymholiadau ychwanegol os ydynt yn nodi gwybodaeth yr ymddengys i wrth-ddweud yr hyn y maent eisoes wedi ei ddysgu yn yr archwiliad.</p>
<p>Gellir cyflwyno asesiadau risg ar raddfa fwy, gan ddibynnu ar natur a chymhlethdod y corff a archwilir</p>	<p>Bydd disgwyliadau'r tîm archwilio ynghylch ffurfioldeb polisïau, gweithdrefnau, prosesau, a systemau eich sefydliad yn dibynnu ar gymhlethdod eich sefydliad.</p>
<p>Gallai timau archwilio wneud mwy o ddefnydd o dechnoleg wrth gynnal eu harchwiliad</p>	<p>Gallai ein timau archwilio wneud defnydd o offer awtomataidd a thechnegau megis dadansoddi data wrth gynnal eu harchwiliad. Gallai ein timau ofyn am wybodaeth wahanol neu wybodaeth mewn fformat gwahanol i'r archwiliadau blaenorol fel y gallant gyflawni eu gweithdrefnau archwilio.</p>

Eitem 9

CYFARFOD:	PWYLLGOR PENSIYNAU
DYDDIAD:	26 MEHEFIN 2023
TEITL:	CYNLLUN BUSNES PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU
PWRPAS:	I gymeradwyo'r Cynllun Busnes
ARGYMHELLIAD:	CYMERADWYO'R CYNLLUN BUSNES
AWDUR:	DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI

---

1. CYFLWYNIAD

Mae Partneriaeth Pensiwn Cymru wedi diweddarau ei Gynllun Busnes ac eisiau derbyn cymeradwyaeth gan y pwyllgorau unigol o fewn y bartneriaeth.

Cafodd y Cynllun Busnes ei gyflwyno i'r Cyd- Bwyllgor Llywodraethu ar gyfer cymeradwyaeth 29ain o Fawrth 2023.

2. CYNLLUN BUSNES

Mae cynllun busnes Partneriaeth Pensiwn Cymru yn manylu ar sut mae'r bartneriaeth yn mynd i gyflawni ei nodau. Mae'r cynllun busnes yn cael ei fonitro'n gyson ac yn cael ei adolygu a'i gytuno'n ffurfiol bob blwyddyn. Pwrpas y cynllun busnes yw:

- Esbonio cefndir a strwythur llywodraethu'r PPC
- Amlinellu'r blaenoriaethau a'r amcanion dros y tair blynedd nesaf
- Amlinellu'r gyllideb ariannol ar gyfer cyfnod y Cynllun Busnes
- Crynhoi Buddsoddiadau ac Amcanion Perfformiad PPC

Ceir wybodaeth o safbwynt marchnata, ariannol a gweithredol, gan amlinellu'r blaenoriaethau ar gyfer y bartneriaeth yn ystod 2023- 2026 a gan sicrhau bod adnoddau'n cael eu dyrannu i gyflawni ei amcanion.

Mae'r Cynllun Busnes ynghlwm ar gyfer eich adolygiad yn Atodiad 1.

3. ARGYMHELLIAD

Bod y Cynllun Busnes yn cael ei gymeradwyo.

Partneriaeth Pensiwn Cymru

Cynllun Busnes

2023 -2026

Cynnwys

Cyflwyniad	3
Ynglŷn â Phartneriaeth Pensiwn Cymru	3
Llywodraethu	4
Rheoli Risg	6
Amcanion	7
Credoau	8
Polisïau	9
Cynllun Gwaith	10
Cynllun Hyfforddi	12
Cyllideb	13
Buddsoddiadau a Pherfformiad	14
Manylion Cyswllt	16

Cyflwyniad

Dyma'r cynllun busnes ar gyfer Partneriaeth Pensiwn Cymru ('y Bartneriaeth'), sy'n cynnwys manylion ynghylch blaenoriaethau'r Bartneriaeth a'r meysydd y bydd yn canolbwyntio arnynt yn 2023/24, 2024/25 a 2025/26. Caiff y cynllun busnes ei fonitro'n barhaus, ac eir ati bob blwyddyn i'w adolygu a'i gymeradwyo'n ffurfiol. Pwrpas y cynllun busnes yw:

- Egluro cefndir a strwythur llywodraethu'r Bartneriaeth
- Amlinellu blaenoriaethau ac amcanion y Bartneriaeth yn y tair blynedd nesaf
- Amlinellu'r gyllideb ariannol ar gyfer cyfnod perthnasol y Cynllun Busnes
- Crynhoi Amcanion Buddsoddi a Pherfformiad y Bartneriaeth

Ynglŷn â Phartneriaeth Pensiwn Cymru

Sefydlwyd Partneriaeth Pensiwn Cymru yn 2017, ac mae'n drefniant cydweithredol rhwng yr wyth o gronfeydd Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Awdurdodau Cyfansoddol) sy'n weithredol drwy Gymru gyfan, ac mae'n un o wyth cronfa gyfun yn genedlaethol. Mae gennym hanes hir a llewyrchus o gydweithio, ac wedi bod yn gwneud hynny ers cyn i'r Llywodraeth gyhoeddi'i gynlluniau ar gyfer cyfuno gronfeydd. Rydym yn ymfalchio yn ein hunaniaeth unigryw fel Cronfa Gyfun – mae ein Hawdurdodau Cyfansoddol yn cynrychioli Cymru gyfan. Oherwydd ein hatebolrwydd democrataidd rydym yn cynnig y gorau o'r sector cyhoeddus o ran llywodraethu cryf a thryloywder.

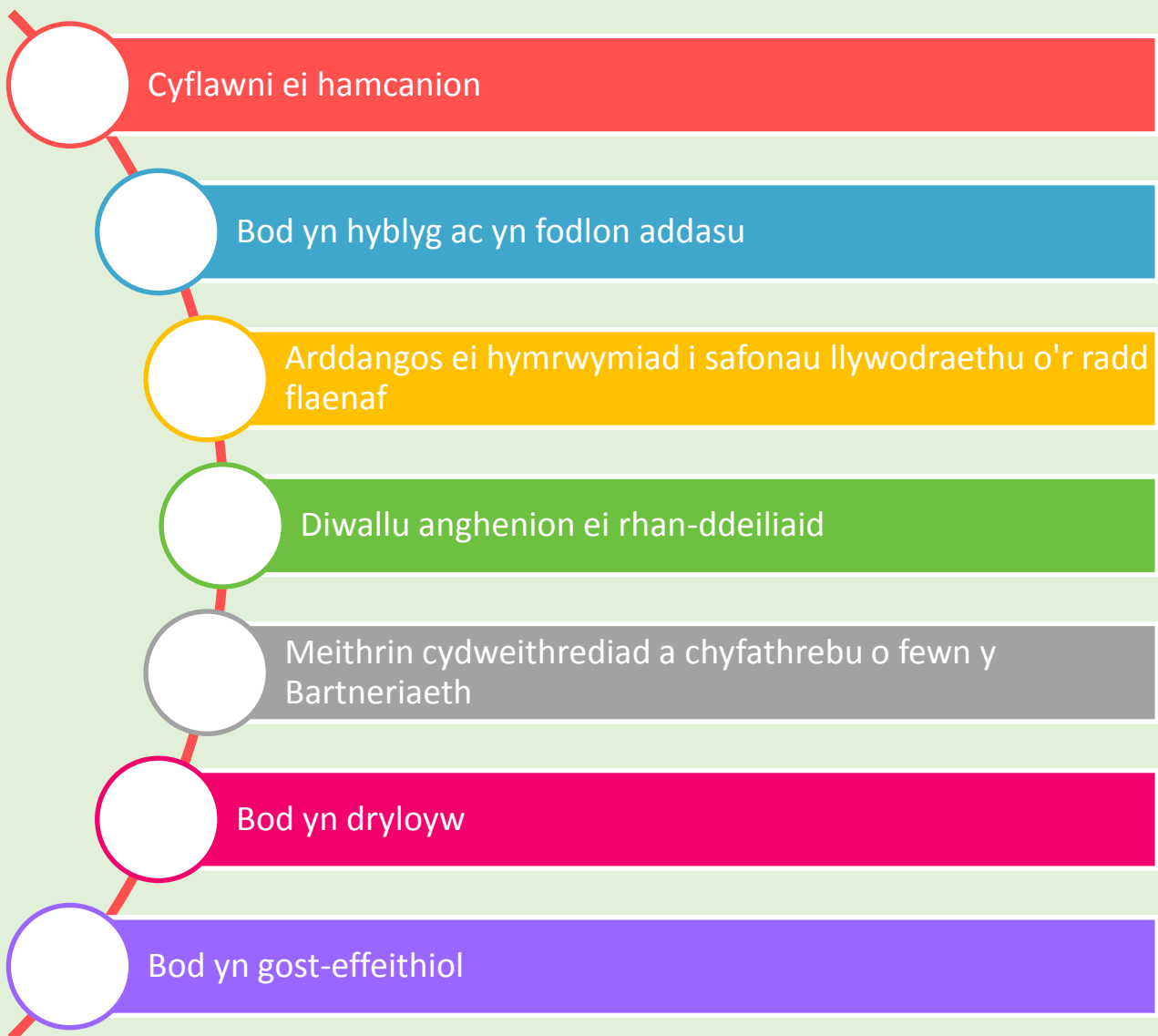
Mae gennym ddull gweithredu sydd â'r nod o fod yn hyblyg a chyflawni gwerth am arian. Rydym wedi penodi Gweithredwr allanol i'r gronfa ac yn defnyddio ymgynghorwyr allanol er mwyn manteisio ar arbenigwyr o'r radd flaenaf i gynorthwyo wrth weinyddu'r Gronfa Gyfun, ac mae'r rhain yn cynnwys Hyman Robertson a benodwyd yn Ymgynghorydd Trosolwg ar ran y Bartneriaeth. Y Gweithredwr yw Link Fund Solutions, sy'n gweithio mewn partneriaeth â Russell Investments wrth ddarparu rheolaeth effeithiol dros fuddsoddiadau a rhoi sicrwydd o ran perfformiad ffioedd i bob un o'r Awdurdodau Cyfansoddol. Mae gennym weledigaeth gyffredin a chytundeb o ran sut fydd y weledigaeth honno'n cael ei chyflawni, a pha mor sydyn. Dyma wyth Cronfa CPLI (Awdurdodau Cyfansoddol) Partneriaeth Pensiwn Cymru:

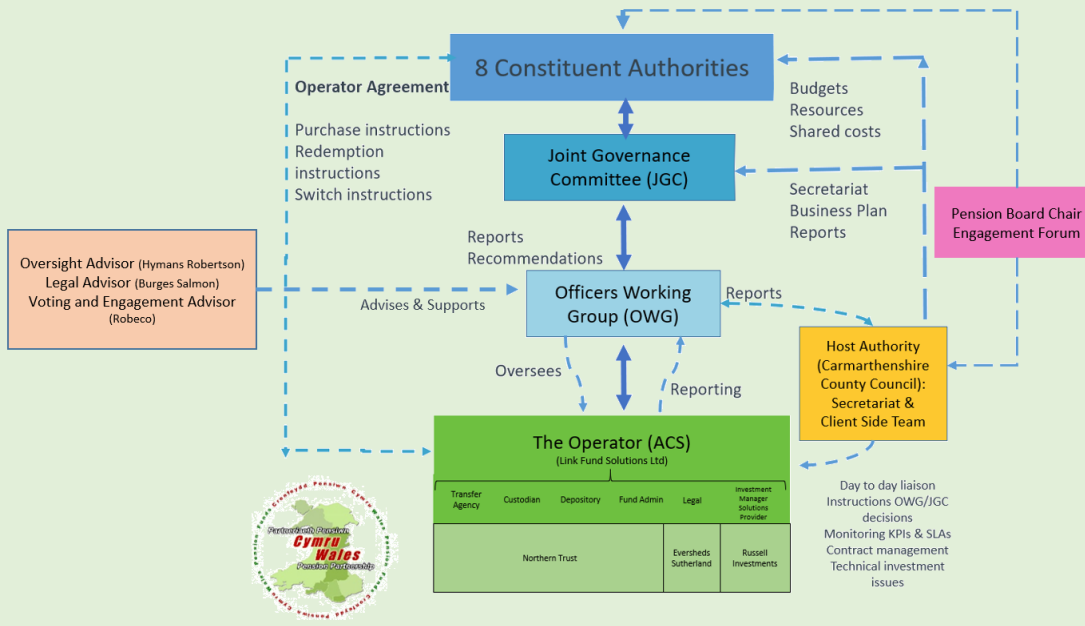
Llywodraethu

Mae Partneriaeth Pensiwn Cymru (PPC) yn gyfrifol am sicrhau bod ei busnes yn cael ei gynnal yn unol â'r rheoliadau a'r canllawiau. Rhaid sicrhau hefyd fod arian cyhoeddus yn cael ei ddiogelu, ei gyfrif yn briodol a'i ddefnyddio'n economaidd, yn effeithlon ac yn effeithiol i sicrhau gwerth am arian. Rydym hefyd yn ymdrechu i gael gwelliant parhaus ac i gydymffurfio gydag arfer orau'r diwydiant.

Mae'r Bartneriaeth yn manylu ar sut mae'n ymdrin â phob agwedd o Lywodraethu drwy ei Chytundeb Rhyng-awdurdod (IAA) sy'n diffinio safonau, rolau a chyfrifoldebau'r Awdurdodau Cyfansoddol, ei Haelodau, Pwyllgorau a'i Swyddogion. Mae'r Cytundeb Rhyng-awdurdod yn cynnwys Cynllun Dirprwyo sy'n amlinellu'r broses gwneud penderfyniadau sy'n ystyried y ddeddfwriaeth bresennol berthnasol. Yn unol â'i chred y dylai llywodraethu da arwain at ddeilliannau uwch i ran-ddeiliaid, mae'r Bartneriaeth wedi rhoi strwythur llywodraethu cadarn ar waith, sydd wedi cael ei ddylunio i:

Mae'r diagram a ganlyn yn dangos beth yw strategaeth llywodraethu'r Bartneriaeth:

Mae'r Awdurdodau Cyfansoddol yn gorwedd ar frig strwythur llywodraethu'r Bartneriaeth. Hwyl sy'n rheoli'r holl weithgareddau a gyflawnir gan y Bartneriaeth ac maent yn parhau yn gyfrifol am gymeradwyo'r Cynllun Busnes, sy'n amlinellu cyllideb a chynllun gwaith y Bartneriaeth, yn ogystal â'i chredoau a'i hamcanion. Mae'r Awdurdodau Cyfansoddol yn ymwneud llawer â holl agweddau strwythur llywodraethu'r Bartneriaeth, tra bod Cydbwyllgor Llywodraethu'r Bartneriaeth, Cynrychiolydd aelod o'r cynllun a'r Gweithgor Swyddogion yn cynnwys cynrychiolwyr cynghorwyr a swyddogion o'r Awdurdodau Cyfansoddol.

Mae'r Bartneriaeth yn credu y dylai fod yn agored a thryloyw yn ogystal ag ymgysylltu â'i rhan-ddeiliaid allweddol yn rheolaidd. Felly, mae'r Bartneriaeth yn sicrhau y gall y cyhoedd weld cyfarfodydd y Cydbwyllgor Llywodraethu drwy we-ddarllediad byw. Mae papurau'r cyfarfodydd ar gael i'r cyhoedd hefyd. Ar ben hynny, bydd y Byrddau Pensiynau Lleol yn cynnal diwrnodau ymgysylltu yn gyson er mwyn meithrin cyswllt â rhan-ddeiliaid. Mae'r Bartneriaeth yn cydnabod pa mor bwysig yw ei holl ran-ddeiliaid, ac felly mae wedi sefydlu Fframwaith Protocol Ymgysylltu, sy'n pennu'r dulliau ymgysylltu a ganlyn:

Dulliau ymgysylltu ac Amllder:

• Cyfarfod Adolygu'r Berthynas Strategol	Dwywaith y flwyddyn
• Ymgysylltiad â'r CBLI	Chwarterol
• Galwadau/Cyfarfodydd Perfformiad Rheolwyr	Chwarterol
• Digwyddiadau Hyfforddiant	Chwarterol
• Ymgysylltiad â'r Gweithgor Swyddogion	Chwarterol
• Cyfarfodydd bob yn ail Wythnos	Bob pythefnos
• Pwyllgorau Cronfa Bensiwn	Blynyddol
• Diwrnodau Ymgysylltu â Rheolwyr	Blynyddol
• Cyfathrebu ag Aelodau	Blynyddol
• Ymgysylltu â'r Bwrdd Pensiwn	Bob chwe mis
• Ymgysylltu drwy'r wefan a LinkedIn	Parhaus
• Holiadur Gofynion ac Uchelgais Blynyddol	Blynyddol
Awdurdod Cyfansoddol	

Rheoli Risg

Mae Partneriaeth Pensiwn Cymru yn cydnabod ei bod yn wynebu nifer o risgiau, o'u gadael heb eu rheoli, all gyfyngu ar allu'r Bartneriaeth i gyflawni ei hamcanion ac i weithredu er lles gorau ei rhan-ddeiliaid a'i buddiolwyr. Fodd bynnag, mae'r Bartneriaeth hefyd yn deall na ellir lleddfu rhai risgiau'n llwyr ac yn yr achosion hyn mae angen ymdrin â'r risg wrth ei reoli'n weithredol ac yn effeithiol.

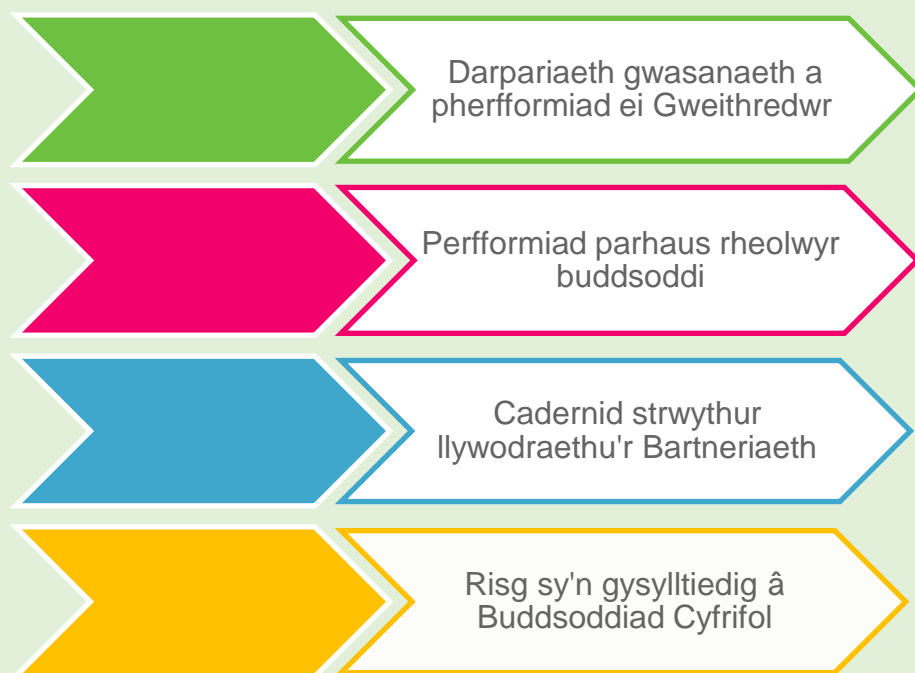
Mae rheoli risg yn elfen hanfodol o ymrwymiad y Bartneriaeth i lywodraethu da, mae'r Bartneriaeth wedi datblygu strategaeth risg gadarn, eang a strwythuredig. Bydd y strategaeth hon yn cael ei gwreiddio yn fframwaith llywodraethu'r Bartneriaeth i sicrhau gwell penderfyniadau, gwell deilliannau i ran-ddeiliaid a gwell effeithlonrwydd.

Mae strategaeth risg y Bartneriaeth yn ceisio adnabod a mesur risgiau allweddol a sicrhau bod rheolaethau priodol a gweithdrefnau llywodraethu yn eu lle i reoli'r risgiau hyn. Cred y Bartneriaeth fod natur anwadal i'r risgiau hyn ac y gall difrifoldeb a thebygolrwydd risgiau newid yn sydyn ac yn ddirybudd. I adlewyrchu'r gred hon, mae Polisi Risg y Bartneriaeth wedi cael ei ddatblygu mewn modd lle gellir rhagweld risgiau ac ymdrin â hwy mewn modd cyflym ac effeithiol i leihau colled neu niwed posib i'r Bartneriaeth a'i rhan-ddeiliaid.

I gyflawni ei hamcanion, mae angen i'r Bartneriaeth gynnal gweithgareddau neu fanteisio ar gyfleoedd sy'n ei rhoi mewn risg. Bydd y graddau y gall y Bartneriaeth gydbwyso'r risg a'r adenillion yn ddibynnol ar lwyddiant ei Bolisi Risg. Cyn gwneud penderfyniadau, mae'n hanfodol fod y Bartneriaeth yn deall y risgiau perthnasol ac yn ystyried sut ellir rheoli'r risgiau hyn.

Y risg mwyaf i weithrediad parhaus y Bartneriaeth yw ei gallu i gyflawni ei phrif amcanion. Mae Cynllun Busnes y Bartneriaeth yn fodd ychwanegol i'r Bartneriaeth roi cydnabyddiaeth arbennig i risgiau sy'n peri bygythiad materol i gyflawni ei hamcanion a'r camau sydd eu hangen i reoli'r risgiau hyn.

Yn ystod cyfnod y cynllun busnes hwn bydd y Bartneriaeth yn mynd ati i ddatblygu mecanweithiau, fframweithiau a phrosesau ar gyfer rheoli'r risgiau allweddol a ganlyn:

Amcanion

Mae'r Bartneriaeth yn falch o gynrychioli'r wyth Awdurdod Cyfansoddol ac yn cydnabod ei dyletswydd i sicrhau bod anghenion a gofynion yr holl ran-ddeiliad yn cael eu diwallu. Mae'r Bartneriaeth, trwy ymgynghoriad â'r wyth Awdurdod Cyfansoddol wedi llunio rhestr o brif amcanion a gellir eu crynhoi fel a ganlyn:

- Darparu trefniadau cyd-fuddsoddi sy'n galluogi i gronfeydd unigol weithredu eu strategaethau buddsoddi eu hunain (pan fo hynny'n ymarferol).
- Cyflawni arbedion costau perthnasol i gronfeydd cyfranogol tra'n gwella neu'n cynnal a chadw perfformiad buddsoddi ar ôl ffioedd.
- Gweithredu trefniadau llywodraethu cadarn i gael trosolwg o weithgarwch y cyd-fuddsoddi.
- Gweithio'n agos gyda Chronfeydd Cyfun eraill i archwilio'r manteision y gall pob rhan-ddeilydd yng Nghymru elwa ohonynt wrth ddefnyddio datrysiadau cyfuno ehangach neu fuddsoddiadau uniongyrchol posib.
- Darparu fframwaith buddsoddi sy'n cyflawni'r deilliannau gorau i'w rhan-ddeiliaid allweddol; yr Awdurdodau Cyfansoddol. Bydd yr Awdurdodau Cyfansoddol yn medru defnyddio'r fframwaith hwn i ddarparu'r deilliannau gorau i Aelodau a Chyflogwyr y Cynllun.
- Ymwreiddio'r gwaith o gyflawni canlyniadau buddsoddi cynaliadwy, hirdymor yn y broses gwneud penderfyniadau, drwy ddyrannu cyfalaf, craffu parhaus ar reolwyr asedau ac arfer yr hawliau a'r cyfrifoldebau sy'n codi fel perchnogion asedau.

Mae'r wyth Awdurdod Cyfansoddol yn cydnabod fod eu cryfder yn deillio o'r credoau sy'n gyffredin rhyngddynt a'u gallu i gydweithio i gyflawni eu hamcanion cyffredin er lles holl ran-ddeiliaid y Bartneriaeth.

Credoau

Mae Credoau'r Bartneriaeth yn adlewyrchu natur gydweithredol a gwerthoedd cyffredin yr Awdurdodau Cyfansoddol, maent fel a ganlyn:

- Rôl y Bartneriaeth yw hwyluso a darparu llwyfan cyd-fuddsoddi fel cyfrwng i weithredu ddiddordebau'r Awdurdodau Cyfansoddol.
- Dylai llywodraethu da arwain at ddeilliannau uwch i ran-ddeiliaid y Bartneriaeth
- Mae cydweithredu mewnol rhwng yr Awdurdod Lletya a'r Awdurdodau Cyfansoddol yn hanfodol i gyflawni amcanion y Bartneriaeth. Gall cydweithio allanol hefyd fod yn fanteisiol wrth ddarparu arbedion costau a gwell deilliannau i ran-ddeiliaid.
- Dylai Buddsoddi Cyfrifol a strategaethau effeithiol i leddfu Risg Hinsawdd, ar y cyd ag ystyried a rheoli materion Amgylcheddol, Cymdeithasol a Llywodraethu, arwain at well deilliannau i ran-ddeiliaid y Bartneriaeth.
- Mae cyfathrebu mewnol ac allanol yn hanfodol i gyflawni amcanion y Bartneriaeth.
- Gall cyflenwyr allanol fod yn fodd cost-effeithiol o wella adnoddau, gallu ac arbenigedd y Bartneriaeth.
- Bydd tryloywder ffioedd a chostau yn cynorthwyo wrth wneud penderfyniadau ac yn gwella deilliannau i'r rhan-ddeiliaid.
- Bydd dysgu, arloesedd a datblygiad parhaus yn gymorth i'r Bartneriaeth a'i Hawdurdodau Cyfansoddol esblygu
- Bydd agwedd hyblyg at strwythur cyfun a dulliau gweithredu'r Bartneriaeth yn galluogi i gronfa gyfun y Bartneriaeth addasu yn y dyfodol a pharhau i ddiwallu anghenion ei rhan-ddeiliaid.

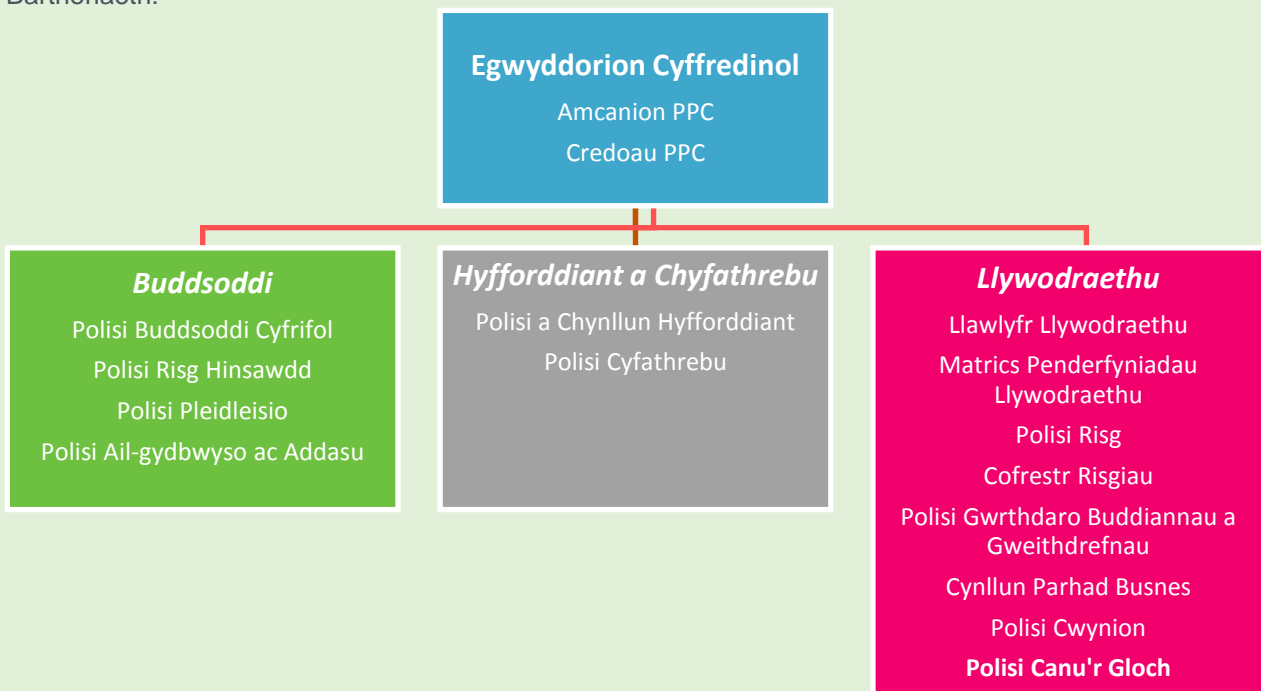
Mae credoau'r Bartneriaeth yn sylfaen i'r fframwaith llywodraethu ac maent wedi cael eu defnyddio i lywio pob un o weithgareddau'r Bartneriaeth a'i phenderfyniadau, gan gynnwys ei hamcanion a'i pholisïau.

Polisiâu

Cred y Bartneriaeth y dylai llywodraethu da arwain at well deilliannau i ran-ddeiliaid y Bartneriaeth. I gydnabod y gred hon, mae'r Bartneriaeth, mewn ymgynghoriad â'r Awdurdodau Cyfansoddol, wedi datblygu strwythur a fframwaith llywodraethu cadarn a chyfres o bolisiâu llywodraethu. Ym mhob achos, mae polisiâu a gweithdrefnau'r Bartneriaeth wedi cael eu datblygu i un ai gyfrannu neu ychwanegu at weithdrefnau a pholisiâu presennol yr Awdurdodau Cyfansoddol. Mae'r Bartneriaeth yn deall pwysigrwydd llunio a chyfundrefnu ei pholisiâu a'i gweithdrefnau. Mae'r broses hon yn caniatáu i'r Bartneriaeth a'r Awdurdodau Cyfansoddol:

Isod, ceir rhestr o bolisiâu allweddol, cofrestrï a chynlluniau'r Bartneriaeth, a gellir gweld y rhain i gyd ar wefan y Bartneriaeth:

Adolygir dogfennau'r Bartneriaeth hon yn rheolaidd, a bydd y Bartneriaeth yn cynnal asesiadau parhaus i bennu a oes gofyn am bolisiâu, cofrestrï neu gynlluniau ychwanegol. Mae cynllun gwaith y Bartneriaeth yn cynnwys nifer o ddogfennau llywodraethu ychwanegol fydd yn cael eu datblygu yn ystod y tair blynedd nesaf, a bydd y rhain ar gael ar wefan y Bartneriaeth. Mae'r polisiâu'n chwarae rôl hanfodol yn nhrefniadau llywodraethu'r Bartneriaeth ac maent wedi'u llunio gyda'r unig fwriad o ddarparu fframwaith sydd wedi'i gyfundrefnu fydd yn sicrhau bod y Bartneriaeth yn cyflawni ei hamcanion mewn modd effeithiol a thryloyw.

Cynllun Gwaith

Mae'r tablau isod yn dangos blaenoriaethau ac amcanion allweddol y mae'r PPC yn anelu at eu cwblhau dros y tair blynedd nesaf. Mae'r cynllun gwaith wedi'i rannu'n nifer o adrannau allweddol sydd oll yn hanfodol i lwyddiant parhaus PPC

- **Llywodraethu** - Mae'r Cynllun yn credu bod llywodraethu da yn arwain at ganlyniadau gwell i'w randdeiliaid, felly bydd yn datblygu ei fframwaith llywodraethu ymhellach drwy ddatblygu polisïau, cofrestrau, cynlluniau a chynnal adolygiadau parhaus o'i ddogfennau a'i strwythur llywodraethu presennol.
- **Datblygu Is-Gronfa barhaus** – Hyd yma mae'r Cynllun wedi cyfuno c72% o'i asedau ac mae nifer o is-gronfeydd eraill wrthi'n cael eu datblygu. Bydd y Cynllun yn parhau i ymgynghori â'r Awdurdodau Cyfansoddol i sicrhau bod yr holl asedau addas yn cael eu cyfuno.
- **Gwasanaethau Gweithredwyr** - Mae'r Gweithredwr, ynghyd â'r trydydd partion y mae'n eu cyflogi ar ran y PPC, yn hanfodol i weithgareddau parhaus y PPC, felly mae darparu gwasanaethau'r Gweithredwr a chyflenwyr trydydd parti yn hanfodol. Daw'r contract gweithredwr presennol i ben ym mis Rhagfyr 2024.
- **Buddsoddiadau ac Adrodd** - Mae'r Cynllun yn cydnabod pwysigrwydd sicrhau bod yr atebion buddsoddi presennol yn parhau i fod yn optimaidd ac yn cyd-fynd â gofynion yr Awdurdod Cyfansoddol, tra hefyd yn cyflawni disgwyliadau enillion buddsoddi'r Awdurdodau Cyfansoddol. Bydd y PPC yn parhau i gyflawni ei ofynion adrodd a bydd yn datblygu adroddiadau pellach, yn ôl yr angen.
- **Cyfathrebu a Hyfforddiant** - Mae'r PPC am sicrhau bod rhanddeiliaid mewnol a phartion allanol yn ymwybodol o gynnydd y Cynllun ac yn cyhoeddi nifer o adroddiadau a diweddariadau i sicrhau ei fod yn mynd ati'n rhagweithiol i gyfleu ei gynnydd i randdeiliaid. Mae'r rhain i gyd i'w gweld ar wefan PPC.
- **Adnoddau, Cyllideb a Ffioedd** - Mae'r PPC yn cydnabod nad oes digon o adnoddau'n peri risg sylweddol i'w allu i ddarparu fframwaith buddsoddi sy'n cyflawni'r canlyniadau gorau i'w randdeiliaid allweddol, mae'r PPC yn cynnal nifer o adolygiadau i warantu bod ganddo adnoddau addas i gyflawni'r ymrwymiad hwn.

Gwaith i'w gwblhau	2023 - 2024	2024 - 2025	2025 - 2026
Llywodraethu			
Datblygu Polisi Tramgwyddau a Gwallau PPC	✓		
Contract darparwr Gwasanaethau Cyfreithiol (adolygiad 3 blynedd cychwynnol)	✓		
Proses gaffael Ymgynghorydd Arolygiaeth		✓	
Proses gaffael darparwr Gwasanaeth Pleidleisio ac Ymgysylltu		✓	
Adolygu parhaus o'r Cytundeb Rhwng Awdurdodau	✓	✓	✓
Adolygiad blynyddol o bolisïau a chynlluniau'r Bartneriaeth	✓	✓	✓
Adolygiadau chwarterol o'r Gofrestr Risg	✓	✓	✓
Ymateb i unrhyw ystyriaethau'n ymwneud â'r buddsoddi ar y cyd, ac ymgymryd ag unrhyw newidiadau angenrheidiol yn dilyn canlyniadau ymgynghori.	✓	✓	✓

Datblygiad parhaus Is-gronfeydd			
Lansio'r Is-gronfeydd Dyled Preifat ac Isadeiledd	✓		
Lansio Is-gronfa Ecwiti Cynaliadwy	✓		
Lansio Is-gronfa Ecwiti Preifat	✓		
Llunio gofynion Eiddo'r Bartneriaeth a'r modd gorau o'u gweithredu, ynghyd â lansio'r Is-gronfeydd eiddo	✓	✓	
Ystyried gofynion / effaith agenda Ffyniant Bro y Bartneriaeth	✓	✓	
Lansio Is-gronfeydd Marchnadoedd Preifat eraill (l'w cadarnhau)	✓	✓	✓
Ymgynghori â'r AC am yr angen am ragor o is-gronfeydd, adolygu a datblygu dull o gyfuno unrhyw asedau addas na chawsant eu cyfuno	✓	✓	✓
Ystyried cyfleoedd Buddsoddi Lleol	✓	✓	✓
Gwasanaethau Gweithredwr			
Contract y gweithredwr / y broses gaffael	✓	✓	
Contract Gweithredwr Newydd		✓	
Trosolwg y Gweithredwr	✓	✓	✓
Buddsoddiadau ac Adrodd Arnynt			
Adolygu mandadau'r Is-gronfa i sicrhau eu bod yn gydnaws â Chredoau Buddsoddi Cyfrifol a Risgiau Hinsawdd y Bartneriaeth.	✓	✓	✓
Adroddiad y Tasglu ar Ddatgeliadau Ariannol sy'n Gysylltiedig â'r Hinsawdd (TCFD)	✓	✓	✓
Adrodd ar y Cod Stiwardiaeth	✓	✓	✓
Ystyried adrodd ychwanegol sy'n dangos ymrwymiad y Bartneriaeth i Fuddsoddi Cyfrifol	✓	✓	✓
Adrodd, craffu a herio parhaus ar berfformiad y Rheolwr Buddsoddi	✓	✓	✓
Adolygiad blynyddol o Ofynion Tryloywder Costau'r Bartneriaeth	✓	✓	✓
Adolygiad perfformiad blynyddol o Is-gronfeydd y Bartneriaeth (Ecwiti ac Incwm Sefydlog)	✓	✓	✓
Ymgysylltiad parhaus â'r Awdurdodau Cyfansoddi o ran safonau isafswm ESG / Buddsoddi Cyfrifol a'u huchelgeisiau hinsawdd	✓	✓	✓
Cyfathrebu a Hyfforddiant			
Llunio Adroddiad Cynnydd Blynyddol y Bartneriaeth ar Fuddsoddi Cyfrifol	✓	✓	✓
Llunio Cynllun Hyfforddi Blynyddol y Bartneriaeth	✓	✓	✓
Llunio Diweddariad Blynyddol y Bartneriaeth	✓	✓	✓
Llunio Adroddiad Blynyddol y Bartneriaeth	✓	✓	✓
Adnoddau, Cyllideb a Ffioedd			
Adolygiad blynyddol o adnoddau a chapasiti	✓	✓	✓
Llunio Cyllideb Flynyddol y Bartneriaeth	✓	✓	✓
Adolygu a Monitro ffioedd Gweithredwr / darparwr allanol	✓	✓	✓

Cynllun Hyfforddi

Yr arfer orau yw i staff y Bartneriaeth gael gwybodaeth a dealltwriaeth briodol ynghylch:

- y rheoliadau a'r marchnadoedd sy'n gysylltiedig â phensiynau;
- cyd-fuddsoddi Cronfeydd Pensiwn Llywodraeth Leol; a
- chyfleoedd buddsoddi perthnasol.

Lluniwyd cynllun hyfforddiant y Bartneriaeth i ategu cynlluniau hyfforddiant cyfredol yr Awdurdodau Cyfansoddol. Bydd anghenion hyfforddiant ar y lefel leol yn dal i gael sylw gan Awdurdodau Cyfansoddol, tra bydd cynllun hyfforddi'r Bartneriaeth yn cynnig hyfforddiant sy'n berthnasol i weithgareddau'r Bartneriaeth o ran cyfuno cronfeydd.

Dylai staff y Bartneriaeth feithrin gwybodaeth a dealltwriaeth ddigonol i sicrhau y medrant gyflawni y dyletswyddau sy'n gysylltiedig â'r Bartneriaeth. Dylai'r staff hefyd fod yn ymwybodol o fframwaith y Bartneriaeth, ei chredoau, ei pholisïau a'i matrices llywodraethu, ynghyd â'r broses benderfynu a'r drefn o gofnodi penderfyniadau.

I gynorthwyo staff y Bartneriaeth, bydd yr Awdurdod Lletya yn trefnu sesiynau hyfforddiant chwarterol i ymdrin â'r prif feysydd megis buddsoddi, gweinyddu, anghenion rheoleiddio, canllawiau'r Llywodraeth a datblygiadau'r farchnad. Yn bennaf, bydd digwyddiadau hyfforddiant y Bartneriaeth yn canolbwyntio ar ddiwallu anghenion hyfforddiant aelodau'r Gweithgor Swyddogion a'r Cydbwyllgor Llywodraethu; fodd bynnag, anogir Awdurdodau Cyfansoddol i wahodd Cadeiryddion eu Pwyllgorau Pensiwn, yn ogystal â chynrychiolwyr y Byrddau Pensiwn, os ydynt yn credu y byddai'r hyfforddiant o fudd i'r unigolion hyn.

Rydym wedi nodi isod restr o bynciau hyfforddi y bydd yr Awdurdod Lletya yn trefnu hyfforddiant ar eu cyfer yn ystod blwyddyn ariannol 2022/2023. Mae pynciau hyfforddi PPC yn seiliedig ar flaenoriaethau amserol cyfredol PPC ac o ddadansoddiad o holiadur gofynion hyfforddi WPP/ymatebion asesu, a gwblhawyd gan aelodau'r Cyd-bwyllgor Llywodraethu ('CBLI') a Gweithgor Swyddogion ('GS').

Gwybodaeth am Gynnyrch

- Dosbarthiadau Ased Marchnad Breifat – Ecwiti / Eiddo Preifat
- Ffyniant lleol / cyfleoedd datblygu

Adrodd

- Adrodd ar TCFD
- Adrodd ar berfformiad

Buddsoddiad Cyfrifol (RI)

- Pleidleisio ac Ymgysylltu
- Buddsoddi Cyfrifol o fewn is-gronfeydd WPP

Dealltwriaeth y Farchnada Gofynion Rheoleiddio

- Cynnydd cronfeydd CPLIL eraill a Chyfleoedd i Gydweithio
- Canllawiau Pŵlio

Cyllideb

Mae'r tabl isod yn nodi cyllideb y Bartneriaeth ar gyfer y tair blynedd nesaf.

	2023-24	2024-25	2025-26
	£'000	£'000	£'000
Awdurdod Lletya *	200	205	209
Ymgynghorwyr Allanol *	1,448	1,130	1,040
CYFANSWM i'w ail-godi	1,648	1,335	1,249
Gwasanaethau Gweithredwr / Dyranwr **	37,257	40,982	45,080
CYFANSWM i'w ddidynnu o Werth Net yr Asedau	37,257	40,982	45,080

*Ariennir costau'r Awdurdod Lletya a'r Ymgynghorydd Allanol gan bob un o wyth Awdurdod Cyfansoddol y Bartneriaeth yn gyfartal, ac fe ail-godir y costau hyn yn flynyddol.

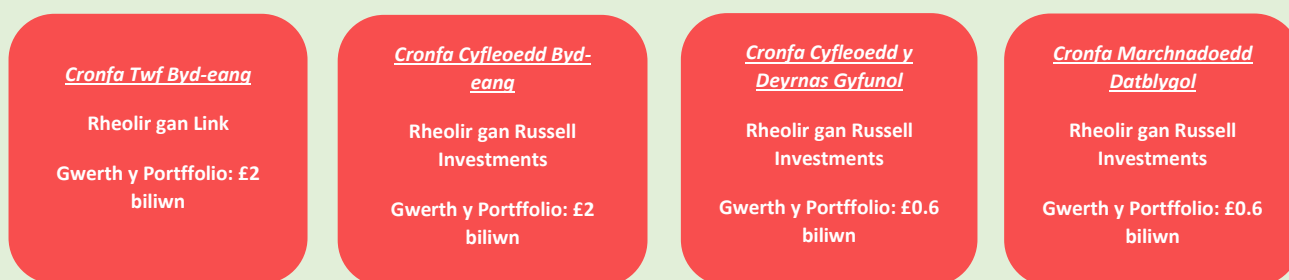
**Mae'r costau Gwasanaethau Gweithredwr / Dyranwr yn seiliedig ar gyfran pob Awdurdod Cyfansoddol fel canran o asedau'r Bartneriaeth (sydd ym meddiant y Gweithredwr) ac fe'u didynnir yn uniongyrchol o Werth Net Asedau'r Awdurdod Cyfansoddol (sydd ym meddiant y Gweithredwr).

Buddsoddiadau a Pherfformiad

Cyfanswm asedau Awdurdodau Cyfansoddol y Bartneriaeth yw tua £23 biliwn (fel yr oedd hi ar 31 Mawrth 2022). Mae buddsoddiadau goddefol yr Awdurdodau Cyfansoddol yn gorwedd yn y Gronfa Gyfun i bob pwrpas, ond maent yn aros ym meddiant yr awdurdodau perthnasol ar ffurf polisïau yswiriant.

Mae'r Gweithgor Swyddogion yn derbyn adroddiadau perfformiad pob chwarter, pob chwe mis a phob blwyddyn, ac mae'r Grŵp yn adolygu a herio perfformiad y Rheolwyr Buddsoddiadau ar ran y Bartneriaeth. Mae'r Bartneriaeth yn cynnal diwrnodau ymgysylltu â rheolwyr yn flynyddol, a defnyddir y rhain i herio rheolwyr a hwyluso ymgysylltu ag Aelodau Pwyllgorau a Byrddau Pensiwn yr Awdurdodau Cyfansoddol, a Rheolwyr Buddsoddiadau'r Bartneriaeth. Bydd yr Awdurdodau Cyfansoddol hefyd yn gwneud eu dadansoddiadau lleol eu hunain o berfformiad buddsoddiadau'r Bartneriaeth, a bydd hynny'n golygu y bydd rheolwyr yn bresennol mewn cyfarfodydd Pwyllgorau Pensiynau. Mae'r isod yn amlinellu Is-gronfeydd y Bartneriaeth ar hyn o bryd.

Is-gronfeydd Ecwiti

* Gwerth y portffolios ar y dyddiad lansio

Is-gronfa	Meincnod perfformiad	Cronfeydd Cyfranogol	Rheolwyr Buddsoddi Sylfaenol	Dyddiad Lansio
Twf Byd-eang	MSCI ACWI ND	Rhondda Cynon Taf, Gwynedd, Caerdydd a Phowys	Baillie Gifford, Veritas a Pzena	Chwefror 19
Cyfleoedd Byd-eang	MSCI ACWI ND	Abertawe, Torfaen, Gwynedd, Rhondda Cynon Taf, Caerdydd a Chlwyd	Morgan Stanley, Numeric, Sanders, Jacobs Levy, SW Mitchell, Nissay, Intermede ac Oaktree	Chwefror 19
Cyfleoedd y DU	FTSE All Share	Caerdydd a Thorfaen	Liontrust (Majedie), Lazard, Baillie Gifford, Ninety-One, J O Hambro a Liontrust	Medi 19
Marchnadoedd Datblygol	MSCI Marchnadoedd Datblygol	Caerdydd, Clwyd, Gwynedd a Torfaen	Artisan, Bin Yuan, Barrow Hanley, Axiom, Numeric ac Oaktree	Hydref 21

Is-gronfeydd Incwm Sefydlog

* Gwerth y portffolios ar y dyddiad lansio

Is-gronfa	Meincnod perfformiad	Cronfeydd Cyfranogol	Rheolwyr Buddsoddi Sylfaenol	Dyddiad Lansio
Credyd Byd-eang	Bloomberg Barclays Global Aggregate Credit Index (GBP Hedged)	Caerdydd, Dyfed, Powys a Thorfaen	Western, Metlife, Fidelity a T Rowe Price	Gorffennaf 20
Llywodraeth Byd-eang	FTSE World Government Bond Index (GBP Hedged)	Caerdydd a Thorfaen	Bluebay a Colchester	Gorffennaf 20
Credyd aml-ased	ICE BofA SONIA + 4% y flwyddyn	Caerdydd, Clwyd, Gwynedd, Powys ac Abertawe	ICG, Man GLG, BlueBay, Barings a Voya	Gorffennaf 20
Cronfa Bondiau Adenillion Absoliwt	ICE BofA SONIA + 2% y flwyddyn	Caerdydd, Powys ac Abertawe	Wellington, Putnam, Aegon and Insight	Medi 20
Cronfa Credyd y Deyrnas Gyfunol	ICE BofA ML Eur-Stg plws 0.65%	Rhondda Cynon Taf	Fidelity	Gorffennaf 20

Manylion Cyswllt

Os oes arnoch angen mwy o wybodaeth am rywbeth yn y cynllun busnes hwn neu rywbeth sy'n gysylltiedig ag ef, mae croeso ichi gysylltu â Phartneriaeth Pensiwn Cymru:

Drwy'r Post – Partneriaeth Pensiwn Cymru

Cyngor Sir Gâr

Adain y Trysorlys a Buddsoddiadau Pensiwn

Neuadd y Sir

Caerfyrddin

SA31 1JP

E-bost – Partneriaethpensiwncymru@sirgar.gov.uk

Rhif ffôn - (01267) 224136

Gallwch weld rhagor o wybodaeth am y Bartneriaeth a'r newyddion diweddaraf ynglŷn â chynnydd drwy fynd i'r wefan a'r dudalen LinkedIn.

Dyma gyfeiriad y wefan:

<https://www.partneriaethpensiwncymru.org/>

CYFARFOD	PWYLLGOR PENSIYNAU
DYDDIAD	26ain MEHEFIN 2023
TEITL	DIWEDDARIAD PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU
PWRPAS	I dderbyn a nodi diweddariad chwarterol gan Bartneriaeth Pensiwn Cymru
ARGYMHELLIAD	Nodi a derbyn y wybodaeth
AWDUR	DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI

---

1. CYFLWYNIAD

Mae hwn yn adroddiad newydd rheolaidd sy'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i aelodau'r Pwyllgor Pensiynau ar y gwaith a wneir gan Bartneriaeth Pensiwn Cymru (PCC) ar ran yr wyth cronfa CPLIL yng Nghymru.

Mae PPC bellach wedi'i hen sefydlu, gyda Link Fund Solutions wedi'i benodi fel gweithredwr i ddarparu gwasanaethau a reoleiddir gan yr FCA a Russell Investments sy'n darparu opsiynau buddsoddi ar gyfer asedau rhestredig. Northern Trust yw'r ceidwad byd-eang penodedig. Hymans Robertson yw'r cynghorydd llywodraethu a goruchwylio ac mae Robeco yn darparu gwasanaethau pleidleisio ac ymgysylltu i PPC yn unol â'i gyfrifoldebau a'i ymrwymadau stiwardiaeth.

2. DIWEDDARIAD CHWARTERTOL CYD- BWYLLGOR LLYWODRAETHU (CLI)

Cynhaliwyd cyfarfod y Cydbwyllgor Llywodraethu (CLI) sef corff gwneud penderfyniadau y Bartneriaeth, yn ffurfiol ar 29ain Mawrth 2023. Mae'r awdurdod lletya wedi darparu crynodeb o'r eitemau a drafodwyd yn y cyfarfod hwnnw sydd ynghlwm fel Atodiad 1 i'r adroddiad hwn. Mae Cynllun Hyfforddi PPC ar gyfer 2023/24 hefyd ynghlwm, fel Atodiad 2, gyda'r digwyddiadau hyfforddi rhithiol sydd hyn yn agored i aelodau'r Pwyllgor Pensiynau (a'r Bwrdd Pensiwn) gyda gwahoddiadau i'w hanfon ymlaen pan fydd amseroedd a dyddiadau wedi'u cadarnhau.

3. DIWEDDARIAD GWEITHREDWR

Mae copi o'r diweddariad chwarterol diweddaraf gan Link Fund Solutions wedi'i atodi o dan atodiad 3.

Mae'r diweddariad yn rhoi cipolwg o'r ystod lawn o is-gronfeydd buddsoddi PPC ar 31ain Rhagfyr 2022.

Ar hyn o bryd mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn buddsoddi mewn chwech o'r deg is-gronfa ac ar 31 Rhagfyr 2022 roedd y rhain fel a ganlyn:

- **Cyfleoedd Byd-Eang - £440.4m**
- **Twf Byd- Eang- £404.8m**
- **Marchnadoedd Datblygol** **£56.3m**

- **Goddefol Byd-Eang - £765.3m**
- **Credyd Aml Ased - £179.8m**
- **Strategaeth Bond Absoliwt- £357.3m**

Er mwyn gweithredu dyraniad asedau strategol diwygiedig y Gronfa, mae'r Gronfa wedi buddsoddi'n ddiweddar yn y Gronfa Credyd Byd- Eang a fydd yn cael ei gynnwys yn y diweddariad gweithredwr nesaf.

4. ADRODDIADAU PERFFORMIAD AR 31AIN RHAGFYR 2022

Mae'r adroddiadau perfformiad i'w gweld yn atodiad 4.

Yn ystod y chwarter hyd at 31 Rhagfyr cofnododd Mynegai Net y Byd MSCI ei chwarter cadarnhaol cyntaf mewn blwyddyn a hwn oedd y chwarter cryfaf ar gyfer y mynegai ers pedwerydd chwarter 2020. Rhagwelir cynnydd arafach mewn cyfraddau llog y dyfodol roedd data chwyddiant meddalach na'r disgwyl wedi rhoi hwb i frwdfrydedd buddsoddwyr.

Mae perfformiad is-gronfeydd Gwynedd yn cael eu monitro gan swyddogion ac fel rhan o adolygiad buddsoddiad chwarterol gan Hymans Robertson ac nid oes pryderon wedi ei nodi.

5. DATBLYGIADAU Y DYFODOL

- Mae dyddiad lawnsio y gronfa PPC Ecwiti Gweithredol Cynaliadwy wedi'i osod ar gyfer diwedd mis Mehefin 2023, ac mae'r trafodion pontio yn digwydd ar hyn o bryd.
- Mae'r gwaith o ymuno ag is-gronfa Credyd Preifat PPC ac isadeiledd caeedig bellach wedi'i gwblhau ac mae'r gwaith yn parhau gyda'r is-gronfa isadeiledd penagored yn parhau.
- Ynghyd â chwech o Gronfeydd CPLIL eraill Cymru, mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi tanysgrifio i brosiect Fferm Wynt Cymru Capital Dynamics. Cyfanswm y buddsoddiad yw £10m ac mae'n dangos yr ymrwymiad i fuddsoddi mewn prosiectau ynni adnewyddadwy ac yng Nghymru.
- Unwaith y bydd y gweithgaredd gyda'r is-gronfeydd hyn wedi'i gwblhau, bydd sylw PPC yn troi at lawnsio is-gronfa Ecwiti Preifat PPC a datblygu datrysiadau eiddo. Mae Schrodgers wedi'i benodi fel dyranwr ar gyfer yr is-gronfa Ecwiti Preifat.

6. ARGYMHELLIAD

I dderbyn a nodi y gwybodaeth.

Partneriaeth Pensiwn Cymru (PPC)

Diweddariad Cyd-bwyllgor Llywodraethu (CBLI)

Dyddiad cyfarfod CBLI: Dydd Mercher, 29 Mawrth 2023

Lleoliad: Cyfarfod hybrid, dan lywyddiaeth Gwynedd

Cadeirydd: Cyng Christopher Weaver, Caerdydd

Is Gadeirydd: Cyng Ted Palmer, Clwyd

Eitem agenda	Manylion
Diweddariad gan yr Awdurdod Lletya	<p>Rhoddodd Anthony Parnell o'r Awdurdod Lletya ddiweddariad mewn perthynas â gwaith sydd wedi'i gwblhau ers cyfarfod diwethaf y Cyd-bwyllgor Llywodraethu a chamau / blaenoriaethau nesaf PPC.</p> <p>Tynnodd Anthony sylw at linell amser proses gaffael y Contract Gweithredwr, a'r camau allweddol oedd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Mai – Gorff 2023, Awdurdodau Cyfansoddol unigol (AC) i gymeradwyo meini prawf gwerthuso a sgorio ar gyfer dogfennau caffael terfynol ○ Medi / Hyd 2023 – Cyhoeddi Gwahoddiad i Dendro ○ Tach / Rhag 2023 – Gwerthuso ○ Mawrth 2024 – Cymeradwyo gweithredwr a argymhellir gan y CBLI ○ Mai 2024 – Apwyntio'r gweithredwr ○ Mai 2024 – Rhag 2024 – cyfnod pontio ○ Rhagfyr 2024 – contract ffurfiol newydd yn dechrau <p>Cyflwynodd Anthony hefyd y diweddariad o Gynllun Busnes 2022/23 ar 31 Rhagfyr 2022.</p>
Cynllun Hyfforddi PPC 2023/24	<p>Cyflwynodd Anthony Parnell o'r Awdurdod Lletya Gynllun Hyfforddi PPC 2023/24. Dyfeisiwyd y cynllun hyfforddi hwn i ategu hyfforddiant presennol yr Awdurdod Cyfansoddol a bydd yn berthnasol i weithgareddau pwlio PPC.</p>

	<p>Cynhelir sesiynau hyfforddi 2023/24 bob chwarter a byddant yn ymdrin â'r pynciau canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwybodaeth am gynnyrch • Adrodd • Buddsoddi Cyfrifol • Deall y farchnad a Gofynion Rheoleiddiol <p>Cymeradwydd y CBLI Gynllun Hyfforddi 2023/24 (ynghlwm)</p> <p>Bydd y sesiwn hyfforddiant cyntaf yn rhithiol ar Ddydd Iau 8 Mehefin 2023 a bydd yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosbarthiadau Ased Marchnadoedd Preifat – Ecwiti Preifat / Eiddo • Lefelu fyny / cyfleoedd datblygu
<p>Cynllun Busnes PPC 2023-2026</p>	<p>Mae cynllun busnes PPC wedi'i ddrafftio yn unol ag Adran 6 o'r Cytundeb Rhwng Awdurdodau. Pwrpas y cynllun busnes yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egluro cefndir a strwythur llywodraethu PPC • Amlinellu blaenoriaethau ac amcanion PPC dros y tair blynedd nesaf • Cyflwyno polisiau a chynlluniau PPC • Amlinellu'r gyllideb ariannol ar gyfer cyfnod y Cynllun Busnes perthnasol • Crynhoi Amcanion Buddsoddiadau a Pherfformiad PPC <p>Cyflwynodd Anthony Parnell o'r Awdurdod Lletya Gynllun Busnes PPC 2023-26 a gymeradwywyd gan y Cyd-bwyllgor Llywodraethu. Mae'r Cynllun Busnes bellach wedi'i anfon at bob un o'r wyth Awdurdod Cyfansoddol i'w cymeradwyo'n ysgrifenedig.</p>
<p>Cofrestr Risg Adolygiad Ch1 2023</p>	<p>Mae'r Gweithgor OWG yn gyfrifol am gynnal Cofrestr Risg PPC ac adrodd yn ôl ar unrhyw newidiadau neu ddatblygiadau i'r CBLI bob chwarter. Mae gan y Gweithgor Is-grŵp Risg penodedig i gymryd perchnogaeth o'r Gofrestr Risg a'r adolygiad chwarterol o'r ddogfen.</p>

	<p>Yn ystod Ch1 2023, cynhaliwyd adolygiad o rai o'r risgiau yn yr adran Llywodraethu a Rheoleiddio o'r Gofrestr Risg, risgiau G1 i G7 a hefyd risg G12.</p> <p>Cyflwynodd Hymans y newidiadau a gymeradwywyd gan y CBLI. Mae'r Gofrestr Risg ar gael ar wefan PPC.</p>
Adolygiadau Polisi: Matrics Llywodraethu	<p>Mae PPC wedi cymeradwyo nifer o bolisïau / cynlluniau sydd i'w hadolygu'n rheolaidd. Y chwarter hwn, mae'r Gweithgor wedi cynnal adolygiad blynyddol o'r Matrics Llywodraethu.</p> <p>Yn dilyn adolygiad eleni, mae'r Matrics Llywodraethu wedi'i ddiweddaru i gyfeirio at adrannau perthnasol y Cytundeb Rhwng Awdurdodau (IAA).</p> <p>Mae'r matrics wedi'i ddiweddaru wedi'i gymeradwyo ac mae gwefan PPC wedi'i diweddaru.</p> <p>Nid oedd unrhyw bolisïau newydd y chwarter hwn.</p>
Diweddariad Gweithredwr	<p>Cyflwynodd Link ei adroddiad diweddaru chwarterol ar 31 Rhagfyr 2022 (ynghlwm). Mae hwn yn rhoi diweddariad ar is-gronfeydd a gweithgaredd corfforaethol ac ymgysylltu PPC.</p>
Adroddiadau Perfformiad ar 31 Rhagfyr 2022	<p>Cyflwynodd Russell Investments bapur crynodeb perfformiad Ch4 (ynghlwm) yn crynhoi perfformiad pob is-gronfa ACS unigol ar gyfer y chwarter yn diweddu 31 Rhagfyr 2022.</p>
<p>Eitemau Eithredig – trafodwyd yr eitemau canlynol yn ystod y rhan nad oedd yn gyhoeddus o'r cyfarfod.</p>	
Adroddiad Benthycu Gwarantau Byd-eang fel ar 31 Rhagfyr 2022	<p>Dechreuodd Benthycu Stoc ym mis Mawrth 2020 a chyflwynodd Northern Trust yr Adroddiad Benthycu Gwarantau Byd-eang ar gyfer Ch4 2022 (chwarter yn dod i ben 31 Rhagfyr 2022).</p>
Adroddiad Ymgysylltu Robeco – Ch4 2022	<p>Ym mis Mawrth 2020, penodwyd Robeco yn Ddarparwr Pleidleisio ac Ymgysylltu PPC i gyflawni swyddogaethau Pleidleisio ac Ymgysylltu ar ran PPC. Dechreuodd Robeco eu gwasanaeth ymgysylltu ym mis Ebrill 2020, ac maent wedi darparu adroddiad ymgysylltu ar gyfer Chwarter 4 2022.</p>

<p>Buddsoddiad Cyfrifol ac adroddiadau Risg Hinsawdd</p>	<p>Bob chwarter, mae Hymans Robertson yn cynhyrchu Adroddiadau Buddsoddi Cyfrifol a Risg Hinsawdd chwarterol ar gyfer is-gronfeydd PPC.</p> <p>Ar gyfer Chwarter 4 2022 (chwarter yn diweddu 31 Rhagfyr 2022), cynhyrchwyd adroddiadau Credyd y DU, Credyd Byd-eang a Bond Llywodraeth Fyd-eang.</p> <p>Cyflwynodd Hymans yr adroddiadau i aelodau'r CBLI.</p>
--	--

Dolen we-ddarllediad ar gyfer cyfarfod 29 Mawrth isod:

[Agenda for Cydbwyllgor Llywodraethu Partneriaeth Pensiwn Cymru on Dydd Mercher, 29ain Mawrth, 2023, 10.30 yb](#)

Gwefan PPC - [Cronfa Pensiwn Cymru | Cartref \(partneriaethpensiwncymru.org\)](#)

Cyfarfod nesaf:

- Dydd Mercher, 19 Gorffennaf 2023 – cyfarfod rhithiol

Cynllun Hyfforddi Partneriaeth Pensiwn Cymru 2023/24

Cefndir a Rhagarweiniad

Mae'n arfer orau i bersonél PPC gael:

Gwybodaeth a dealltwriaeth briodol o:

- y rheoliadau a'r marchnadoedd sy'n gysylltiedig â phensiynau;
- cyd-fuddsoddi Cronfeydd Pensiwn Llywodraeth Leol; a
- cyfleoedd buddsoddi perthnasol.

Lluniwyd cynllun hyfforddiant y Bartneriaeth yn atodol at gynlluniau hyfforddiant cyfredol yr Awdurdodau Cyfansoddol. Bydd anghenion hyfforddiant ar lefel leol yn dal i gael sylw gan Awdurdodau Cyfansoddol, tra bydd cynllun hyfforddi'r Bartneriaeth yn cynnig hyfforddiant sy'n berthnasol i weithgareddau'r Bartneriaeth ynghylch cyfuno cronfeydd.

Dylai staff y Bartneriaeth fagu gwybodaeth a dealltwriaeth ddigonol i sicrhau y medrant gyflawni eu dyletswyddau fel y bônt yn gysylltiedig â'r Bartneriaeth.

Dylai'r staff hefyd fod yn ymwybodol o fframwaith y Bartneriaeth, ei chredoau, ei pholisïau a'i matrics llywodraethu, ynghyd â'r broses benderfynu a'r drefn o gofnodi penderfyniadau.

Awgrymir bod staff newydd y Bartneriaeth yn cwblhau hyfforddiant cyflwyno ffurfiol i gyrraedd y lefel o wybodaeth a nodir uchod. Yn dilyn hyfforddiant cyflwyno, mae disgwyl i staff gynnal eu dealltwriaeth o'r eitemau a nodir uchod, gan gwblhau unrhyw hyfforddiant ychwanegol yn ôl yr angen.

I gynorthwyo staff y Bartneriaeth, bydd yr Awdurdod Lletya yn trefnu sesiynau hyfforddiant chwarterol a fydd yn ymdrin â'r prif feysydd megis buddsoddi, gweinyddu, anghenion rheoleiddio, canllawiau'r Llywodraeth a datblygiadau'r farchnad. Noder y bydd yr Awdurdod Lletya yn cadw cofnod dan y cynllun hyfforddiant a fydd yn cynnwys manylion cyfredol o'r holl hyfforddiant y mae staff y Bartneriaeth wedi'i gwblhau, a'r hyfforddiant y bwriedir ei gynnal yn y dyfodol agos.

Yn bennaf, bydd digwyddiadau hyfforddiant y Bartneriaeth yn canolbwyntio ar fodloni anghenion hyfforddiant aelodau'r Gweithgor Swyddogion a'r Cydbwyllgor; fodd bynnag, anogir yr Awdurdodau Cyfansoddol i wahodd Cadeiryddion eu Pwyllgorau Pensiynau hwythau, yn ogystal â Chynrychiolwyr y Bwrdd Pensiynau, os credant y byddai'r hyfforddiant o fudd i'r unigolion hynny.

Mae gan y Bartneriaeth Bolisi Hyfforddiant penodol ac fe ellir ei weld ar wefan PPC. Mae'r polisi yn rhoi rhagor o fanylion ar sut mae PPC yn ymdrin â hyfforddiant a datblygiad.

Hyfforddiant Unigol

Mae'n bwysig bod unigolion yn meddu ar lefel 'briodol' o wybodaeth a dealltwriaeth o'r gweithgareddau sy'n berthnasol i'w dyletswyddau o fewn y Bartneriaeth.

Yr arfer orau yw bod unigolion yn adolygu eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth eu hunain bob blwyddyn o leiaf, ac ymgymryd â dysgu pellach ar gyfer unrhyw feysydd a nodwyd fel rhai sydd angen sylw neu ddatblygiad pellach.

Hyfforddiant 2022/23

Rydym wedi nodi isod restr o bynciau hyfforddi y bydd yr Awdurdod Lletya yn eu trefnu yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23. Mae'r pynciau a amlinellir isod yn seiliedig ar flaenoriaethau amserol cyfredol WPP ac o ddadansoddiad o holiadur gofynion hyfforddi WPP/ymatebion asesu, a gwblhawyd gan aelodau'r Cydbwyllgor Llywodraethu ('CBLI') a Gweithgor Swyddogion ('GS').

Pwnc	Dyddiad
Gwybodaeth am Gynnyrch	
<ul style="list-style-type: none"> Dosbarthiadau Ased Marchnad Breifat – Ecwiti / Eiddo Preifat	Ch1
<ul style="list-style-type: none"> Ffyniant lleol / cyfleoedd datblygu	Ebrill - Mehefin 2023
Adrodd	
<ul style="list-style-type: none"> Adrodd ar TCFD	Ch2
<ul style="list-style-type: none"> Adrodd ar berfformiad	Gorffennaf - Medi 2023
Buddsoddi Cyfrifol (RI)	
<ul style="list-style-type: none"> Pleidleisio ac Ymgysylltu	Ch3
<ul style="list-style-type: none"> Buddsoddi Cyfrifol o fewn is-gronfeydd WPP	Hydref - Rhagfyr 2023
Deall y Farchnad	
<ul style="list-style-type: none"> Cynnydd cronfeydd CPLIL eraill a Chyfleoedd i Gydweithio	Ch4
<ul style="list-style-type: none"> Canllawiau Pŵlio	Ionawr - Mawrth 2024

* Sylwch mai dyddiadau amcangyfrifedig yw rhain ac efallai y gallant newid

Partnariaeth Pensiwn Cymru

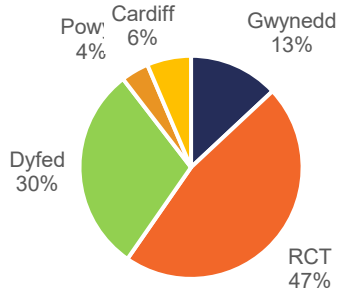
Adolygiad Ch3 2022

Cydbwyllgor Llywodraethu
29 Mawrth 2023

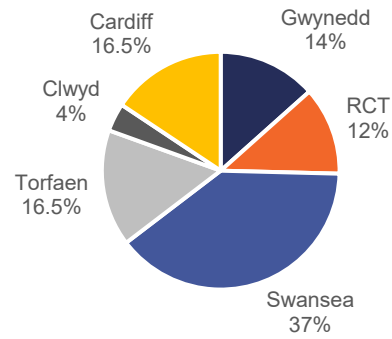
Braslun o'r Gronfa Rhagfyr 2022 - Ecwiti

Tud. 92

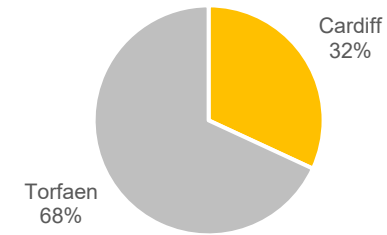
Global Growth

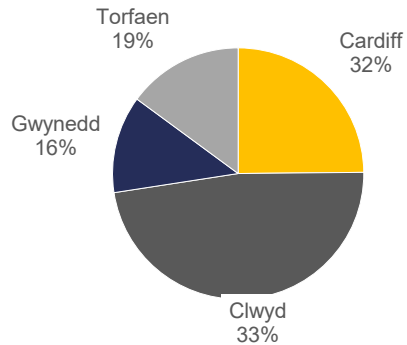
Global Opportunities

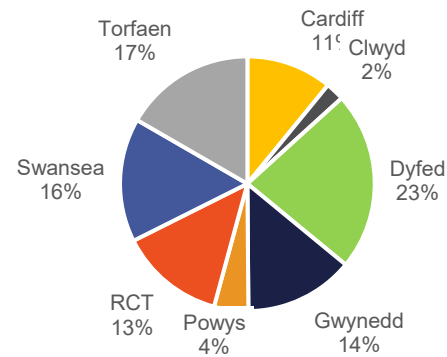
UK Opportunities

Emerging Markets

Passive*

Allwedd:

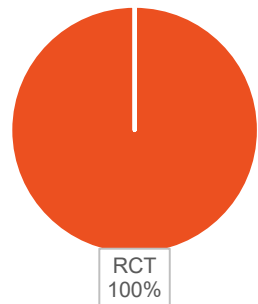
- Dyfed
- Powys
- Gwynedd
- RHCT
- Torfaen
- Clwyd
- Abertawe
- Caerdydd

* Asedau gyda BlackRock

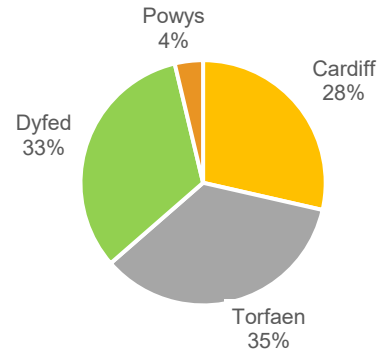
Braslun o'r Gronfa Rhagfyr 2022 - Incwm Sefydlog

Tud. 93

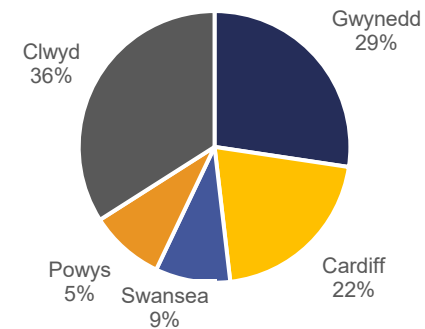
Sterling Credit

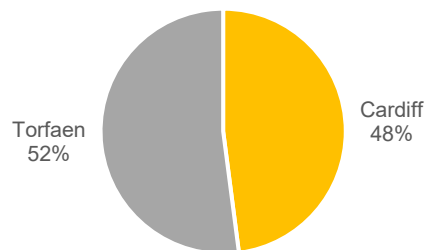
Global Credit

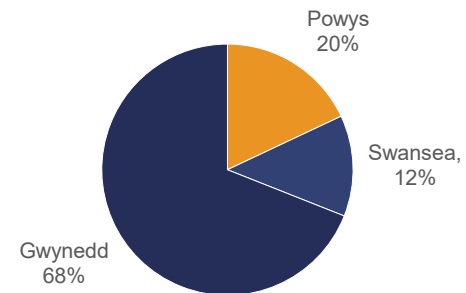
Multi Asset Credit

Global Gov. Bond

Absolute Return Bnd

- Allwedd:
- Dyfed
  - Powys
  - Gwynedd
  - RHCT
  - Torfaen
  - Clwyd
  - Abertawe
  - Caerdydd

Asedau dan Reolaeth (AUM) LF Cronfa PP Cymru Rhagfyr 2022

Cronfa	AUM	Dyddiad cychwyn
Twf Byd-eang	£3,104,778,363	6 Chwe 2019
Cyfleoedd Byd-eang	£3,188,458,078	14 Chwe 2019
Cyfleoedd y DU	£717,591,254	10 Hyd 2019
Marchnadoedd Datblygol	£342,319,147	20 Hyd 2021
Credyd Sterling	£507,744,202	19 Awst 2020
Credyd Byd-Eang	£680,034,155	21 Awst 2020
Credyd Aml-ased	£627,408,462	12 Awst 2020
Bondiau Llywodraeth Byd-Eang	£469,482,425	20 Awst 2020
Bond Enillion Absoliwt	£528,372,987	30 Medi 2020
Cyfanswm Buddsoddiadau Actif	£10,166,189,073	
Cyfanswm Buddsoddiadau Goddefol	£4,942,219,628	
Cyfanswm Asedau Cyfun	£15,108,408,701 fel ar 31 Rhagfyr 2022	

Gweithgaredd Lansio a Diweddariadau ar Gronfeydd

Adroddiad Cynnydd

Gweithgarwch Cronfeydd yn y Cyfnod

Llwyddiannau Allweddol a Diweddariadau

Cynnydd o ran Lansio Cronfeydd					
	Trosolwg	Statws	Cynnydd yn y cyfnod	Dyddiadau lansio / cwblhau	
Tud. 96	Cronfa Ecwiti Cynladwy	<ul style="list-style-type: none"> Sefydlu cronfa ecwiti cynladwy 	Yn mynd rhagddo	<ul style="list-style-type: none"> Bydd yr wyth awdurdod yn ystyried buddsoddi yn y gronfa newydd Amserlen wedi'i darparu gyda lansiad posib yn gynnar yn Ch2. Oherwydd natur y gronfa a'r cwestiynau manwl a godwyd, nid oedd modd lansio ym mis Mawrth 2023, ond byddwn yn ceisio tynhau'r amseroedd pan fo hynny'n bosib. Trafodaethau Rheolwr Trosglwyddo yn parhau gyda RFP ac wedi'u rhannu â'r Bartneriaeth a'r Rheolwr Trosglwyddo a ffafrir wedi'i nodi 	Ch2-23 (amserlen lawn i'w darparu)
	Rheolwr Buddsoddi Newydd	<ul style="list-style-type: none"> Ychwanegu Robeco i'r gronfa Credyd Byd-eang, tynnu T Rowe Price yn ôl 	Yn mynd rhagddo	<ul style="list-style-type: none"> Rheolwr Buddsoddi Newydd 'Robeco' i gael ei gymeradwyo Ch1-23 a'i weithredu yn fuan wedi hynny 	C2-23

Diweddariad ac Ymgysylltiad
Corfforaethol LFS

Diweddariad ac Ymgysylltiad Corfforaethol LFS

Diweddariadau LFS

- Ers cyfarfod diwethaf y Cydbwyllgor Llywodraethu ar 5 Rhagfyr 2022, mae'r FCA wedi cyflwyno hysbysiad rhybudd drafft i LFSL o ran Woodford. Datgan hyn mai barn gychwynnol FCA oedd y byddai dirwy o £50m (cyn ystyried unrhyw ddisgownt posib) yn briodol yn ychwanegol i daliad gwneud iawn o hyd at £306,096,527. Nid yw'r hysbysiad rhybudd drafft yn benderfyniad terfynol ond mae'n gychwyn i broses benderfynu'r FCA ar setliad. Mae LFSL yn ystyried pob dewis, yn cynnwys ymgysylltu â thrafodaethau setliad gyda'r FCA, a herio unrhyw rybudd a all gael ei gyflwyno. Mae'r ymgysylltu â'r FCA yn parhau.
  - Datganodd Link Group ym mis Hydref ei bod yn fwriad ganddynt ddechrau proses i archwilio opsiynau dad-fuddsoddi ar gyfer busnes Link Fund Solutions, sy'n cynnwys Link Fund Solutions Ltd (LFSL), a fod Macquarie Capital ac UBS Securities Australia Ltd wedi cael eu penodi fel ymgynghorwyr. Mae trafodaethau gyda phartïon posib sydd â diddordeb yn parhau.
- Tud. 98
- Cyhoeddodd Link Group ar 20 Chwefror 2023 ei fod mewn trafodaeth neilltuedig gyda grŵp Waystone o ran gwerthu'r cyfan o'i fusnes Fund Solution, ac eithrio rhwymedigaethau'n gysylltiedig â Woodford. Daeth hyn yn sgil cyfnod o drafodaethau neilltuedig cyfrinachol a diwydrwydd dyledus gyda Waystone. Mae unrhyw drafodion gyda Waystone yn amodol ar gwblhau'r diwydrwydd dyledus yn llwyddiannus a chwblhau'r cytundebau cyfreithiol manwl, yn ogystal â chymeradwyaeth y bwrdd ac eraill. Mae Link Group wedi caniatáu cyfnod pellach o drafodaethau neilltuedig gydag Waystone i alluogi'r partïon i gwblhau'r cytundebau cyfreithiol gofynnol cyn diwedd mis Mawrth 2023.
- Yr un pryd, mae Link Group a Link Fund Solutions Limited (LFSL) mewn trafodaethau cyfrinachol pellach gyda'r FCA i gael setliad i ymchwiliad FCA yn erbyn LFSL. Os cytunir ar setliad gyda'r FCA, byddai'n datrys ymchwiliad presennol FCA a byddai hefyd yn amodol ar Gynllun Trefniant i LFSL ddatrys holl ddyledion Woodford a chywiro rhwymedigaethau LFSL.
  - Ni fyddai gwerthu FS Business i Waystone yn amodol ar y cytundeb trefniant nac ar unrhyw setliad FCA yn bod yn ddiamod. Nid yw Waystone nac FCA wedi cyrraedd cytundeb cyfreithiol eto ac ar hyn o bryd nid oes unrhyw sicrwydd y bydd unrhyw gytundebau o'r fath yn cael eu cwblhau.

Diweddariad ac Ymgysylltiad Corfforaethol LFS

Ymgysylltu Allweddol â PPC yn Ch3 ac yn y dyfodol

Presenoldeb Link yng nghyfarfodydd y GS/CBLI yn y cyfnod:

- GS 14 Hydref 2022
- CBLI PPC 5 Rhagfyr 2022

Presenoldeb Link yng nghyfarfodydd y GS/CBLI yn y chwarter nesaf:

- OWG 7 Chwefror 2023
- CBLI PPC 29 Mawrth 2023

Link - Presenoldeb yn y Pwyllgor Pensiwn yn y cyfnod:

- Dim

Link - Presenoldeb yn y Pwyllgor Pensiwn yn y chwarter nesaf:

Bwrdd Pensiwn RhCT - cyfarfod o'r pwyllgor Pensiynau 6 Mawrth 2023

Bwrdd Pensiwn Dyfed - cyfarfod o'r pwyllgor Pensiynau 28 Mawrth 2023

Cyfarfodydd eraill yn y cyfnod

- Diweddariad gan yr Awdurdod Lletya - bob pythefnos
- Y Gweithgor - digwydd bob pythefnos
- Sesiwn briffio / hyfforddiant PPC - (Sesiwn gyntaf)

Cyfarfodydd eraill yn y chwarter nesaf

- Diweddariad gan yr Awdurdod Lletya - bob pythefnos
- Y Gweithgor - digwydd bob pythefnos

Protocol Ymgysylltu LFS

Busnes fel Arfer

Adolygu'r Berthynas Strategol	Amllder	Amcan
	<ul style="list-style-type: none"> Dwywaith y flwyddyn	<ul style="list-style-type: none"> Sicrhau aliniad strategol rhwng yr Awdurdod Lletya a Link
Mynychwyr PPC <ul style="list-style-type: none"> Chris Moore Anthony Parnell Dau Swyddog Adran 151 / Dirprwy Swyddog Adran 151		Mynychwyr Link <ul style="list-style-type: none"> Karl Midl, Rheolwr Gyfarwyddwr Richard Thornton, Pennaeth Rheoli Perthnasau, Perchnogion Asedau
Ymgysylltiad â'r CBLI	Amllder	Amcan
Tud 100 Mynychwyr PPC Cydbwyllgor Llywodraethu (CBLI)	<ul style="list-style-type: none"> Chwarterol	<ul style="list-style-type: none"> Ymgysylltu â'r CBLI ar faterion perthnasol a phosibiliadau strategol
		Mynychwyr Link <ul style="list-style-type: none"> Karl Midl, Rheolwr Gyfarwyddwr / Adam Tookey, Pennaeth Cynnyrch – fel bo'r angen Richard Thornton, Pennaeth Rheoli Perthnasau, Perchnogion Asedau James Zealander, Uwch Reolwr Perthnasau Russell Investments
Ymgysylltiad â'r Gweithgor Swyddogion	Amllder	Amcan
	<ul style="list-style-type: none"> Bob deufis	<ul style="list-style-type: none"> Adnabod a chyflawni cyfleoedd i wella ac ehangu'r berthynas Rhoi diweddariad ar brosiectau neu faterion sy'n agored Adolygiad DPA Misol (Darperir y data yn fisol)
Mynychwyr PPC <ul style="list-style-type: none"> Gweithgor Swyddogion (GS)		Mynychwyr Link <ul style="list-style-type: none"> James Zealander, Uwch Reolwr Perthnasau Richard Thornton, Pennaeth Rheoli Perthnasau, Perchnogion Asedau Alistair Coyle/Heidi Robinson, Rheolwr Perthnasau (yn ôl yr angen) Swyddogion Link yn mynychu'n ad-hoc o adrannau swyddogaethol: Treth, Cydymffurfiaeth, Cynnyrch ac ati Russell Investments

Protocol Ymgysylltu Link (parhad)...

Busnes fel Arfer

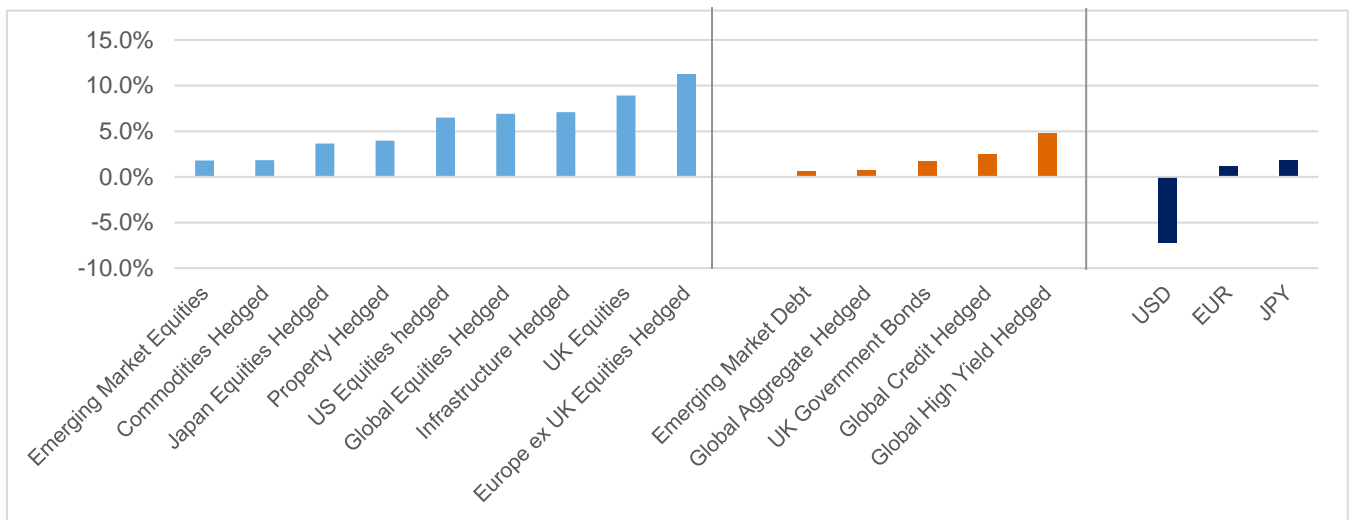
Diweddariad gan yr Awdurdod Lletya	Amllder	Amcan
	<ul style="list-style-type: none"> Bob pythefnos	<ul style="list-style-type: none"> Cyswllt rheolaidd rhwng yr Awdurdod Lletya – LFS i drafod beth sy'n bosib i'w gyflawni, a diweddariadau busnes
Mynychwyr PPC <ul style="list-style-type: none"> Anthony Parnell Tracey Williams		<ul style="list-style-type: none"> Richard Thornton, Pennaeth Rheoli Perthnasau, Perchnogion Asedau James Zealander, Uwch Reolwr Perthnasau Alistair Coyle/Heidi Robinson, Rheolwr Perthnasau (yn ôl yr angen) Clair Baguley, Rheolwr Gwasanaeth Cleient (fel bo'r angen)
Gweithgor PPC	Amllder	Amcan
Mynychwyr PPC <ul style="list-style-type: none"> Gweithgor Swyddogion (GS) Hymans	<ul style="list-style-type: none"> Bob pythefnos	<ul style="list-style-type: none"> Galwad prosiect rheolaidd i drafod cynnydd gyda'r hyn sydd i'w gyflawni Tîm Cleient Link Northern Trust Russell Investments Ymgynghorwyr eraill (e.e. bFinance)
Diwrnod Blynyddol i Gyfranddalwyr	Amllder	Amcan
<ul style="list-style-type: none"> Agored i'r holl bartion ynghlwm	<ul style="list-style-type: none"> Blynyddol	<ul style="list-style-type: none"> Diwrnod agored i gael cyflwyniadau ar strategaeth a pherfformiad (gydag IM) Tîm Cleient Link Northern Trust Russell Investments a Rheolwyr Buddsoddi eraill (e.e. Rheolwyr Twf Byd-eang) Ymgynghorwyr eraill yn ôl yr angen (e.e. bFinance)
Pwyllgorau Cronfa Bensiwn	Amllder	Amcan
<ul style="list-style-type: none"> Cyfarfodydd Pwyllgor y Cronfeydd Pensiwn unigol	<ul style="list-style-type: none"> Blynyddol	<ul style="list-style-type: none"> Diweddariad cyffredinol ar yr ACS a mentrau ar y gweill James Zealander, Uwch Reolwr Perthnasau Alistair Coyle/Heidi Robinson, Rheolwr Perthnasau (yn ôl yr angen) Richard Thornton, Pennaeth Rheoli Perthnasau, Perchnogion Asedau Russell Investments

Cydbwyllgor Llywodraethu PPC - Crynodeb o Berfformiad Ch4 2022

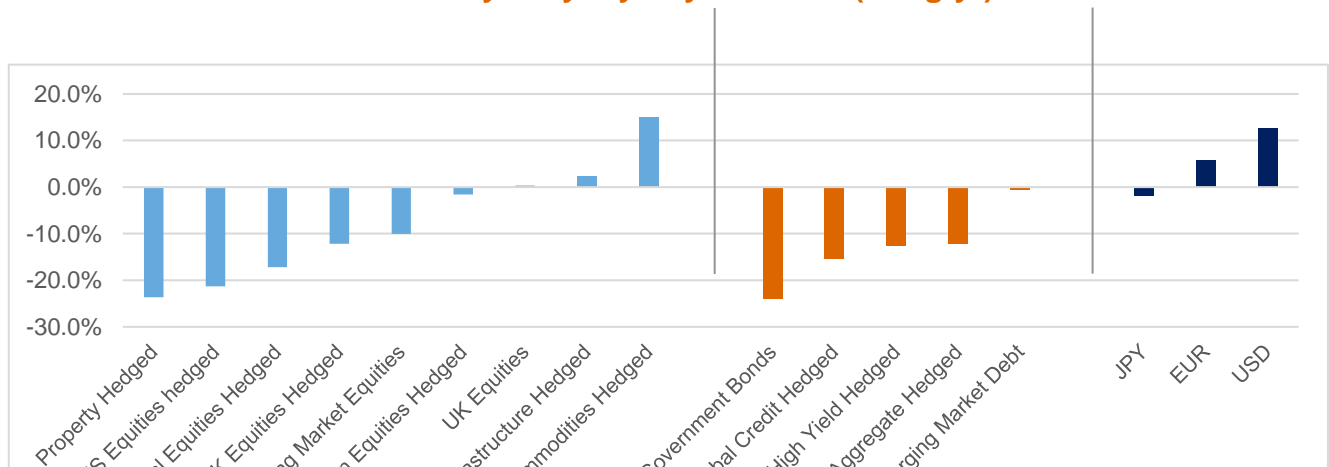
Sylwadau ar y Farchnad Fyd-eang

Cofnodwyd y chwarter cyntaf cadarnhaol ers blwyddyn gan Fynegai Net y Byd MSCI (World Net Index). Hwn oedd chwarter cryfaf y mynegai ers pedwerydd chwarter 2020. Cafwyd hwb i frwdfrydedd buddsoddwyr yn sgil y disgwyliad y byddai'r cynnydd mewn cyfraddau llog yn arafach i'r dyfodol a bod data chwyddiant yn fwy meddal nag a ragwelwyd. Fodd bynnag, fe wnaeth yr US Federal Reserve (Fed), Banc Lloegr (BoE) a Banc Canolog Ewrop (ECB) godi cyfraddau yn ôl y disgwyl y chwarter hwn. Cafwyd dibriasiad yng ngwerth doler yr UD (USD) dros y chwarter, mewn cyferbyniad i'r perfformiad cryf yn 2022. Cafwyd tanberfformiad gan ecwitis yr UD o gymharu â marchnadoedd eraill mewn cyfnod gwannach ar gyfer stociau twf cap mawr a doler yr UD. Yn Ardal yr Ewro, bu galw am stociau gwerth. Yn ogystal, cafodd rhagolygon twf y banc canolog ar gyfer 2023 eu hisraddio, ond gwithwyd eu disgwyliadau ar gyfer 2024 yn uwch. Yn y DU, bu gwelliant yn amodau'r farchnad ar ôl i gyn-Ganghellor y Trysorlys, Rishi Sunak, ddod yn arweinydd y blaidd Geidwadol a Phrif Weinidog newydd y DU. Yr oedd Marchnadoedd Datblygol ychydig y tu ôl i ecwiti byd-eang.

Perfformiad dosbarth ased – y Chwarter hyd Heddiw (Rhagfyr) 2022

Perfformiad dosbarth ased – y Flwyddyn hyd Heddiw (Rhagfyr) 2022

Meincnodau : Global equity hedged (MSCI World ACWI), UK equity (FTSE All Share), US equity hedged (Russell 1000 Net GBPH), Europe ex UK equity (MSCI Europe ex UK Equity Net GBPH), Japan equity (TOPIX Net GBPH), Emerging equity (MSCI Emerging Markets Net), Global HY bonds (BofAML Global High Yield 2% Constrained Index), EMD LC (JP Morgan GBI-EM Global Diversified Index), Global credit hedged (Bloomberg Barclays Global Aggregate Credit Index), Global aggregate hedged (Bloomberg Barclays Global Aggregate Bond Index GBPH), UK Government Bonds (ICEBofAML UK Gilts All Stocks (GB), Property hedged (FTSEEPRA Nareit Dev Re GBP)

Cronfa Ecwiti Cyfleoedd Byd-eang:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	2.17	-4.14	10.47
Net	2.10	-4.39	10.18
MSCI AC World Index Net	1.86	-8.08	8.89
Gwarged enillion (gros)	0.31	3.94	1.58

Dyddiad Cychwyn: COB 14 Chwefror 2019

Ffynhonnell: Russell Investments fel ar 31 Rhagfyr 2022

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol

O ran perfformiad ffactor, bu'r galw uchaf am stociau gwerth cap mawr y chwarter hwn. Mewn cyferbyniad, stociau twf cap mawr oedd y perfformwyr gwanaf. Yn gyffredinol, bu perfformiodd gwerth yn llawer gwell na thwf, gan ymestyn cyfnod perfformiad gwan twf yn 2022. Yn ystod y chwarter, cafwyd gwell perfformiad gan stociau cap bach na stociau cap mawr, er eu bod ychydig y tu ôl o ran y cyfanswm ar gyfer 2022. Hefyd cafwyd perfformiad uchel gan Momentwm yn ystod y cyfnod hwn. Cafwyd perfformiad sylweddol uwch gan y rheolwr twf Ewropeaidd SW Mitchell, wedi'i ddilyn gan Sanders oedd wedi manteisio o'i ffocws gwerth byd-eang. Mewn cymhariaeth, bu lleihad yn Morgan Stanley, wedi'i gosbi gan ei ffocws ar dwf. Cafwyd tanberfformiad hefyd gan Nissay, Jacobs Levy a Numeric (craidd) yn y chwarter, ond i raddau llai.

Cronfa Dwf Ecwiti Byd-eang:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	3.57	-10.46	8.51
Net	3.47	-10.80	8.09
MSCI AC World Index Net	1.86	-8.08	9.23
Gwarged enillion (gros)	1.71	-2.38	-0.73

Dyddiad Cychwyn: 6 Chwefror 2019

Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 31 Rhagfyr 2022

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol

Ar ôl blwyddyn anodd iawn i ecwiti, bu adferiad yn y marchnadoedd stoc byd-eang yn Ch4. Prif yrrwr yr adferiad oedd y disgwyliadau bod chwyddiant byd-eang wedi pasio'i anterth ac y byddai'n dechrau gostwng yn 2023 a bod y banciau canolog yn llawer agosach at ddiwedd eu cylchdro tynhau. Arweiniodd y llacio annisgwyl ym mholisi sero-Covid Tsieina hefyd at hybu enillion.

Perfformiodd y Gronfa yn well na'i meincnod yn Ch4 gan godi 3.47% net o'r ffioedd o gymharu â'r meincnod o 1.86%. Parhaodd gwerth i berfformio'n well na thwf yn Ch4, a'r prif gyfrannwr at y perfformiad oedd daliad y gronfa yn rheolwr gwerth Pzena, a welodd gynnydd yn rhannol o ganlyniad i'w ddaliadau mewn sectorau sy'n cael eu gyrru gan werth, megis ynni, ariannol a deunyddiau. Cafodd perfformiad cryf Pzena ei wrthbwyso gan danberfformiad gan Baillie Gifford a Veritas. O safbwynt daearyddol gwelwyd cynnydd yn y pedwerydd chwarter o berfformiadau rhanbarthol cryf yn yr UD, Ffrainc a'r DU.

Wrth symud i 2023 mae'r rhagolygon ar gyfer ecwiti byd-eang yn parhau'n gymysg, a disgwylir i'r anwadalrwydd barhau gydol y flwyddyn gyda'r tensiynau o ran a fydd ymdrechion y banciau canolog byd-eang i sefydlogi economïau yn ddigonol i dawelu chwyddiant heb greu dirwasgiad byd-eang.

Sylwadau ar y Farchnad Ddatblygol (EM)

Roedd Mynegai Marchnadoedd Datblygol (EM) MSCI ychydig y tu ôl i ecwiti byd-eang yn ystod chwarter olaf 2022. Cafwyd ymateb cadarnhaol gan fuddsoddwyr i'r datblygiadau yn Tsieina, wrth i'r wlad lacio'r cyfyngiadau Covid Ilym. Bu mwy o frwdfrydedd gan fuddsoddwyr o ganlyniad i'r rhagolygon y bydd cynnydd arafach mewn cyfraddau llog mewn marchnadoedd datblygedig i'r dyfodol, a bod y data chwyddiant yn fwy meddal na'r disgwyl. Yn wahanol i'w berfformiad cryf yn 2022, bu dibrisiad yng ngwerth doler yr UD dros y chwarter, oedd yn ôl-wynt pellach. Cafwyd enillion cryf yn Ne Corea, ond gorffennodd y flwyddyn mewn tiriogaeth negyddol. Mewn lleoedd eraill, ym manc canolog Ne Affrica gwelwyd cynnydd yn y cyfraddau o 75 bps i 7.0% yn ôl y disgwyl. Gorffennodd Brasil flwyddyn gadarnhaol gydag enillion o 2.4% y chwarter hwn. Bu'r cyn-arlywydd ac ymgeisydd Plaid y Gweithwyr, Luiz Inácio Lula da Silva, yn fuddugol o drwch blewyn yn erbyn deilydd y swydd, Jair Bolsonaro, yn ail rownd yr etholiad Arlywyddol

Cronfa Cyfleoedd Ecwiti EM:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	1.63	-11.23	-10.47
Net	1.54	-11.53	-10.78
MSCI Emerging Market Index	1.80	-10.02	-9.47
Gwarged enillion (gros)	-0.18	-1.21	-1.00

Dyddiad Cychwyn: COB 20 Hydref 2021

Ffynhonnell: Russell Investments fel ar 31 Rhagfyr 2022

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol

Bu tuedd y Gronfa tuag at ddethol stociau gwerth yn effeithiol yn gyfraniad cadarnhaol. Yn wahanol i'r perfformiad yn gynnar yn y flwyddyn, cafwyd cyfraniad cadarnhaol gan danbwysau i India, Saudi Arabia a Qatar yn ystod y cyfnod. Roedd tanbrisiad i Tsieina yn negyddol, er bod amlygiad i stociau wedi'u lleoli yn Hong Kong ac effeithiau'r dethol effeithiol yn gyfraniad cadarnhaol. Yn ogystal, gwobrwywyd dewisiadau ym Mecsico, y sectorau ariannol (banciau) a deunyddiau (metalau a mwyngloddio). Bu i'r gorbwysau a'r detholiad o fewn Brasil a'r detholiad o fewn Taiwan bwysu ar berfformiad.

Sylwadau ar Farchnad y DU

Cofnododd FTSE All Shares Index - Total Returns enillion cadarnhaol yn y chwarter olaf. Gwellodd amodau'r farchnad o'r trydydd chwarter negyddol ac anwadal. Daeth cyn-Ganghellor y Trysorlys, Rishi Sunak, yn arweinydd y blaid Geidwadol a Phrif Weinidog newydd y DU. Dilynodd hyn ymddiswyddiad Liz Truss fel arweinydd ar ôl cyfnod cythryblus. Fodd bynnag, cyhoeddodd y Canghellor newydd, Jeremy Hunt, bolisiau ariannol cyfyngol yn Natganiad yr Hydref – mewn cyferbyniad llwyr i "gynllun twf" y weinyddiaeth flaenorol. Cynyddodd Banc Lloegr gyfraddau ddwy waith, gan gynnwys ei gynnydd mwyaf mewn cyfraddau mewn tri degawd ym mis Tachwedd (+75 pwynt sail). Nododd pwyllgor gosod cyfraddau y banc canolog ei bod yn debygol y byddai angen sawl cynnydd eto yn y dyfodol, er waetha'r rhybudd y byddai economi'r DU yn debygol o orfod wynebu cyfngiad economaidd dwy-flynedd "hynod o heriol".

Cronfa Cyfleoedd Ecwiti'r DU:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	11.03	-7.33	2.14
Net	10.92	-7.65	1.73
FTSE All Share	8.90	0.34	3.93
Gwarged enillion (gros)	2.13	-7.67	-1.79

Dyddiad Cychwyn: COB 11 Hydref 2019

Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 31 Rhagfyr 2022

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol

O ran perfformiad ffactor, cafwyd yr arenillion cryfaf o'r stociau cynnyrch-difidend uchel y chwarter hwn, gyda'r stociau bach a chyfalafu canolig yn perfformio'n well na'r capiau mawr. Perfformiodd gwerth yn well na thwf yn ystod y chwarter, gan ymestyn ei berfformiad cadarnhaol yn 2022. Yn y sectorau, cafwyd yr enillion absoliwt mwyaf gan ddeunyddiau sylfaenol a gofal iechyd, wedi'u dilyn gan y sector dewisol defnyddwyr.

Telegyfathrebu oedd yr unig sector i gynhyrchu enillion negatif absoliwt ar gyfer y chwarter. O fewn yr amgylchedd hwn, roedd gorbwysau'r Gronfa i gapiau bach yn fuddiol. Cyfrannodd y dewis o gyfranddaliadau o fewn y sectorau ariannol a phrif gynnyrch defnyddwyr at yr enillion cadarnhaol. Cynhyrchwyd enillion cymharol gadarnhaol o gymharu â'r meincnod gan yr holl reolwyr gyda'r eithriad o Baillie Gifford. Arweiniodd Ninety One yr uwch-berfformiad, wedi'i ddilyn gan Liontrust.

Sylwadau ar y Farchnad Incwm Sefydlog

Daeth Mynegai Bond Agregau Byd-eang Bloomberg (USDH) â'r flwyddyn negyddol i ben gydag enillion cadarnhaol yn y pedwerydd chwarter. Parhaodd buddsoddwyr i asesu llwybr cyfraddau llog yn y dyfodol yng nghyd-destun y disgwyliad am arafu byd-eang. Fe wnaeth yr US Federal Reserve (Fed), Banc Lloegr (BoE) a Banc Canolog Ewrop (ECB) godi cyfraddau yn ôl y disgwyl y chwarter hwn. Roedd gwneuthurwyr polisi yn rhagweld y byddai'r cyfraddau'n parhau i gynyddu er mwyn mynd i'r afael â chwyddiant uchel. Fodd bynnag, bu mwy o frwdfrydedd gan fuddsoddwyr o ganlyniad i'r disgwyliad y byddai'r cynnydd mewn cyfraddau llog yn arafach i'r dyfodol, a bod y data chwyddiant yn fwy meddal nag a ragwelwyd. Yn yr UD, cynyddodd y Fed ei gyfradd llog meincnod o 75 pwynt sail (bps) a 50 bps, yn y drefn honno, i orffen y flwyddyn ar gyfradd o 4.5%. Nododd Cadeirydd y Fed, Jerome Powell, y byddai'r cynnydd mewn cyfraddau yn debygol o gymedroli wrth symud ymlaen. Yn Ardal yr Ewro, cynyddwyd cyfraddau ddwywaith gan yr ECB i orffen y flwyddyn ar gyfradd o 2.5% – y lefel uchaf ers 2009. Yn Japan, cafwyd cynnydd arwyddocaol yn yr arenillion meincnod 10-mllynedd o 18 bps i 0.42%.

Cronfa Bondiau Llywodraeth Byd-Eang:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	1.85	-10.76	-4.89
Net	1.78	-11.00	-5.12
FTSE World Gvt Bond Index (GBP Hedged)	-0.62	-13.76	-6.82
Gwarged enillion (gros)	2.47	3.00	1.93

Dyddiad Cychwyn: COB 19 Awst 2020

Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 31 Rhagfyr 2022

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol

Bu i'r Gronfa berfformio'n llawer well na'r enillion meincnod negyddol y chwarter hwn gyda'r ddau reolwr gwaelodol yn perfformio'n uwch. Roedd amlygiad y Gronfa i giltiau byr yn y DU yn gynnar yn y cyfnod yn gweddu i amgylchedd y farchnad. Yn ogystal, gwobrwywyd tanbwysau i Japan a hyd craidd Ewropeaidd mewn cyfnod lle y bu i arenillion gynyddu.

Cronfa Credyd Byd-Eang:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	3.14	-15.91	-6.09
Net	3.09	-16.06	-6.25
Bloomberg Barclays Global Agg Credit Index (GBP Hedged)	2.43	-15.34	-6.48
Gwarged enillion (gros)	0.71	-0.58	0.39

Dyddiad Cychwyn: COB 20 Awst 2020

Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 31 Rhagfyr 2022

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol

Roedd amlygiad troswysau'r Gronfa i gredyd Enillion Uchel (HY) ac IG Ewropeaidd yn yrrwr cadarnhaol y chwarter hwn. Yn ogystal, gwobrwywyd troswysau i HY yr UD er cafodd ei liniaru rywfaint gan sefyllfa danbwysau i gredyd IG yr UD. Yn wahanol i'r chwarter blaenorol, roedd safle EMD y Gronfa yn pwysu ar enillion yn y cyfnod hwn.

Cronfa Credyd Aml-ased:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	4.28	-12.49	-2.22
Net	4.17	-12.74	-2.56
3 Month GBP Sonia + 4%	1.69	5.47	4.65

Targed Perfformiad yw 3 Month GBP Sonia + 4%, nid ydym wedi dangos y gwarged enillion gan mai targed yw hwn.

Dyddiad Cychwyn: COB 11 Awst 2020

Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 31 Rhagfyr 2022

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol

Cynyddodd marchnadoedd credyd byd-eang fel rhan o frwdfrydedd ehangach gan fuddsoddwyr am asedau risg. Yr oedd hyn yn fwyaf amlwg yn Ewrop tra bod arenillion uchel yr UD hefyd wedi tynhau ar gyfer y chwarter, er iddo ledu ym mis Rhagfyr. Tynhaodd taeniad credyd gradd buddsoddi byd-eang ar raddfa lai mewn cymhariaeth. Manteisiodd ddyledion y farchnad ddatblygol (EMD) ar wendid doler yr UD (USD) a'r disgwyliad y byddai'r tynhau polisi yn arafu mewn gwledydd marchnadoedd datblygol. Bu i'r holl reolwyr gwaelodol gofnodi enillion absoliwt positif, gyda'r arbenigwr benthyciadau ICG ac arbenigwr EMD Man GLG yn perfformio'n dda.

Cronfa Strategaeth Bond Enillion Absoliwt:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	1.67	2.55	1.87
Net	1.56	2.42	1.56
3 Month GBP SONIA + 2%	1.20	3.44	2.67

Targed Perfformiad yw 3 Month GBP Sonia + 2%, nid ydym wedi dangos y gwarged enillion gan mai targed yw hwn.

Dyddiad Cychwyn: COB 30 Medi 2020

Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 31 Rhagfyr 2022

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol

Bu safle credyd gradd buddsoddi yn gyfrannwr allweddol yn ystod y cyfnod mewn amgylchedd cadarnhaol i'r duedd tuag at gredyd Ewropeaidd. Parhaodd amlygiad hyd yn bositif drwy safle hyd byr i fondiau'r Almaen 5-mllynedd, UD 10-mllynedd a Japan 10-mllynedd. Yn wahanol i'r chwarter blaenorol, cafwyd cyfraniadau cadarnhaol hefyd gan strategaethau rhagdal. Gwobrwywyd amlygiad hir i sail morgeisi mewn cyfnod lle bu'r taeniad yn tynhau. Cafodd strategaethau macro hefyd effaith gadarnhaol.

Cronfa Credyd Sterling:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	6.46	-16.39	-6.61
Net	6.43	-16.50	-6.73
ICE Bank of America Merrill Lynch Euro-Sterling Index plus 0.65%	6.38	-17.10	-7.14

Targed Perfformiad yw ICE Bank of America Merrill Lynch Euro-Sterling Index plws 0.65%. Nid ydym wedi dangos y gwarged enillion gan mai targed yw hwn.

Dyddiad Cychwyn: COB 19 Awst 2020

Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 31 Rhagfyr 2022

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol

Gwelodd y Gronfa enillion cadarnhaol o 6.46% gros ym mhedwerydd chwarter 2022.

Mae'r gronfa'n agored yn bennaf i wledydd Gorllewinol, yn bennaf yr UD (~13%), y DU (~38%), ac UE (~29%) gyda bondiau corfforaethol IG a HY mewn GDP a'r enillion bondiau wedi cael eu heffeithio gan chwyddiant, polisïau ariannol gan fanciau canolog y rhanbarthau hyn a phrisïau ynni yn sgil y rhyfel yn Wcráin.

Bu perfformiad y farchnad bondiau yn y tri chwarter cyntaf ar ei waethaf ers argyfwng 2008 o ganlyniad i gynnydd sydyn yn arenillion y llywodraeth a'r taeniad credyd yn lledu o ganlyniad i'r cynnydd mewn chwyddiant, y cynnydd beiddgar mewn cyfraddau llog gan fanciau canolog a'r risg uchel o ddirwasgiad. Yn ystod y cyfnod cynyddodd arenillion y giltiau 10-mlynedd o tua 3.9%, lledodd taeniad credyd IG a HY o tua 79 bps a 212 bps yn y drefn honno.

I'r gwrthwyneb, yn y pedwerydd chwarter, cefnogwyd y farchnad bondiau gan chwyddiant arafach, llai o gynnydd mewn prisïau ynni, banciau canolog yn arafu'r cynnydd mewn cyfraddau llog ac economïau'r gorllewin yn fwy gwydn na'r disgwyl. O ganlyniad, gostyngodd arenillion y Giltiau 10-mlynedd o tua 46bps, tynhaodd taeniad credyd IG a HY byd-eang o tua 28 bps a 73 bps, yn y drefn honno, sy'n esbonio enillion positif y gronfa o 6.46% dros y pedwerydd chwarter. Yn anffodus, nid oedd enillion positif y pedwerydd chwarter yn ddigonol i wrthbwysu'r enillion negyddol cryf a gynhyrchwyd yn y tri chwarter cyntaf, a safle terfynol y gronfa ar ddiwedd y flwyddyn oedd perfformiad negyddol o 16.39% gros.

Eitem 11

Cyfeirnod:	Pwyllgor Pensiynau
Dyddiad:	26/06/2023
Teitl:	FFACTORAU COST STRAEN YMDDEOLIAD CYNNAR Y GRONFA BENSIWN
Awdur:	Meirion Jones, Rheolwr Pensiynau
Pwrpas:	Derbyn cymeradwyaeth y Pwyllgor i ddefnyddio'r ffactorau newydd
Argymhelliad:	Cymeradwyo defnyddio'r ffactorau newydd

1. Cyflwyniad

Pan fydd gweithiwr yn gadael ar sail ddiswyddiad/effeithlonrwydd busnes ac yn 55 oed a throsodd (57 oed a hŷn o 6/4/2028), mae gan yr aelod hawl i gael taliad ar unwaith o'i fuddion pensiwn heb eu lleihau.

O ganlyniad i'r buddion hyn cael eu talu'n gynharach na'r oedran pensiwn arferol, mae cost straen ymddeoliad cynnar yn daladwy gan y cyflogwr i'r gronfa bensiwn.

Mae cyfrifiad y gost yn seiliedig ar:

- Oedran yr aelod
- Hyd aelodaeth yn y cynllun
- Tâl
- Hyd yr amser hyd at ei Oedran Pensiwn Arferol, a
- Ffactorau a gynhyrchwyd gan actiwari'r Gronfa.

Yn dilyn cwblhau proses prisiad, mae actiwari'r Gronfa wedi bod yn adolygu'r ffactorau cost straen ymddeoliad cynnar a ddefnyddir. Gweler yr atodiad am yr adroddiad llawn.

2. Ffactorau newydd

Mae Hymans yn argymhell bod ffactorau cyfredol y Gronfa yn cael eu disodli gan y rhai a ddangosir isod:

Early Retirement Reduction		
Years to Funded Retirement		
Date	Existing Factors	Proposed Factors
0 (or past FRD already)	0.00%	0.00%
1	4.35%	4.34%
2	8.38%	8.42%
3	12.13%	12.67%
4	15.61%	16.61%
5	18.82%	20.27%
6	21.82%	23.66%
7	24.60%	26.80%
8	26.67%	29.72%
9	28.57%	32.42%
10	30.33%	34.92%
11	31.96%	37.26%
12	33.49%	39.43%
13	34.94%	41.02%
14	36.32%	42.50%
15	37.64%	43.89%
16	38.91%	45.21%
17	40.13%	46.48%

Mae'r ffactorau newydd wedi'u cymharu â'r rhai sydd ar waith ar hyn o bryd. Mae'r gymhariaeth yn dangos bod y ffactorau presennol yn tan ddatgan cost straen yn y rhan fwyaf o amgylchiadau, ac felly **bydd mabwysiadu'r ffactorau newydd yn gyffredinol yn arwain at gostau straen uwch sy'n ofynnol gan gyflogwyr.**

3. Gweithredu'r ffactorau newydd

Derbyniwyd y ffactorau newydd diwedd mis Ebrill 2023. Er mwyn diogelu'r gronfa, roeddem yn awyddus i weithredu'r ffactorau cyn gynted â phosibl. Gwnaed cais ym Mai 2023 i Gadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor Pensiynau i weithredu'r ffactorau hyn ar unwaith cyn y gellir mabwysiadu'r ffactorau newydd yn ffurfiol yn y Pwyllgor Pensiynau ar 26 Mehefin 2023.

4. Argymhellion

Gofynnir i'r Pwyllgor ystyried a chymeradwyo'r costau straen a gynigir gan Hymans Robertson, yn y tabl cryno uchod ac y manylir arno yn yr Atodiad, i'w defnyddio ar gyfer cyfrifo costau straen wrth symud ymlaen.

Gwynedd Pension Fund

Early Retirement Strain Cost Factors

April 2023

Douglas Green FFA

Fellow of the Institute or Faculty of Actuaries
For and on behalf of Hymans Robertson LLP

Contents

Early Retirement Strain Cost Factors

Page

Executive Summary	1
Background	2
The factors methodology (Approach D)	3
Assumptions underlying proposed new Factors	4
Impact of proposed assumptions	6
Comparison between existing and proposed factors	6
Implementation	9
Professional notes	11

Appendices

Appendix 1 - Factors for early retirement strain costs

Executive Summary

This paper has been requested by, and is addressed to, Cyngor Gwynedd in its capacity as Administering Authority of the Gwynedd Pension Fund (“the Fund”). The purpose of the paper is to advise replacement early retirement strain cost factors for use by the Fund.

The Fund needs strain cost factors to determine the added cash which an employer must pay whenever a member takes early retirement on unreduced benefits. These benefits cost the Fund more than it had been expecting, so the employer must pay the additional cost.

We recommend that the current Fund factors are replaced by those shown in Appendix 1 and the associated spreadsheet. The Fund should consider the exact method and timing of implementing the new factors, as outlined under “Implementation” below.

The new Fund factors have been compared to those we believe are in place currently: this shows that the current factors understate the strain cost in most circumstances, and therefore **adopting the new factors will generally give rise to higher strain costs required from employers.**

This advice should be reviewed at the next formal actuarial valuation, or if the funding basis is materially altered, whichever occurs first.

Background

At the triennial valuation, the actuary calculates the estimated cost of providing benefits to members, over and above the member contributions and expected investment returns. This estimated cost is then charged to employers as their required regular contributions. In valuing the benefits, the actuary generally assumes that active members will start taking benefits around the earliest date they are able to do so in full, the “Normal Pension Age” or NPA.

LGPS Regulations determine the NPA for different tranches of benefit for a given member, and the employer contributions are based on that data. If a member was to take early retirement on unreduced benefits before NPA then an added cost (also referred to as the “early retirement strain cost”) arises for the Fund. This is due to:

- The longer expected payment period: the member’s expected age at death is unchanged, but the start date of payments is earlier;
- The missing investment returns which the Fund would have expected on those assets if they hadn’t been needed for early retirement benefit payments, but had remained invested until NPA instead (NB this is partly offset by the expected future salary and CPI growth which would have increased the benefits).

There are a number of approaches to calculating this added cost:

- A. The true cost of any given early retirement can only be known at the death of the member. At that point the Fund could exactly determine the benefit payments actually made, and their excess over those which would have been made from NPA, together with investment returns.

Other approaches can therefore only be estimates of the true cost:

- B. The accounting cost as estimated at the next accounting disclosure (under FRS102 or IAS19), which will use different assumptions from those used for funding.
- C. The funding cost as estimated at the next funding valuation, which will use different assumptions from those used for accounting.
- D. The immediate cash cost payable by the employer, calculated using factors, typically derived using a simplified calculation methodology as outlined below. This methodology is adopted to be easily incorporated within the Fund’s administration software. This paper considers these factors, as an approximate estimate of the true cost as per A above, in order to have the bulk of the anticipated added cost being paid into the Fund in the short term.

It is almost inevitable, given the inherent approximations, that the factors under approach D will give rise to added contributions which prove, at the next valuation, to be lower or higher than the calculated costs at that time. The difference will therefore affect the employer’s deficit position at the next valuation date, so that the required balancing contributions are collected in the longer term. However, the use of these factors is a pragmatic approach to ensure that a significant part of the cost is collected from the member’s employer at the time of early retirement.

Given the different actuarial assumptions which apply for accounting purposes, it is also inevitable that the cost under approach D will differ markedly from the past service cost likely to be disclosed under FRS102/IAS19.

The factors methodology (Approach D)

The Fund needs some ready way to calculate the added cost arising from each early retirement, so that the employer concerned can be billed appropriately at the time of the retirement. In practice this is calculated by the pension's administrator using Early Retirement Strain Cost Factors. These factors are determined by each fund and are not mandated by the Regulations or the Government Actuary's Department.

The factors we understand are currently used by the Fund are attached as Appendix 1 to this paper, and were introduced in 2019.

In essence the strain cost is calculated as:

{Unreduced pension} x {ERR factor} x {Annuity Factor at ERA}

where:

- ERR factor = the Early Retirement Reduction factor which would have applied to the member's pension had the retirement not been with employer consent. (NB These are calculated for funding purposes, and will therefore differ from the standard GAD early retirement reduction factors which would be applied if the member's pension was actually being reduced).
- Annuity Factor at ERA = the cost of paying a pension of £1 p.a. (plus future increases in payment) for the remainder of the member's expected lifetime from their Early Retirement Age.

These early retirement strain cost factors are typically derived using the actuarial assumptions adopted at the most recent triennial valuation of the Fund. Once a valuation has been completed, it is therefore common practice to revisit these factors to allow for the updated valuation assumptions.

Assumptions underlying proposed new Factors

Background

From the above, we would therefore propose that the Fund adopts new factors where the underlying assumptions reflect those used at the most recent formal funding valuation as at 31 March 2022. The rationale for these assumptions is that the strain costs are a funding cost for the employer and should therefore use the same assumptions as those underpinning the most recent formal funding valuation.

We understand that the administration software only permits a single table of factors to be used for all Fund members, which in turn implies the use of a single set of assumptions. However, at the 31 March 2022 formal funding valuation we measured funding positions using different assumed investment returns (as at the valuation date) for different types of employer. In the interests of pragmatism, we have proposed an assumed investment return below which relates (at the valuation date) to the reported whole Fund funding position. This is taken to be appropriate for employers of the majority of Fund members, on the long term funding target (as opposed to contractor or cessation funding targets – see next page).

Principal assumptions adopted

We have therefore used the following principal long term average assumptions:

- Assumed investment return = 4.1% p.a.
- Pay growth rate = 3.2% p.a.
- CPI pension increase rate = 2.7% p.a.
- Pre-retirement increase rate = 3.0% p.a. (average of pay growth and pension increase rates – see next page)
- Life expectancy as per whole Fund averages.

The derivation of these assumptions was detailed in the advice provided for the formal valuation as at 31 March 2022, including the formal valuation report.

(The financial assumptions used for the existing factors were 3.9%, 2.6%, 2.3% and 2.6% respectively, i.e. in line with the most recent funding valuation at that time).

Simplifying assumptions adopted

In determining the ERR factors we have had to make the following simplified assumptions:

- Member's NPA = 67 for the age at which members can receive all accrued retirement benefits unreduced. This assumption of a single NPA is because the ERR factor will differ whether (for example) the member is retiring 5 years early at age 55 with an NPA of 60, or retiring at age 62 with an NPA of 67. The administration software does not allow this distinction, it uses the same factor for a given number of years early, regardless of NPA, so we have chosen 67 as a suitable average across LGPS active members: this is in line with the funding assumption adopted at the most recent valuation of the Fund.
- As the administration system only permits one ERR factor regardless of gender, we have taken the average of male and female factors.

Note that another simplification is due to the application of a single revaluation assumption which is equal to the average of the salary increase assumption and the CPI assumption for all pension, (rather than allowing for separate revaluation of the pre- and post-2014 element of the member's accrued pension). We have used this simplification because:

- The administration software does not permit different ERR factors to be applied to different tranches of benefit for early retirement strain cost purposes;
- With the passing of time since 2014, the pre-2014 and post-2014 elements of the average accrued pension will likely become more balanced for members retiring in the near future (in recent years we would have expected the majority of a retiring member's pension to be pre-2014);
- The higher strain costs will generally occur where the member has much longer service, in which case the salary-related pre-2014 element will be a larger element of the total anyway and therefore it is important to maintain a link to the salary increase assumption in our calculations;
- We consider this an acceptable approximation in the context of other simplifications applied in this calculation, as identified above;
- The calculated strain cost is only ever an interim payment requested from the employer, so any difference from the cost calculated at the next valuation (as per approach C above) will be picked up in employer contributions at that stage.

The resulting factors are shown in Appendix 1.

Employers with alternative funding targets

The use of the lower assumed investment return in alternative funding targets would, all other things being equal, give rise to lower strain cost calculations. We would therefore expect that strain costs calculated for employers on contractor or cessation funding targets are more likely to be higher than strictly necessary, thus giving rise to funding gains at the next funding valuation. However, we consider this to be acceptable, partly on the grounds of administrative simplicity (we only expect a small minority of early retirements to take place among such employers). Furthermore, as these employers are heading to a cessation event, this would either:

- reduce the amount of cessation debt which the employer has to pay at that time anyway, or
- increase any surplus which may be returned to them under the discretionary decision made by the Fund with regard to an exit credit at that time,

depending on their funding position at cessation.

Impact of proposed assumptions

We have proposed the above assumptions as they are in line with the assumptions underpinning the majority of employer funding strategies as at the last valuation.

If different assumptions were to be adopted for these factors, then there would be a disconnect between the measurement of the required strain payment, and the measurement of the existing funding reserve immediately prior to early retirement.

It is not possible to state whether a more or less prudent set of assumptions for these factors would give rise to higher or lower strain payments, since different assumptions affect different parts of the strain cost calculation in different ways. For instance, a lower real assumed investment return would give a lower ERR factor but a higher Annuity Factor, and the overall impact would vary by age and term to NPA.

However, we can state that:

- Higher calculated strain costs will, all other things being equal, mean a lower likelihood that a further deficit arises at the future valuations, and a higher likelihood that the strain payment will prove to be overly sufficient (and vice versa);
- Changes to market conditions and to future valuation assumptions will mean that the strain cost factors will become more or less likely to meet the true cost and future funding and accounting requirements. For the reasons stated above it is not possible to state simply that a given change will give rise to a greater or smaller likelihood of the strain payment proving to be sufficient.

Comparison between existing and proposed factors

We have calculated the strain cost which would apply for a variety of notional members, of different ages, gender and term to retirement, using the following:

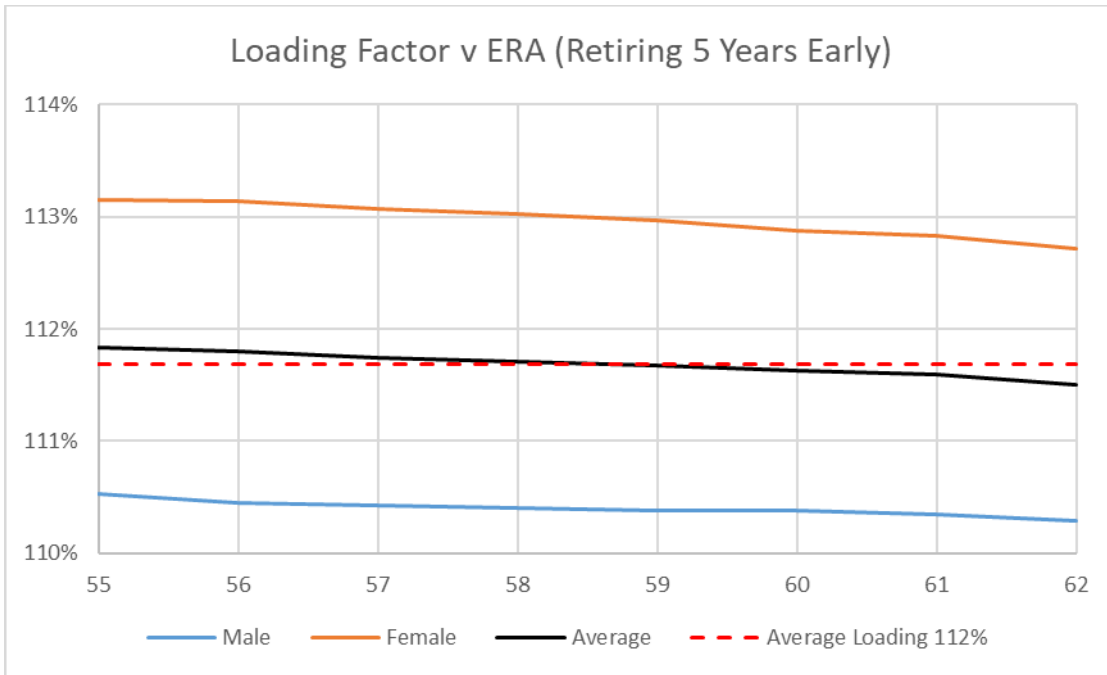
- The assumptions adopted at the formal funding valuation as at 31 March 2019 (i.e. the current factors being used by the Fund, which are shown in Appendix 1).
- The assumptions adopted at the most recent formal funding valuation as at 31 March 2022 (i.e. the proposed new factors, also shown in Appendix 1).

By comparing the resulting strain costs under the two sets of assumptions, this allows us to determine the impact of moving from the current assumptions to the new assumptions being proposed.

The chart below shows our analysis for a particular cohort of hypothetical members – namely those that retire 5 years earlier than their Normal Pension Age. For these members, we have compared the strain costs that arise at each Early Retirement Age (ERA) under the current and new assumptions.

We have analysed this impact for both males and females but also looked at the average impact across these two groups.

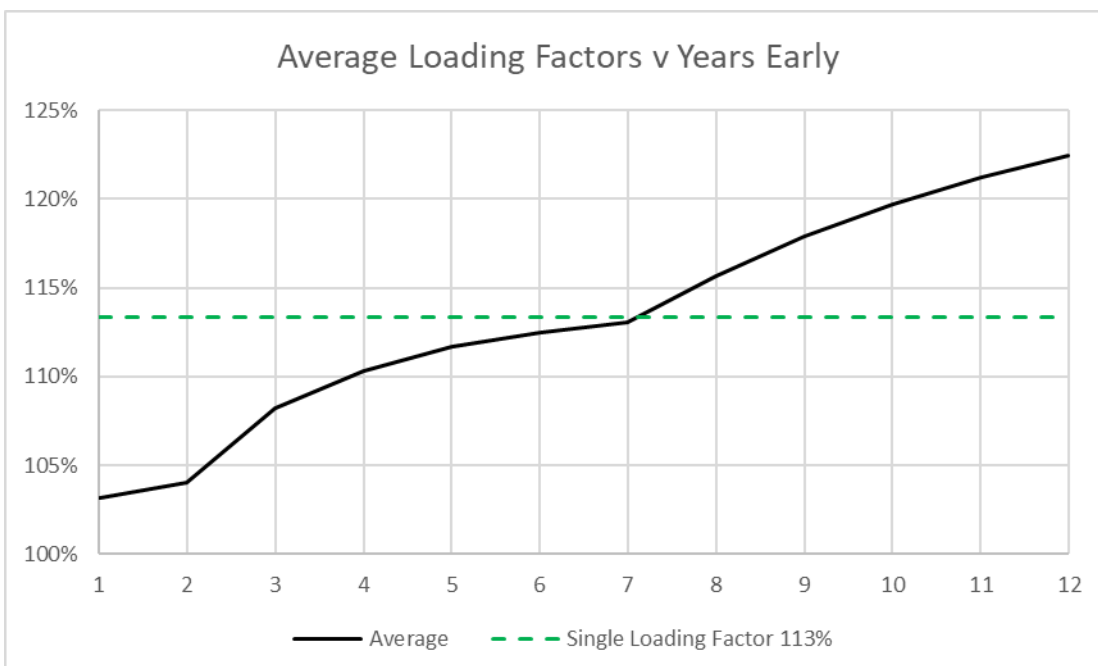

The chart above shows that (for example) the strain cost arising for a male retiring 5 years early at age 55 is around 11% greater under the new assumptions than under the current ones. For a corresponding female at age 55, the new strain cost is around 13% higher. The average of the two (shown by the black line) is an increase of around 12% at age 55.

Looking across all ages and genders in the chart above, we have determined that the average impact is around 12%. This is shown by the red dashed line.

We have expanded and repeated this analysis for a wide range of scenarios, where members retire between 1 and 12 years early. The results are presented in the chart below.

The black line in the chart again shows the average impact of moving to the new assumptions for each early retirement scenario. For example, as already established, for members retiring 5 years early the strain costs are around 12% higher under the new assumptions. For those retiring 10 years early, the increase is around 20%.

Looking across the range of scenarios, we have determined that the average impact of adopting the new assumptions is an increase in strain cost of around 13%. This is shown by the green dashed line above.

Implementation

- A. **Factors:** The proposed factors are shown in Appendix 1, for the principal ages and numbers of year early which will tend to arise in practice. However, alongside this paper we have provided a spreadsheet which contains these factors in a format easier to upload to your administration system, and also applicable for all possible ages and number of years early.
- B. **Use of factors:** The factors should be used in the manner outlined in the Instruction Manual previously issued to the Fund. This paper should therefore be read in conjunction with that Manual, for the purpose of applying the new factors in practice. Note that we have not changed the methodology since that Manual was passed to the Fund, so officers should be able to simply replace the Fund's existing factors with these new ones, without amending the calculation methodology. If the Fund or any employers use these factors in any spreadsheets or ready reckoners, please ensure these are updated. If you have any queries regarding their application, please contact your Fund Actuary in the first place.
- C. **Loading:** For the avoidance of doubt there should be no added loading applied to the use of the proposed factors, i.e. the loading should be 100% (we are aware that many funds may in the past have used loadings of 125% or 140% applicable to factors in place at that time).
- D. **Testing:** We would recommend the Fund carries out some testing of the new factors once uploaded, to ensure these are giving reasonable results across a variety of members' ages and both genders. If you have any queries regarding these tests, please contact your Fund Actuary in the first place.
- E. **Timing:** The Fund should carefully consider the date at which these factors start to be applied. We recommend that they are applied with immediate effect, subject to issues such as:
- time to upload the new factors on to the Fund's administration system and carry out any necessary testing;
  - strain cost quotes already issued (i.e. whether these should be honoured as they stand or replaced with the new factors);
  - use of factors in a manner affecting members' benefits (see (f) below);
  - strain cost quotes requested but not yet issued to the employer;
  - any governance processes required, such as formal approval by Section 151 Officer or Pensions Committee;
  - any employer communication requirements, for instance if employers expect any changes to be notified to them before coming into effect.

There is no single correct approach, but the Fund should record (and where necessary communicate) its approach taking account of the above. If you have any queries regarding timing and process issues, please contact your Fund Actuary in the first place.

- F. **Impact on members:** The factors do not explicitly affect members' benefit levels in most circumstances, as they are intended to calculate the funding strain cost payable by the employer on the assumption that the member is retiring with unreduced benefits. However, we are aware that the factors may occasionally be used in a manner which potentially impacts members' benefits, for instance where the employer is considering possible early retirements but its decision will be partly cost-based, or where the member is asked to contribute to their early retirement cost. In such circumstances, these new factors will have an impact on whether the member is granted early retirement, or the cost to the member of that retirement. The impact will depend on the specific circumstances, and if there are any queries please contact your Fund Actuary in the first place.

- G. **Ill-health strain costs:** For the avoidance of doubt, the new factors may be used to calculate the strain cost applicable for Tier 1 & Tier 2 ill-health early retirement cases. However, the cost of added service under Tier 1 is not explicitly matched by these factors: the use of the Annuity Factor is likely to be appropriate albeit this does not include the cost of a dependant's pension and so will slightly understate (typically by 10-20%) the cost of that added service.

Please note that any external ill-health insurance will be affected by any change to the early retirement strain cost factors, as these affect the amount of strain cost being insured and the claim payments made by the insurer. Therefore, changes in factors may cause the premium rate to rise or fall. In the interests of full disclosure, as Hymans receives commission on these premiums, then a rise or fall in strain costs arising from a change in factors will lead to a commensurate rise or fall in the amount of commission we receive. By instructing us to review the strain cost factors for the Fund in this report, we assume that the Fund is comfortable with this situation. We have not carried out an analysis to identify the impact for individual insured employers as part of this factors review exercise.

- H. **Exit payment cap:** At the time of writing, the Government has proposed but not yet implemented legislation which would limit the award of unreduced early retirement benefits in some circumstances, due to the application of a cap (proposed at £95,000) on the combined value of an employee's severance package. We have not taken account of this legislation in the proposed factors, due to the lack of clarity on whether and how such regulations would apply. If and when such regulations are brought into effect, please contact your Fund Actuary to verify whether and how the use of these factors is affected.
- I. **Post valuation events.** Since the most recent formal valuation date of 31 March 2022, there has been significant volatility in financial markets, short-term inflation expectations and rises in interest rates by central banks. These events affect the valuation of the Fund's liabilities and therefore also the cost of members retiring early on unreduced benefits (although the precise impact is unclear because different assumptions affect the strain cost calculation in different ways). As stated above, the strain cost factors in this report have been calculated using the assumptions adopted for whole fund reporting at the most recent formal valuation of the Fund as at 31 March 2022. We have adopted this approach, as the assumptions are in line with those underpinning the disclosure reports for the majority of employer funding strategies as at the most recent valuation. If you wish to discuss the impact of any post valuation events on your early retirement strain cost factors - either now or in future – please contact your Fund Actuary.

Professional notes

The paper is not intended for any party other than the Fund, nor for any other purpose than determining early retirement strain cost payments, and Hymans Robertson does not accept any liability relating to any other party or purpose.

This paper is subject to and complies with the following Technical Actuarial Standards set for the actuarial profession:

- TAS 100 (Principles for Technical Actuarial Work), and
- TAS 300 (Pensions).

If there are any queries, please direct these to me or your usual Fund Actuary contact in the first place.

Douglas Green FFA

24 April 2023

For and on behalf of Hymans Robertson LLP

Hymans Robertson LLP is a limited liability partnership registered in England and Wales with registered number OC310282. A list of members of Hymans Robertson LLP is available for inspection at One London Wall, London EC2Y 5EA, the firm's registered office. Authorised and regulated by the Financial Conduct Authority and licensed by the Institute and Faculty of Actuaries for a range of investment business activities. Hymans Robertson is a registered trademark of Hymans Robertson LLP.

A member of Abelica Global

Tud. 125

Appendix

Appendix 1 – Factors for early retirement strain costs

The tables below show the factors required, based on the approach described in this report, for calculating the strain arising on early retirement. We have also shown the existing factors for comparison.

The actual factors to be uploaded to the Fund's administration software are provided in spreadsheet format accompanying this paper.

Table 1: Early Retirement Reduction (ERR) factors

Years to Funded Retirement Date	Early Retirement Reduction	
	Existing Factors	Proposed Factors
0 (or past FRD already)	0.00%	0.00%
1	4.35%	4.34%
2	8.38%	8.42%
3	12.13%	12.67%
4	15.61%	16.61%
5	18.82%	20.27%
6	21.82%	23.66%
7	24.60%	26.80%
8	26.67%	29.72%
9	28.57%	32.42%
10	30.33%	34.92%
11	31.96%	37.26%
12	33.49%	39.43%
13	34.94%	41.02%
14	36.32%	42.50%
15	37.64%	43.89%
16	38.91%	45.21%
17	40.13%	46.48%

As per our Instruction Manual:

- Different Early Retirement Reductions may apply for a member's different tranches of benefits, based on the Funded Retirement Date (FRD) as defined in the Manual. The FRD is technically slightly different from our 2022 valuation compared to the Manual, but the principles remain the same.
- ERR should be interpolated based on the number of years and complete months before FRD.

Table 2: Annuity factors

Age Next Birthday	Existing Factors		Proposed Factors	
	Male Factors	Female Factors	Male Factors	Female Factors
50	24.70	26.53	25.63	27.91
51	24.46	26.32	25.28	27.69
52	24.20	26.10	24.94	27.44
53	23.92	25.85	24.60	27.18
54	23.61	25.57	24.25	26.89
55	23.27	25.27	23.89	26.56
56	22.76	24.75	23.35	26.00
57	22.24	24.20	22.81	25.42
58	21.70	23.65	22.25	24.83
59	21.15	23.08	21.68	24.22
60	20.59	22.50	21.10	23.60
61	20.02	21.92	20.52	22.97
62	19.45	21.32	19.93	22.33
63	18.88	20.73	19.33	21.69
64	18.31	20.13	18.73	21.05
65	17.74	19.54	18.14	20.40
66	17.19	18.94	17.55	19.76
67	16.64	18.35	16.97	19.12

The Annuity Factor to be used is that applicable to the member's age at the **next** birthday.

Eitem 12

Cyfarfod:	Pwyllgor Pensiynau
Dyddiad:	26/06/2023
Teitl:	GWEINYDDIAETH PENSIYNAU
Awdur:	Meirion Jones, Rheolwr Pensiynau
Pwrpas:	Er gwybodaeth

1. Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn darparu trosolwg cyffredinol o weinyddu pensiwn dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae'n cynnwys gwybodaeth am y gwaith a gyflawnwyd dros y cyfnod a diweddariad ar wahanol brosiectau a grybwyllwyd yn flaenorol.

2. Rheoli Perfformiad

Mae'r Gronfa Bensiwn yn ymroddedig i wella ei ddarpariaeth o wasanaeth a bydd yn adolygu'r mesurau sydd mewn lle i fonitro perfformiad yn flynyddol er mwyn adnabod lle y gellir gwneud gwelliannau. Ble mae meysydd o berfformiad gwael yn cael eu nodi, bydd y Gwasanaeth Pensiynau yn adolygu'r rhesymau dros berfformiad gwael a rhoi prosesau priodol ar waith i wella lefel y gwasanaeth a ddarperir yn y dyfodol. Dyma berfformiad dyletswyddau craidd y gwasanaeth ar gyfer 2022/23 i gymharu â 2021/22:

Gweithgareddau Craidd	Perfformiad yn 2021/2022		Perfformiad yn 2022/2023	
	Nifer yr achosion	Diwrnodau ar gyfartaledd a gymerwyd	Nifer yr achosion	Diwrnodau ar gyfartaledd a gymerwyd
Nifer y dyddiau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr dyfynbris yn cynnig trosglwyddiad i mewn	194	53.28	351	26.60
Nifer y diwrnodau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr dyfynbris yn rhoi manylion trosglwyddiad allan	205	28.63	218	17.11
Nifer y diwrnodau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i brosesu ad-daliad o gyfraniadau pensiwn	206	1.42	287	0.72
Nifer y diwrnodau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr yn rhoi gwybod am werth y buddion wedi eu gohirio	978	5.98	2,015	7.86
Nifer y diwrnodau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr yn rhoi gwybod am werth y buddion – amcangyfrifon	1,714	1.33	2,056	1.16
Nifer y diwrnodau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr yn rhoi gwybod am werth y buddion – gwir werth	683	0.99	797	0.84

Cyfartaledd nifer o ddiwrnodau gwaith a gymerwyd i hysbysu gwerth buddion dibynyddion	264	1.84	385	1.61
Prosesu a thalu Pensiynau misol ar amser (ffigwr yn seiliedig ar nifer o daliadau ym Mis 12 bob blwyddyn)	11,609	100%	11,999	100%
Nifer yr achosion lle roedd angen taliadau diwygiedig o ganlyniad i gamgymeriad yn y gwasanaeth	0	n/a	0	n/a

Fel y gwelir, ar y cyfan, mae perfformiad y gwasanaeth wedi gwella. Mae perfformiad y gwaith o anfon llythyr yn rhoi gwybod am werth y buddion wedi eu gohirio wedi gwaethygu ychydig. Y prif reswm am hyn yw'r ffaith bod staff newydd wedi cael eu penodi yn 2022/23 er mwyn ymgymryd â'r gwaith yma ac mae wedi cymryd amser i'w hyfforddi yn y gwaith. Er bod y nifer o ddyddiau wedi cynyddu ar gyfer yr agwedd yma o'r gwaith, rydym wedi prosesu 2,015 achos yn ystod 2022/23 i gymharu â 978 achos yn ystod 2021/22 ac mae hyn yn helpu i wella cywirdeb ei data.

Byddem yn parhau i weithio i wella'r perfformiad ar gyfer yr holl dasgau yn ystod 2023/24.

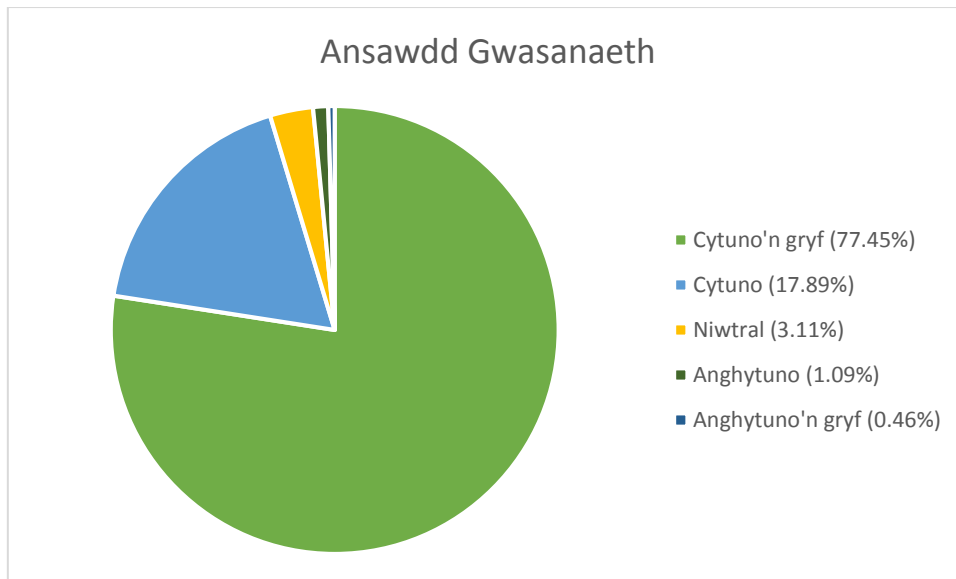
3. Arolwg Boddhad Aelodau

Er mwyn sicrhau ein bod yn cynnig y gwasanaeth gorau posibl i'n haelodau, mae Arolwg Boddhad Aelodau yn cael ei anfon ar ddiwedd pob proses, e.e. ymddeoliadau a thalu ad-daliadau i'r aelodau roi eu barn ar ansawdd y gwasanaeth a dderbyniwyd a'u barn am y gwasanaeth a ddarperir gan staff y gwasanaeth.

Dyma grynodeb o ganlyniadau 2022/23:

Ansawdd Gwasanaeth

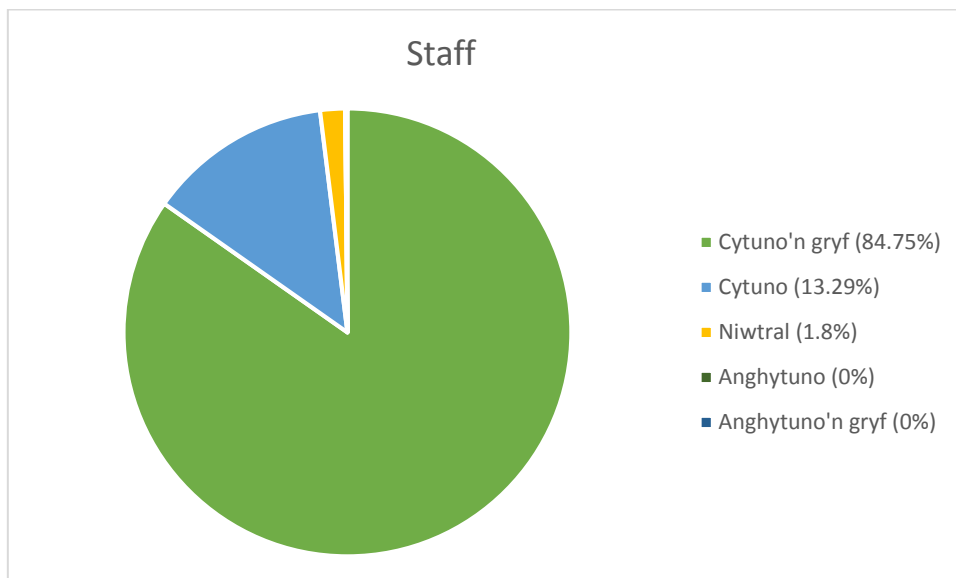
Mae'r siart isod yn dangos canran y defnyddwyr sy'n fodlon gyda phedwar agwedd o berfformiad y gwasanaeth ar sail: i) Gwasanaeth ar y cyfan; ii) gwybodaeth glir; iii) Ansawdd y gwasanaeth; iv) Amser i ddelio gyda'r ymholiad.

Fel y gwelir, mae 95.34% o'r defnyddwyr yn cytuno'n gryf neu'n cytuno bod ansawdd y gwasanaeth a ddarperir o safon uchel.

Staff

Mae'r siart isod yn dangos canran y defnyddwyr sy'n fodlon gyda phedwar agwedd o berfformiad staff ar sail: i) Cwrteisi; ii) Prydlondeb; iii) Cymorth a roddwyd; iv) lefel gwybodaeth.

Fel y gwelir, mae canran uchel unwaith eto (98.04%) o'r defnyddwyr yn cytuno'n gryf neu'n cytuno bod ansawdd y gwasanaeth a ddarperir o safon uchel mewn perthynas staff y gwasanaeth.

4. Cwynion

Yn ffodus, mae'r nifer o gwynion rydym yn ei dderbyn yn isel iawn. Dyma fanylion y cwynion rydym wedi ei dderbyn yn ystod 2022/23:

Ymddeoliad Salwch: Aelodau yn anhapus na fu eu cais i ymddeol o dan yr opsiwn ymddeoliad salwch yn llwyddiannus. Mae'r penderfyniad yma tu allan i reolaeth y gronfa – Mae'r cwynion yma yn cael eu cyfeirio yn ôl i'r cyflogwr perthnasol.

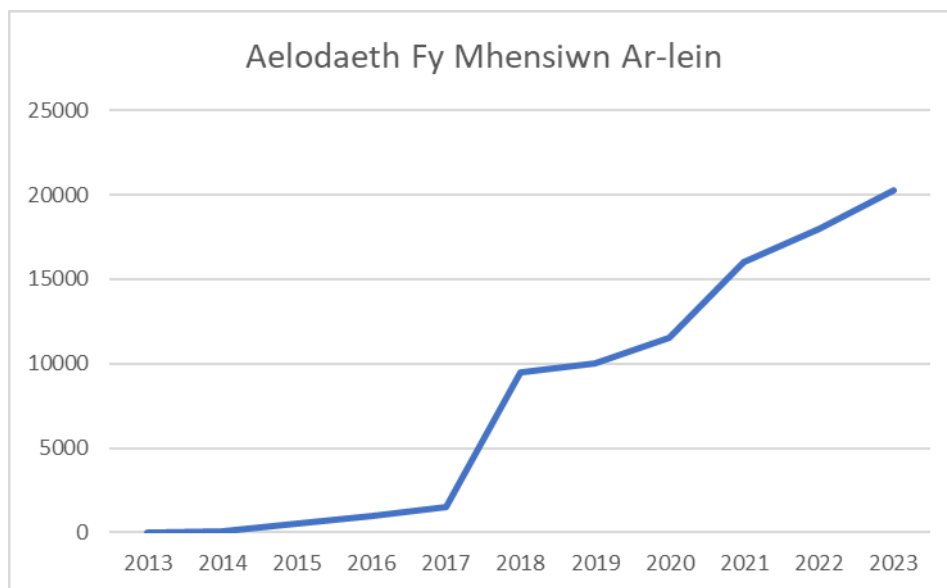
Oediad yn trosglwyddo buddion pensiwn: Roedd aelod yn anhapus gyda'r amser a gymrwyd i drosglwyddo ei buddion allan o'r gronfa pensiwn i gronfa pensiwn arall. Wrth ymchwilio i mewn i'r gwyn roedd yn amlwg mae diffyg o ran y gronfa pensiwn arall oedd achosi'r oediad, ac felly roedd hyn allan o ddwylo Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Rydym yn cywiro unrhyw wallau cyn gynted â phosibl a cheisio newid ein prosesau, os yn briodol, i osgoi'r un camgymeriad ddiwydd eto.

5. Fy Mhensiwn Ar-lein

Mae'r system 'Fy Mhensiwn Ar-lein' yn parhau i fod yn boblogaidd iawn, gyda nifer fawr o aelodau yn ymweld â'r safle yn ddyddiol.

Mae oddeutu 20,000 wedi cofrestru ar gyfer y gwasanaeth hyd yn hyn. Mae'r graff isod yn dangos cynnydd yn nifer yr aelodau sydd wedi ymuno a'r system hunan wasanaeth dros y 10 mlynedd diwethaf:

Mae'r system yn caniatáu i aelodau:

- Gweld a diweddarau manylion personol a cyfeiriadau
- Darganfod faint y byddant yn ei dderbyn wrth ymddeol
- Cyfrifo'r swm y lwmp swm ychwanegol y gallant ei gymryd wrth ymddeol
- Gweld hanes eu gwasanaeth, gan gynnwys unrhyw wasanaeth wedi ei drosglwyddo
- Gweld a diweddarau eu buddiolwyr enwebedig
- Gweld eu Datganiadau Buddion Blynnyddol

Yn ddiweddar rydym wedi cyflwyno opsiwn i bensiynwyr y gronfa bensiwn weld eu slipiau pensiwn misol ar-lein. Dim ond pan fydd gwahaniaeth mewn taliadau pensiwn o £5.00 o'i gymharu â thaliad pensiwn y mis cynt yr anfonir slip taliad pensiwn papur i aelodau, felly mae'r gwasanaeth newydd yn galluogi pensiynwyr weld ei slip pensiwn bob mis o hyn ymlaen. Byddwn y stopio anfon slipiau papur i bensiynwyr newydd ac yn annog pensiynwyr cyfredol i stopio derbyn slipiau papur, ond mae'n debyg bydd nifer fawr yn gyndyn o newid, felly nid oes bwriad gorfodi pawb i newid i'r system newydd ar hyn o bryd.

Rydym yn gobeithio bydd fersiwn newydd sbon o'r system yn cael ei gyflwyno yn ystod 2023/24 a byddem yn datblygu'r opsiynau sydd ar gael i aelodau.

6. Y Rheoleiddiwr Pensiynau - Mesur Data

Yn 2015, cymerodd y Rheoleiddiwr Pensiynau (yRP) gyfrifoldeb am Gynlluniau Pensiwn y Sector Cyhoeddus. Cyn hynny, ym mis Mehefin 2010, cyhoeddodd y yRP arweiniad ar yr ymagwedd y maen nhw'n ei ystyried yn arfer da i fesur presenoldeb data aelodau.

Dros y blynyddoedd diwethaf rydym wedi bod yn comisiynu ein darparwr meddalwedd, Aquila Heywood i gynhyrchu Adroddiad Ansawdd Data ar gyfer ein Cronfa bob mis Medi. Erbyn hyn rydym gyda meddalwedd i redeg yr adroddiad hwn yn fewnol.

Mae'r adroddiad wedi'i rannu'n ddwy adran:

- **Data Cyffredin:** e.e. enw, cyfeiriad, rhif YG, rhyw, dyddiad geni, statws a dyddiad cychwyn
- **Data Penodol i'r Cynllun:** e.e. buddion yn y cynllun, manylion trosglwyddo, CGY, manylion cyflog, cyfraniadau, gwasanaeth, lwfans oes, lwfans blynyddol a IPG.

Rydym yn rhoi isod grynodedeb o'r canlyniadau:

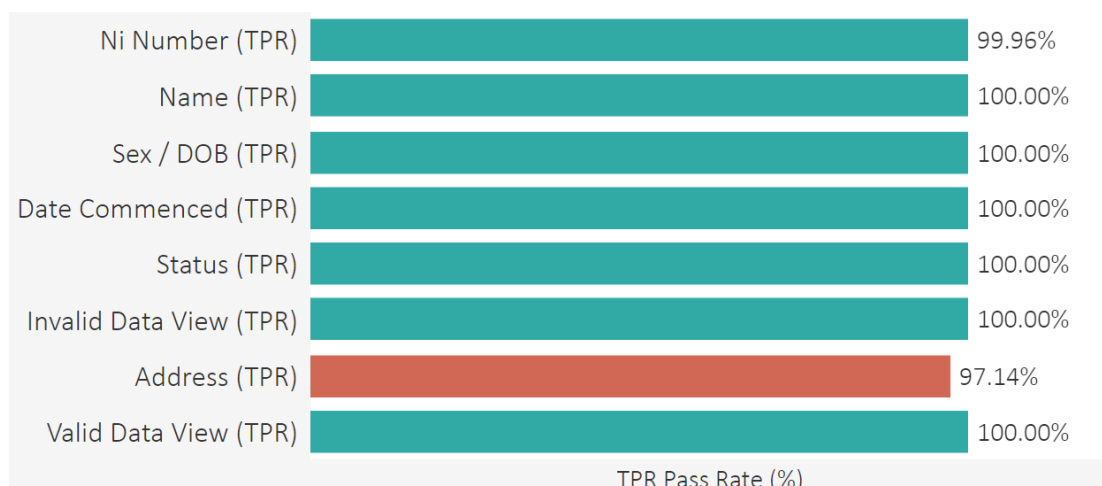
Crynodeb o'r Canlyniadau Data Cyffredin

Mae'r graff isod yn dangos perfformiad Gwynedd ar gyfer pob categori data.

Cyflawnodd 7 o'r 8 categori'r meincnod uchaf o fwy na 98% gydag 5 categori heb gofnodi methiant unigol. Yr unig gategori na gyrhaeddodd y meincnod uchaf dan sylw oedd **cyfeiriadau aelodau** gyda sgôr o **97.14%**. Ac eithrio cyfeiriadau aelodau, mae ansawdd cyffredinol y data cyffredin yng Ngwynedd o safon uchel. Er mwyn gwella'r sgôr cyfeiriadau aelodau rydym am weithio gyda chwmni o'r enw ATMOS i wneud gwaith i olrhain cyfeiriad aelodau a gofnodwyd fel rhai sydd "wedi diflannu".

Canran y cofnodion aelodau heb fethiant data cyffredin yw **97.9%** (97.7% blwyddyn ddiwethaf) ar ddyddiad paratoi'r adroddiad hwn (09/06/2023).

TPR Pass Rate % by Test Category

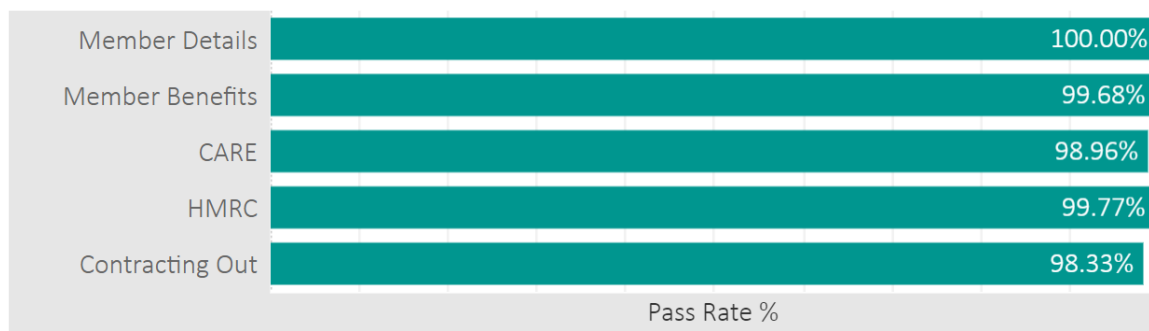

Crynodeb o Ganlyniadau Data Penodol y Cynllun

Mae'r graff isod yn dangos perfformiad Gwynedd ar gyfer pob categori data yn erbyn meincnodau'r cynllun y cytunwyd arnynt.

Canran y cofnodion aelodau heb fethiant data unigol sy'n benodol i'r cynllun yw **98.78%** (94.89% flwyddyn ddiwethaf) ar ddyddiad paratoi'r adroddiad hwn (09/06/2023).

Grand Total | TPR Pass Rate % by Test Category

Mae cynllun gweithredu yn cael ei ddatblygu mewn perthynas â gweithredu unrhyw lanhau data a amlygwyd fel rhan o'r ymarfer hwn a disgwyli'r glanhau data hwn wella'r sgoriau data ar gyfer y flwyddyn nesaf.

7. Eisteddfod

Mi fydd gan y gronfa bensiw standin yn yr Eisteddfod Genedlaethol ym Moduan eleni.

Rydym yn gobeithio bydd yr Eisteddfod yn gyfle da i ni gwrdd ag aelodau'r gronfa bensiw wyneb i wyneb a cheisio eu hannog i gofrestru ar gyfer y gwasanaeth Fy Mhensiwn Ar-lein, cwblhau ffurflenni a gofyn cwestiynau ac ati.

8. Logo newydd

Wrth baratoi deunydd marchnata ar gyfer yr Eisteddfod roeddem yn meddwl y byddai'n syniad da cael logo newydd wedi'i ddylunio ar gyfer y Gronfa Bensiwn, gan fod y logo presennol yn edrych braidd yn hen ffasiwn erbyn hyn.

Dyma'r logo cyfredol:

Fe wnaethom gomisiynu cynllunydd graffeg yn yr adran TG i lunio logo newydd a rhoi thema iddo o gestyll, mynyddoedd a môr gan ein bod yn teimlo bod y 3 elfen hyn yn gyffredin i Wynedd, Ynys Môn a Chonwy.

Gweler isod y syniadau y mae wedi'u cynnig:

Syniad 1:

Syniad 2:

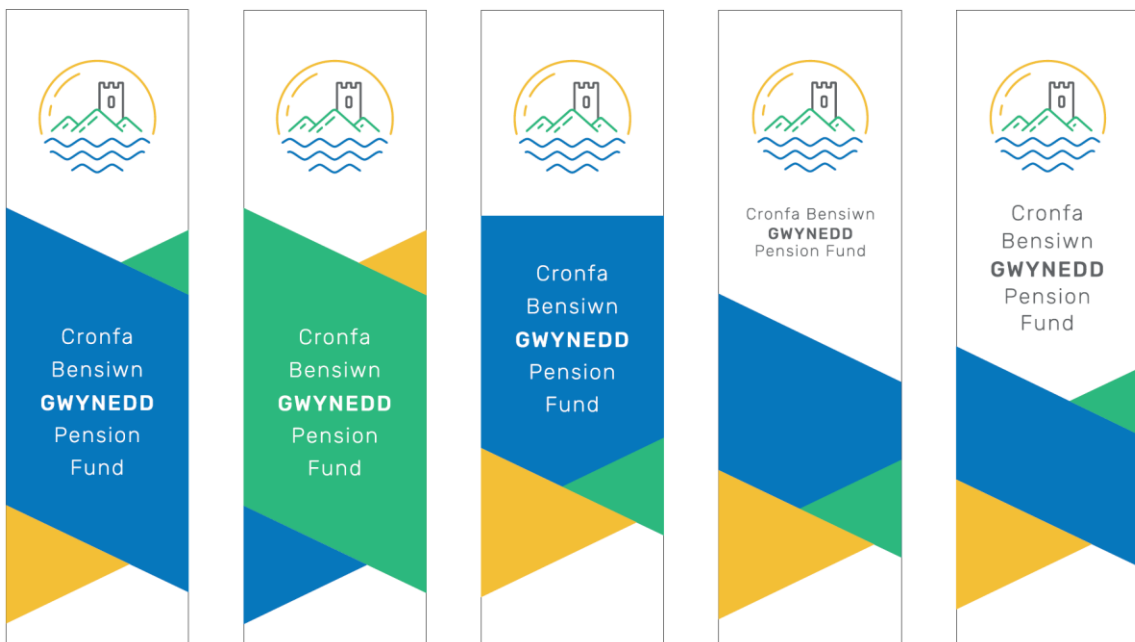

Rydym yn hoffi'r ddau ddyluniad ac yn teimlo y gallem ddefnyddio'r ddau syniad mewn ffyrdd gwahanol. Gellid defnyddio Syniad 1 fel y prif logo a gallai syniad 2 gael ei ddefnyddio fel troedyn tudalen ar adroddiadau blynyddol a chyhoeddiadau eraill ac ati.

Oherwydd cyfyngiadau amser gyda gwaith dylunio ac argraffu, nid oedd amser i ni ofyn i'r Pwyllgor gymeradwyo'r logo newydd, ond fe rannwyd y syniadau gyda Chadeirydd ag Is-

gadeirydd y Pwyllgor ac fe dderbyniwyd caniatâd eu bod yn hapus i fabwysiadu'r logo newydd.

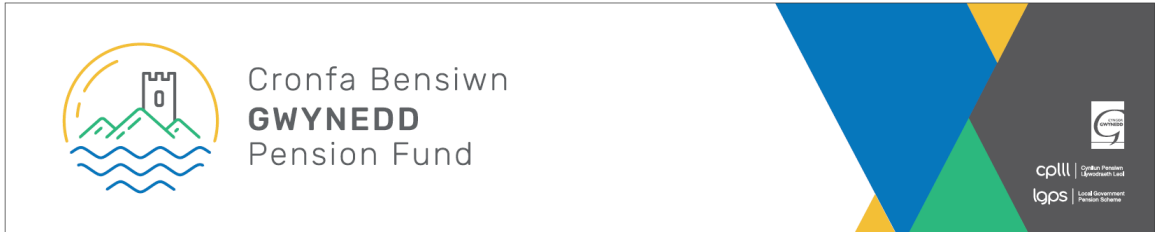
Dyma rai syniadau ar gyfer deunydd marchnata y gallai'r gronfa ei ddefnyddio i hyrwyddo'r cynllun:

Cronfa Bensiwn
GWYNEDD
Pension Fund

cplll Cynllun Ffurfio Llywodraeth Lleol
lqps Local Government Pension Scheme

 Cronfa Bensiwn
GWYNEDD
Pension Fund

cplll Cynllun Ffurfio Llywodraeth Lleol
lqps Local Government Pension Scheme

Cronfa Bensiwn **GWYNEDD** **GWYNEDD** Pension Fund

